

ТТК БАНКА АД - СКОПЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2014 ГОДИНА
(според Методологија на НБРМ)**

Скопје, април 2015 година

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-2
Биланс на успех	3
Извештај за сеопфатна добивка	4
Биланс на состојба	5
Извештај за промените во капиталот и резервите	6-7
Извештај за паричниот тек	8-9
Белешки кон финансиските извештаи	10-158
Додатоци	
Додаток 1- Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работење	
Додаток 2- Годишна сметка	
Додаток 3- Годишен Извештај за работење	

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
ТТК БАНКА АД - Скопје**

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на ТТК БАНКА АД – Скопје (Банката), кои што го вклучуваат Извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2014 година, како и Билансот на успех, Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во главнината и Извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Банката е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи издадена од страна на Народната Банка на Република Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Банката за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Банката. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
ТТК БАНКА АД - Скопје**

Мислење

Според нашето мислење, наведените финансиски извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на ТТК БАНКА АД Скопје на 31 декември 2014 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината која што завршува тогаш, во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи издадена од страна на Народната Банка на Република Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Банката е исто така одговорно за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2014 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работата, е конзистентен од сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на ТТК БАНКА АД Скопје за годината која завршува на 31 декември 2014 година.

Скопје, 1 април 2015 година

Овластен ревизор

Гоце Христов

Управител и Овластен ревизор

Антонио Белјанов

**Биланс на успех
за периодот од 01.01.2014 до 31.12.2014**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 31.12.2014	претходна година 31.12.2013
Приходи од камата	404,867	457,675
Расходи за камата	(111,678)	(148,078)
Нето-приходи/(расходи) од камата	293,188	309,596
Приходи од провизии и надомести	150,169	138,597
Расходи за провизии и надомести	(23,828)	(21,669)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	126,341	116,928
Нето-приходи од тргување	1,293	1,099
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	9,765	10,407
Останати приходи од дејноста	38,262	16,600
Удел во добивката на придружените друштва	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(42,194)	4,172
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(68,611)	(72,207)
Трошоци за вработените	(148,776)	(138,073)
Амортизација	(24,839)	(26,929)
Останати расходи од дејноста	(151,086)	(167,134)
Удел во загубата на придружените друштва	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување	33,343	54,460
Данок на добивка	(3,318)	(1,060)
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење	30,025	53,400
Добивка/(Загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба*	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	30,025	53,400
Добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:		
акционерите на банката	-	-
неконтролираното учество	-	-
Заработка по акција:		
основна заработка по акција (во денари)	34	59
разводната заработка по акција (во денари)	-	-

* само за консолидираните финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот Одбор на Банката на ден 31.03.2015 година, и истите се потпишани од страна на:

Драгољуб Арсовски
Претседател на Управен Одбор

Наталија Алексова
Член на Управен Одбор

**Извештај за сеопфатна добивка
со состојба на датум: 31.12.2014 година**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 31.12.2014	претходна година 31.12.2013
Добивка/(загуба) за финансиската година	30.025	53.400
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)		
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба		
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од средствата расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања		
- ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството	28.283	4.412
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех	(5.145)	(151)
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови		
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	24	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	17	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	23.138	4.261
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	53.164	57.661
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година, којашто им припаѓа на*:		
акционерите на банката	-	-
неконтролираното учество	-	-

* само за консолидираните финансиски извештаи

**Биланс на состојба
на ден 31.12.2014**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 31.12.2014	претходна година 31.12.2013
Актива		
Парични средства и парични еквиваленти	18 1.480.013	1.342.528
Средства за тргување	19 8.834	7.848
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	20 -	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21 -	-
Кредити на и побарувања од банки	22,1 -	14.854
Кредити на и побарувања од други комитенти	22,2 3.509.746	3.977.945
Вложувања во хартии од вредност	23 1.074.389	797.773
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според „методот на главнина“)	24 -	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30,1 -	490
Останати побарувања	25 37.653	44.627
Зложени средства	26 -	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27 394.711	368.877
Нематеријални средства	28 21.125	20.265
Недвижности и опрема	29 275.199	262.888
Одложени даночни средства	30,2 -	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31 -	-
Вкупна актива	6.801.670	6.838.096
Обврски		
Обврски за тргување	32 -	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	33 -	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21 -	-
Депозити на банки	34,1 21.533	22.498
Депозити на други комитенти	34,2 5.131.786	5.145.708
Издадени должнички хартии од вредност	35 -	-
Обврски по кредити	36 532.562	588.806
Субординирани обврски	37 -	-
Посебна резерва и резервирања	38 8.284	8.329
Обврски за данок на добивка (тековен)	30,1 2.289	-
Одложени даночни обврски	30,2 -	-
Останати обврски	39 64.677	63.567
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31 -	-
Вкупно обврски	5.761.129	5.828.908
Капитал и резерви		
Запишан капитал	40 907.888	907.888
Премии од акции	75	12
Сопствени акции	-	-
Други сопственички инструменти	-	-
Ревалоризациски резерви	27.399	4.261
Останати резерви	53.281	26.124
Задржана добивка/(Акумулирана загуба)	51.898	70.902
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на банката	1.040.541	1.009.188
Неконтролирано учество*	-	-
Вкупно капитал и резерви	1.040.541	1.009.188
Вкупно обврски и капитал и резерви	6.801.670	6.838.096
Потенцијални обврски	42 525.353	583.789
Потенцијални средства	42 12.000	-

* само за консолидираните финансиски извештаи

Извештај за промените во капиталот и резервите
за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2014

	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка			Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтр олирано учество*	Вкупно капитал и резерви	
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	курсни разлики од вложувањето во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)				
<i>во илјади денари</i>																			
На 1 јануари 2013 година (претходна година) Корекции на почетната состојба	907.888	-	-	-	-	-	-	-	-	19.947	-	-	41.183	-	-	-	969.018	-	969.018
На 1 јануари 2013 година (претходна година), коригирано	907.888	-	-	-	-	-	-	-	-	19.947	-	-	41.183	-	-	-	969.018	-	969.018
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																			
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53.400	-	-	-	53.400	-	53.400
Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех																			
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите																			
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53.400	-	-	-	53.400	-	53.400
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:																			
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	6.177	-	-	-	(6.177)	-	-	-	-	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(17.503)	-	-	-	-17.503	-	-17.503
Откуп на сопствени акции	-	-	(17.503)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-17.503	-	-17.503
Продадени сопствени акции	-	12	17.503	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17.515	-	17.515
Нераспределена добивка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(17.503)	17.503	-	-	-	-	-	-
Ревалоризациска резерва за преземени средства	-	-	-	-	-	4.261	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.261	-	4.261

Извештај за промените во капиталот и резервите
за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2014

	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтр олирано учество*	Вкупно капитал и резерви	
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите				(Акумулирани загуби)
во илјади денари																		
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите на 31 декември 2013 (претходна година)/1 јануари 2014 (тековна година)	-	12	-	-	-	4.261	-	-	-	6.177	-	-	-41.183	17.503	-	-13.230	-	-13.230
	907.888	12	-	-	-	4.261	-	-	-	26.124	-	-	53.400	17.503	-	1.009.188	-	1.009.188
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																		
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.025	-	-	30.025	-	30.025
Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех																		
Промена во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промена во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промена во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите																		
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.025	-	-	30.025	-	30.025
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:																		
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	9.654	-	17.503	(9.654)	(17.503)	-	-	-	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(21.873)	-	-	-	(21.873)	-	(21.873)
Откуп на сопствени акции	-	-	(21.947)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(21.947)	-	(21.947)
Продадени сопствени акции	-	63	21.947	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22.010	-	22.010
Нераспределена добивка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(21.873)	21.873	-	-	-	-	-
Ревалоризациска резерва за преземени средства	-	-	-	-	-	23.138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23.138	-	23.138
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите																		
На 31.12.2014 (тековна година)	907.888	75	-	-	-	23.138	-	-	-	9.654	-	17.503	(53.400)	4.370	-	1.328	-	1.328
	907.888	75	-	-	-	27.399	-	-	-	35.778	-	17.503	30.025	21.873	-	1.040.541	-	1.040.541

* само за консолидираните финансиски извештаи

Извештај за паричниот тек
за периодот од 01.01.2014 до 31.12.2014

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 31.12.2014	претходна година 31.12.2013
Паричен тек од основната дејност		
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	33.343	54.460
Коригирана за:		
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех*	-	-
Амортизацијата на:		
нематеријални средства	4.475	4.147
недвижности и опрема	20.364	22.782
Капиталната добивка од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	(18)	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	(8.792)	-
Капиталната загуба од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	1.700
Приходи од камата	(404.867)	(457.675)
Расходи за камата	111.678	148.078
Нето-приходи од тргување	(986)	(799)
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-
дополнителна исправка на вредноста	196.697	150.730
ослободена исправка на вредноста	(154.503)	(154.903)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	68.611	72.207
дополнителни загуби поради оштетување	-	-
ослободени загуби поради оштетување	-	-
Посебна резерва	-	-
дополнителни резервирања	4.658	10.877
ослободени резервирања	(4.712)	(9.498)
Приходи од дивиденди	(6.617)	(5.459)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва	-	-
Останати корекции	25.079	3.009
Наплатени камати	411.112	458.717
Платени камати	(116.160)	(151.144)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива	179.363	147.231
<i>(Зголемување)/намалување на деловната актива:</i>		
Средства за тргување	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	14.976	(15.014)
Кредити на и побарувања од други комитенти	256.880	(138.905)
Заложени средства	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	86.217	9.340
Задолжителна резерва во странска валута	4.379	3.586
Задолжителен депозит кај НБРМ според посебни прописи	-	-
Останати побарувања	2.125	27.225
Одложени даночни средства	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
<i>Зголемување/(намалување) на деловните обврски:</i>		
Обврски за тргување	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	(957)	(6.680)
Депозити на други комитенти	(9.933)	(64.605)
Останати обврски	1.110	8.125
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето	534.160	(29.697)
(Платен)/поврат на данок на добивка	(539)	-
Нето паричен тек од основната дејност	533.621	(29.697)

**Извештај за паричниот тек
за периодот од 01.01.2014 до 31.12.2014**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 31.12.2014	претходна година 31.12.2013
Паричен тек од инвестициската дејност		
(Вложувања во хартии од вредност)	(276.746)	(712.730)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност	-	-
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
(Набавка на нематеријални средства)	(5.335)	(6.505)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства	-	(8)
(Набавка на недвижности и опрема)	(32.656)	(24.749)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата	-	-
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)	-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба	-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)	-	-
Останати приливи од инвестициската дејност	307	300
Нето паричен тек од инвестициската дејност	(314.430)	-743.691
Паричен тек од финансирањето		
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)	-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(197.595)	(1.863.143)
Зголемување на обврските по кредити	141.836	1.851.190
(Отплата на издадените субординирани обврски)	-	-
Приливи од издадените субординирани обврски	-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	-	-
(Откуп на сопствени акции)	-	-
Продадени сопствени акции	63	12
(Платени дивиденди)	(21.873)	(17.503)
(Останати одливи од финансирањето)	-	-
Останати приливи од финансирањето	-	-
Нето паричен тек од финансирањето	(77.569)	(29.443)
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	252	235
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти	(37)	15
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	141.837	(802.582)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	1.176.037	1.978.618
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	1.317.874	1.176.037

* само за консолидираните финансиски извештаи

1. Општи информации

ТТК БАНКА АД Скопје (во понатамошниот текст „Банката“) акционерско друштво основано во Република Македонија. Адресата на нејзиното регистрирано седиште е: ул. „Народен фронт“ бр. 19а, Скопје, Република Македонија.

Банката е овластена од Народна банка на Република Македонија за вршење платен промет во земјата и во странство, депозитни активности во земјата и во странство и кредитирање во земјата.

Позначајни активности кои Банката ги извршува се следните:

- прибирање депозити и други повратни извори на средства;
- кредитирање во земјата;
- издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници);
- менувачки работи;
- платен промет во земјата и во странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
- брз трансфер на пари;
- издавање платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
- изнајмување сефови, остава и депо;
- тргување со инструменти на пазар на пари (меници, чекови, сертификат за депозит);
- тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали;
- тргување со хартии од вредност;
- посредување во склучување договори за кредити и заеми;
- обработка и анализа на информации за кредитната способност на правни лица.

Акциите на Банката котираат на официјалниот пазар на Македонската берза за хартии од вредност, а кодот под кој котираат е следниот:

шифра на хартија од вредност

ИСИН број

ТТК (обична акција)

МКТТКС101012

Вкупниот број вработени на Банката на 31 декември 2014 изнесува 274 (2013: 264) вработени.

Финансиските извештаи на Банката за годината што заврши на 31 декември 2014 беа одобрени за издавање од страна на Надзорниот одбор на Банката на 31 март 2015 година.

1.1 Основа за изготвување на финансиските извештаи

Банката ја води својата сметководствена евиденција и ги составува своите финансиски извештаи во согласност со Законот за банки и подзаконската регулатива пропишана од страна на Народната банка на Република Македонија („НБРМ“), Законот за трговски друштва и Правилникот за водење на сметководството.

Податоците во приложените финансиски извештаи на Банката се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва („Службен весник на РМ“ бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11,24/11,166/12,70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14 и 138/14), Законот за банки („Службен весник на РМ“ бр. 67/07, 90/09, 67/10 и 26/13), подзаконската регулатива пропишана од страна на Народна банка на Република Македонија (во понатамошниот текст „НБРМ“), како и во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (во понатамошниот текст „Методологија“) („Службен весник на РМ“ бр. 169/10, 165/12, 50/13 и 110/13) и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ“ бр. 169/10, 152/11, 54/12 и 166/13) пропишани од страна на НБРМ и кои се во примена во 2014 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади македонски денари (МКД).

Известувачка валута во која се прикажани овие финансиски извештаи е функционалната валута (македонски денар - МКД).

Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена во согласност со промените во презентацијата во тековната година.

1.2. Значајни сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовка на овие финансиски извештаи. Утврдувањето на сметководствените политики на Банката се заснова на признаени, познати и практични искуства, на одредбите на Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи, Одлуката за сметковниот план за банките, Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките и другите законски прописи. Овие политики се конзистентно применети за сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

1.2.1. Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна банка на Република Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Трансакција во странска валута е трансакција која гласи на странска валута или може да се претвори во странска валута.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Билансот на состојба, додека, пак, сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите во странска валута се вклучени во Билансот на успех во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Билансот на состојба деноминирани во странска валута се следните:

	31 декември 2014	31 декември 2013
1 ЕУР	61.4814 денари	61.5113 денари
1 УСД	50.5604 денари	44.6284 денари
1 ЦХФ	51.1152 денари	50.1764 денари

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.2 Пребивање (нетирање)

Финансиските средства и обврски се нетирани и презентирани во Билансот на состојба на нето-основа во случаи кога нетирањето на признаените износи е законски дозволено, понатаму, кога постои намера за исполнување на нето основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

1.2.3 Приходи и расходи по камати

Приходите и расходите по основ на камати се признаени во Билансот на успех за сите каматоносни финансиски средства и обврски со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Методата на ефективна камата е метода за пресметување амортизирана набавна вредност на финансиското средство или финансиската обврска во текот на одреден период. Ефективната каматна стапка е стапката што точно ги дисконтира очекуваните приливи во текот на проценетиот век на употреба на финансиското средство или, доколку е соодветно, во пократок период за нето-евидентираниот вредност на финансиските средства или финансиската обврска. При пресметката на методата на ефективна камата, Банката го одредува паричниот тек во однос на условите од финансиските инструменти, но не ги пресметува идните загуби по кредити. Пресметката ги вклучува сите суми што се исплатени или добиени од двете договорни страни кои се составен дел од ефективната каматна стапка, трошоци при трансакции и други премии или попусти.

Приходите и расходите од камата се пресметани и наплатени во согласност со законските прописи на Република Македонија или со договор помеѓу доверителот и должникот.

Пресметаните, а недоспеани камати временски се разграничуваат. Исправка на истите се прави кога наплатата на пресметаните камати е сомнителна и спорна.

1.2.4 Приходи од надомести и провизии

Провизиите и надоместите, со исклучок на надоместите за одобрување на кредити, се признаваат на пресметковна основа во периодот кога се врши услугата. Надомести за одобрување кредити се разграничуваат и се амортизираат за времетраењето на кредитот со примена на методата на ефективната каматна стапка.

1.2.5 Приходи и расходи од курсни разлики

Нето-приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики, кои произлегуваат од порамнување на трансакциите во странска валута, како и од вреднување на средствата и обврските во странска валута, се вклучени во Билансот на успех во периодот кога тие настануваат. Преземените и потенцијалните обврски деноминирани во странска валута се преведуваат во денари со примена на официјалните девизни курсеви кои важат на датумот на Билансот на состојба.

1.2. Значајни сметководствени политики (Продолжува)

1.2.6 Приходи од дивиденди

Дивидендите се признаваат во Билансот на успех кога ќе се обезбеди правото за примање исплата. Дивидендите се прикажани како дел од нето-приходите од тргување или како останати приходи од дејноста во зависност од соодветната класификација на инструментот.

1.2.7 Финансиски средства

Финансиските средства се класифицираат во следните категории: кредити и побарувања, финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата ги вклучуваат сите побарувања кои произлегуваат од трансакциите со комитенти и банки, како и оние кои потекнуваат од Банката така и оние кои се купени на секундарен пазар.

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или определени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Банката одобрува пари или услуги директно на комитентите без намера за размена на побарувањето, т.е. кога Банката станува странка на договорните одредби на инструментот. Почетно, кредитите и побарувањата се мерат по нивната објективна вредност, зголемена за трансакциските трошоци што се директно поврзани со стекнувањето или издавањето на финансиското средство. Последователно, кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност за тргување и хартии од вредност според објективна вредност преку добивки или загуби определени како такви при почетното признавање. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност за тргување. Средствата чувани за тргување се евидентираат по објективна вредност преку Билансот на успех. Почетно, овие средства се признаваат во Билансот на успех по објективна вредност. Трансакциските трошоци не се вклучуваат во износот по кој првично се мери инструментот. Тие се евидентираат веднаш во Билансот на успех во позицијата „Приходи и расходи од провизии и надоместоци“. Добивките или загубите од последователното мерење по објективна вредност се вклучуваат во позицијата „Нето-приходи од тргување“.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.7 Финансиски средства (продолжува)

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неопределен временски период кои може да се продаваат доколку се појави потреба за ликвидност или промена на каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Прикажаното портфолио е составено од сопственички хартии од вредност во претпријатија врз кои Банката нема контрола. Овие средства почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои раководството на Банката има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Банката продаде значаен дел од финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се прекласифицира во финансиски средства расположливи за продажба.

Почетно, овие средства се признаваат по нивната објективна вредност, зголемена за трансакциските трошоци што се директно поврзани со стекнувањето или издавањето.

Последователно, финансиските средства кои се чуваат до достасување се мерат по амортизирана набавна вредност, со употреба на метод на ефективна каматна стапка. Добивките и загубите се признаваат во Билансот на успех.

Иницијално признавање и депривирање

Набавките и продажбите на финансиските средства расположливи за продажба и оние кои се чуваат до доспевање се евидентираат на датумот на купувањето - датум на кој Банката има обврска да го купи или да го продаде средството. Кредитите се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите. Финансиските средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, иницијално се признаваат по објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Банката ги пренела значително сите ризици и користи од сопственост.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.7 Финансиски средства (продолжува)

Последователно мерење

По почетното признавање, Банката ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби и расположливите-за-продажба финансиски средства по нивната објективна вредност без какви било намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба. Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на Извештајот за финансиска состојба. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Банката ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент, кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани-до-доспевање и кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради оштетување. Реализираните добивки и загуби, како и нереализираните добивки и загуби што произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства, кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби, се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат.

Нето-промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи-за-продажба се признаваат во останатата сеопфатна добивка, освен загубите од оштетување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите.

При продажба или оштетување на финансиските средства расположливи-за-продажба, кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.8 Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на билансирање Банката проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиските средства или група финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата („случај на загуба“) и дека тој случај на загуба влијае на предвидениот иден паричен тек на финансиските средства или на група финансиски средства кои може веродостојно да се проценат.

Критериумите што Банката ги користи при утврдување на постоењето на објективен доказ за загуба од оштетување вклучуваат:

- Непочитување на договорените обврски за плаќање на главницата или каматата;
- Денови на доцнење при плаќање главница и камата;
- Тешкотии со паричните текови кај позајмувачот;
- Неисполнување на договорите или условите за кредитирање;
- Влошување на конурентната позиција на позајмувачот;
- Започнување стечајна постапка;
- Намалување на вредноста на дадените гаранции - колатерал и
- Активирање на обезбедувањето.

Банката врши проценка на постоењето на објективен доказ за оштетување на поединечна основа за сите финансиски средства.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот), дисконтирани со примена на ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентируваниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за исправка на вредност на средството поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Биланс на успех.

Во случај на ненаплативост на кредитот, истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување. Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и ќе се утврди износот на загубата. Последователни надоместувања за претходноотпишани кредити се евидентираат во корист на тековните добивки.

Доколку последователно износот на загубата од оштетување се намали и намалувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случува по признавањето на оштетувањето (како што е подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходнопризнаената загуба од оштетување се намалува преку корекција на сметката на исправка на вредноста на средството поради оштетување. Износот на намалувањето се признава во корист на тековната добивка.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.8 Оштетување на финансиските средства (продолжува)

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на билансирање Банката проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значително или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба измерена како разлика помеѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во Билансот на успех.

1.2.9 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се однесуваат на земјиште, згради, опрема и други вредности добиени во замена за ненаплатени побарувања. Одредено средство се смета за преземено во моментот на стекнување правна основа за запишување на сопственоста.

На датумот на преземање, преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се признаваат по почетната сметководствена вредност. Почетната сметководствена вредност е помалиот износ од проценетата вредност важечка на датумот на преземање и набавната вредност на преземеното средство. Набавната вредност на преземеното средство е вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган од кој произлегува правната основа за стекнување право на сопственост на Банката над преземеното средство.

На датумот на преземање на средството, Банката е должна во билансот на состојба да прикаже оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на преземеното средство. Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем од оштетувањето од 20 %, банката е должна да ја признае оваа разлика како ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството.

Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Банката е должна да ја утврди проценетата вредност на преземените средства и во Билансот на успех да признае и да прокнижи загуба за оштетување еднаква најмалку на поголемиот износ од:

- негативната разлика помеѓу проценетата вредност и нето-вредноста на преземеното средство и
- 20% од нето-вредноста на преземеното средство.

Доколку Банката не успее да го продаде преземеното средство во рок од пет години по датумот на неговото преземање, должна е на крајот на петтата година да ја сведе нето-вредноста на преземеното средство на нула.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.10 Нематеријални средства

Нематеријално средство е немонетарно средство, без физичка содржина, кое може самостојно да се идентификува. Нематеријалните средства вклучуваат капитализирани трошоци за развој, софтвери и други нематеријални средства, како права и лиценци кои се законски заштитени и кои не може да бидат одземени од овластениот сопственик без негова желба.

Почетно, нематеријалните средства се мерат по нивната набавна вредност.

Последователно, истите се мерат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и за акумулираните загуби поради оштетување.

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страната на Банката кои најверојатно ќе создадат економски користи и ќе ги надминат трошоците по една година се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од десет години.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализираат и се амортизираат користејќи праволиниска метода во текот на период од пет години.

1.2.11 Недвижности и опрема

Недвижностите и опремата се материјални вложувања за административни цели од кои се очекува да имаат користен век подолг од една година. Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за пресметаната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средството.

Амортизацијата се пресметува пропорционално со примена на законски пропишани стапки со цел алокација на набавната вредност на имотот, зградите и опремата во текот на нивниот проценет век на употреба. Во продолжение е даден проценетиот век на употреба на некои позначајни ставки

Градежни објекти	40 години;
Мебел и канцелариска опрема	5 до 10 години;
Компјутерска опрема	4 години;
Телекомуникациска опрема	4 години;
Патнички моторни возила	4 години;
Останата опрема	10 години.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.11 Недвижности и опрема (продолжува)

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Банката поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Добивките и загубите поврзани со отуѓувањето се утврдуваат по пат на споредба на приливите со евидентируваниот износ. Истите се вклучуваат во Билансот на успех.

1.2.12 Оштетување на нефинансиски средства

Средствата подложни на амортизација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентируваниот износ на средствата не може да се надомести.

Кога евидентируваниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето-продажната цена и употребната вредност на средствата.

1.2.13 Парични средства и еквиваленти

За потребите на Извештајот за паричните текови, паричните средства и еквиваленти вклучуваат сметки со достасаност помала од 3 месеци од датумот на набавка, вклучувајќи готовина и салда кај Народна банка на Република Македонија.

Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност. Таа вообичаено е еднаква со нивната номинална вредност.

1.2.14 Резервирање

Резервирање се признава кога Банката има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се коригираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.15 Надомести за вработените

Банката плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени во согласност со домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите, врз основа на платите се плаќаат во државниот Пензиски фонд и задолжителните приватни пензиски фондови. Не постои дополнителна обврска во врска со овие пензиски планови. Освен тоа, сите работодавци во Република Македонија имаат обврска да исплаќаат на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден со закон. Банката нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

Банката не оперира со пензиски планови или планови за надомести при пензионирање, така што нема дополнителни обврски за пензии. Банката не е обврзана да обезбеди дополнителни надомести за тековните или за претходните вработени.

1.2.16 Тековен и одложен данок од добивка

Данокот од добивка се пресметува во согласност со законските одредби во Република Македонија. Пресметката на месечната аконтација на данокот на добивка се плаќа однапред како што е определено од даночните органи.

Трошокот за данок од добивка претставува збир на тековниот и одложениот данок од добивка. Со состојба 31 декември 2013 година тековниот данок од добивка се пресметуваше во согласност со домашната законска регулатива, каде што основница за пресметување на данокот од добивка во висина од 10% претставуваа непризнаените расходи за даночни цели коригирани за даночниот кредит, данок од добивка се плаќаше и на распределената добивка за дивиденди. Нераспределената добивка не се оданочуваше. Во согласност со промените во законската регулатива за данок од добивка, кои се применуваат за 2014 година основница за пресметување на данокот од добивка по стапка од 10% претставува финансискиот резултат искажан во Билансот на успех коригиран за непризнаени расходи и даночни ослободувања. Тековниот данок од добивка се пресметува и се плаќа во согласност со македонскиот Закон за данок од добивка. Одложениот данок од добивка се евидентира во целост користејќи ја методата на обврска за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки тековни стапки. Одложениот данок од добивка се товари или одобрува во Билансот на успех, освен доколку се однесува на ставки кои директно го товарат или го одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира, исто така, во капиталот. Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочлива добивка. Банката нема евидентирано одложени даночни средства или обврски со состојба на 31 декември 2014 и 2013 година бидејќи не постојат временни разлики на овие датуми.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.17 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорениот аранжман. Сите финансиски обврски на Банката на датумите на известување се класифицирани како останати финансиски обврски по амортизирана набавна вредност и се состојат од обврски по кредити и останати обврски.

Обврските по кредити

Обврските по кредити иницијално се признаваат по објективна вредност, што претставува примени приливи (објективна вредност на примените надоместоци) коригирани за направените трошоци на трансакцијата. Обврските по кредити се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност. Обврските по кредити престануваат да се признаваат кога истите се намирени, откажани или истите истекуваат.

Депозити на банки и комитенти

Депозитите на банки и комитенти генерално претставуваат: тековни сметки, депозити по видување и орочени депозити на банки, правни и физички лица. Банката ги признава депозитите во својот Биланс на состојба само кога Банката станува странка на договорните одредби на инструментот. Депозитите на банки и комитенти почетно се мерат според нивната објективна вредност, коригирана за трансакционите трошоци кои директно се поврзани со преземањето или издавањето на финансиската обврска. Депозитите на банки и комитенти последователно се мерат според амортизираната набавна вредност, со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Депозитите на банки и комитенти престануваат да се признаваат кога истите се намирени, откажани или истите истекуваат.

Останати обврски

Останатите обврски иницијално се признаваат по објективна вредност, што претставува примени приливи (објективна вредност на примените надоместоци) коригирани за направените трошоци на трансакцијата. Останатите обврски се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност. Останатите обврски престануваат да се признаваат кога истите се намирени, откажани или истите истекуваат.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.18 Капитал, резерви и плаќања за дивиденди

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето деловна активност се презентирани во капиталот како намалување на приливите, нето од данокот.

(в) Сопствени акции

Кога Банката откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции сè додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите се состојат од законски резерви, создадени во текот на периодите врз основа на распределба на акумулирани добивки во согласност со законската регулатива и одлуките на Собранието на Банката.

(д) Нераспределени добивки/(загуби)

Нераспределените добивки/(загуби) ги вклучуваат тековните, како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби.

(е) Дивиденди на обични акции

Дивидендите на обичните акции се признаваат како обврски во периодот во кој се одобрени од страна на акционерите на Банката.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.19 Наем

Утврдувањето дали еден договор претставува или содржи наем се базира на суштината на договорот во зависност дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Банката како закупец

Финансискиот наем кој на Банката суштински ѝ ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственост на предметот на наем се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по реална вредност на возилото/опремата кое е предмет на наем или, ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните плаќања за наем. Плаќањата за наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на обврските за наем со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот.

Средствата предмет на наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот век на средството или според периодот на наем, ако не постои реална сигурност дека Банката ќе стекне сопственост над средството до крајот на периодот на наем.

Плаќањата на оперативниот наем се признаваат како трошок во добивките и загубите по праволиниска метода во текот на периодот на наем. Однапред платените наемнини се признаваат како одложени расходи.

Банката како закуподавач

Наемот каде што Банката суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицираат како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договарањето оперативен наем во билансот на состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како профит или загуба во текот на периодот на наем на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кој се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход. Банката нема класифицирано средства во оваа категорија.

1.2. Значајни сметководствени политики (продолжува)

1.2.20 Известување според сегменти

Деловен сегмент претставува група средства или активности што се ангажирани во обезбедувањето производи или услуги кои се предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние во останатите деловни сегменти. Географскиот сегмент е ангажиран во обезбедување производи или услуги во одредено економско опкружување што е предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние сегменти кои ги извршуваат активностите во други економски опкружувања.

1.2.21 Потенцијални и преземени обврски

Банката презема обврски во текот на своите деловни активности по основ на кредитни пласмани евидентирани на сметките од вонбилансната евиденција, кои првенствено вклучуваат гаранции, акредитиви и неискористени кредитни лимити. Овие финансиски обврски се евидентираат во Билансот на состојба кога ќе може да се повратат. Издвоената посебна резерва поради оштетување поврзано со вонбилансните потенцијални и преземени обврски е вклучено во Билансот на состојба како обврска.

1.2.22 Доверителски активности

Банката вообичаено дејствува како доверител и има останати доверителски својства што резултира во чување или пласирање средства во име на физички лица или други институции. Овие средства и приходот кој резултира од нив не се вклучени во овие финансиски извештаи поради тоа што тие не се средства на Банката.

1.2.23 Настани по датумот на известување

Оние последователни настани кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Банката на датумот на известувањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

1.3 Употреба на оценки и проценки

При составување на финансиските извештаи, раководството на Банката дава проценки и претпоставки кои влијаат врз примена на политиките и искажување на износите на средствата и обврските, како и објавување на потенцијалните преземени обврски на датумот на Биланс на состојба, како и износите на приходите и расходите. Проценките и претпоставките се темелат на историско искуство и разни други факти кои се сметаат за разумни имајќи ги во предвид околностите и информациите кои се расположливи на датумот на подготовка на финансиските извештаи, а кои претставуваат основа за проценка на вредноста на средствата и обврските за кои не може да се добијат проценки од други извори. Вистинските резултати може да се разликуваат од овие проценки. Проценките и претпоставките поврзани со нив постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените процени се признаваат во периодот во кој проценката се менува, доколку измената влијае само на тој период, или во тековен и идни периоди, доколку измената влијае на тековниот и идните периоди.

Оштетување на кредити одобрени на комитенти

Банката месечно го проверува своето кредитно портфолио со цел проценка на неговата оштетеност. При одредувањето на потребата за признавање на загуба од оштетување во Билансот на успех, Банката проценува дали постојат евидентни докази кои укажуваат на мерливо намалување во проценетите парични текови од кредитното портфолио пред идентификување на намалувањето на ниво на поединечен кредит во рамките на портфолиото на кредити и побарувања. Раководството употребува проценки базирани на минати искуства поврзани со оштетувањето на средствата со карактеристики на кредитен ризик како и објективни докази на оштетување слични на оние во портфолиото при распоредувањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките кои се користат за проценка на износот и периодот на идните парични текови се проверуваат редовно, со цел намалување на какви било разлики помеѓу проценетите и фактичките загуби.

Оштетување на вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба

Банката утврдува дека постои оштетување кај вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба тогаш кога постои значителен пад на објективната вредност под нивото на нивната набавната вредност. Одредувањето на тоа што е значајно или пролонгирано бара соодветна проценка.

Во формирањето на оваа проценка, меѓу другите фактори, Банката ја оценува нормалната непостојаност кај цените на акциите. Понатаму, оштетувањето може да биде соодветно кога постои доказ за вложување на финансиската состојба на инвеститорот, успешноста на индустрискиот сектор, промени во технологијата, како и оперативните и финансиските парични текови.

1.4 Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Не постојат промени во сметководствените политики, сметководствените оценки и корекции на грешки во приложените финансиски извештаи

1.5 Усогласеност со законската регулатива

Во текот на 2014 година работењето на Банката беше во целост усогласено со регулативата пропишана од Народната банка на Република Македонија, по однос на солвентноста и адекватноста на капиталот, лимитите на изложеност на банката, вложувањата на банката, ликвидноста на банката и отворената девизна позиција.

1.6 Усогласеност со одредбите од Акционерскиот договор

Со состојба на 31 декември 2014 година, учеството на преземените средства во вкупната актива на Банката е 5,8% (2013: 5,4%), што не е во согласност со одредбата од Акционерскиот договор според кој овој коефициент не треба да надмине 5%.

Банката на 28.02.2015 година го сведе коефициентот на преземени средства во однос на вкупната актива на 4,9%, со што истиот е усогласен со одредбата од Акционерскиот договор со ЕБРД.

2. Управување со ризици

Банката воспоставува интегриран систем за управување со сите материјални и нематеријални ризици на кои е изложена и кој е соодветен на природата, големината и сложеноста на финансиските активности што ги врши.

Банката во своето работење е изложена на следните видови ризици:

- Кредитен ризик;
- Ликвидносен ризик;
- Валутен ризик;
- Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности;
- Ризик од концентрација на изложеноста на Банката;
- Оперативен ризик;
- Стратегиски ризик;
- Правен ризик;
- Репутациски ризик.

Врз основа на Стратегијата за преземање и управување со ризици, Банката воспоставува посебни политики и процедури за преземање и управување со сите ризици на кои е изложена во своето работење.

Политиките за преземање и управување со ризиците содржат:

- Оценка на капацитетот на Банката за преземање одделни ризици, како и оценка на нејзиниот профил на ризичност;
- Организациска поставеност на функцијата за управување со ризиците;
- Основни елементи на управувањето со ризиците;
- Прифатливи инструменти за заштита од или намалување на ризиците;
- Внатрешната контрола и основни елементи на процесот за утврдување на интерниот капитал на Банката;
- Оценка на потребната адекватност на капиталот на Банката.

2. Управување со ризици (продолжува)

Исто така, Банката во согласност со политиките за преземање и управување со ризиците воспоставува процедури за преземање, мерење или оценка, следење, контрола или намалување на ризиците кои треба:

- Да овозможат навремено и сеопфатно идентификување на ризиците (мапирање на ризиците) со кои се соочува Банката;
- Да се засноваат врз квантитативни и/или квалитативни оценки за мерливите и немерливите ризици;
- Да вклучуваат правила, начини и постапки за намалување, диверзификација, трансфер и избегнување на ризиците, кои се идентификувани, мерени и оценети од страна на Банката;
- Да ги дефинираат фреквенцијата и методите за следење на ризиците.

Банката воспоставува организациска структура, со јасно дефинирани надлежности и одговорности при преземањето и управувањето со ризиците, која одговара на големината, видот и сложеноста на Банката и на финансиските активности кои ги врши.

Управувањето со ризиците во Банката се остварува на сите хиерархиски нивоа во организациската структура. Имено, на стратешко ниво управувањето е во надлежност на Надзорниот одбор на Банката, кој ги донесува политиките за управување со ризиците и ги дефинира стратешките определби и преференции на Банката за изложување на секој одделен тип ризик. Надзорниот одбор преку донесување на политиките ги дефинира генералните насоки и целите при управување со ризиците, прифатливото ниво на ризик, лимитите кои спречуваат ризик од концентрација, организациската поставеност во процесот на управување со ризиците, поделба на надлежностите, прифатливи инструменти за намалување на ризикот, поставеноста на информативниот систем и системот за внатрешна контрола и ревизија.

Врз основа на донесените политики, Управниот одбор усвојува процедури и методологии за управување со ризиците на Банката во кои подетално се разработени процесите и активностите за управување со ризиците и кои овозможуваат јасна поделба на надлежностите помеѓу организациските делови кои се носители и кои преземаат ризици и организациските делови кои се надлежни за управување со истите.

Имплементацијата на политиките и процедурите се остварува на макрониво, преку централизирано управување со ризиците од страна на Дирекцијата за управување со ризици, која работи во рамките на Секторот за стратешко банкарство и Одборот за управување со ризици, од една страна, како и на микрониво преку нивно почитување од страна на вработените во Секторот за комерцијално банкарство, односно лицата кои преку своите работни активности ја изложуваат Банката на ризик, од друга страна.

Банката во рамките на системот за управување со ризиците спроведува стрес-тест анализи за да го утврди влијанието на одделните ризици, но и на нивното меѓусебно влијание врз нејзината профитабилност и солвентност - коефициентот за адекватност на капиталот, кои, пак, претставуваат основа за антиципирање на настаните што може да имаат неповолно влијание врз идното работење.

2. Управување со ризици (продолжува)

2.1 Кредитен ризик

Кредитен ризик претставува ризик од загуба поради тоа што договорната страна нема да биде во можност да ги плати обврските кон Банката во целост и/или во договорените рокови.

Кредитниот ризик е најзначајниот ризик на кој е изложена Банката што произлегува оттаму што кредитната активност на Банката претставува доминантна позиција во нејзината вкупна актива. Имајќи го предвид големото значење на овој ризик во нејзиното целокупно работење, Банката постојано работи на унапредување на системот за управување со кредитниот ризик, и тоа како преку зголемување на ефикасноста на организациската структура така и преку модифицирање на методологијата за интерно рангирање на клиентите и утврдување исправка на вредност/поседна резерва.

Во насока на ефикасно управување со кредитниот ризик на кој е изложена Банката, во Политиката за управување со кредитен ризик се дефинирани лимити со кои се спречува ризикот од концентрација на кредитната изложеност, и тоа од аспект на: сектор, дејност, географска локација, тип обезбедување, тип производ, валута и слично.

Изложеноста на кредитен ризик, исто така, се управува преку редовна анализа на способноста на позајмувачите да ги исполнат своите обврски по основ на камата и главнина.

Обезбедувањето претставува еден од најтрадиционалните и најчести начини за намалување на кредитниот ризик. Основните видови обезбедување за кредитите и побарувањата се следните:

- Хипотеки над станбен имот и деловен простор;
- Залог врз деловни средства како што се: опрема, залихи и побарувања;
- Залог врз финансиски инструменти како што се акции;
- Паричен депозит;
- Меница.

Банката, доколку оцени, а со цел намалување на кредитниот ризик, може да побара дополнително обезбедување од своите комитенти.

2. Управување со ризици (продолжува)

2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Политики и процедури

Банката врши класификација на изложеноста на кредитен ризик и пресметка на исправка на вредност и посебна резерва на поединечна и на групна основа.

Класификација и пресметка на исправка на вредност и посебна резерва на групна основа се врши за побарувањата од физички лица кои припаѓаат во портфолијата на кредити (портфолио од дозволени пречекорувања на трансакциски сметки и портфолио од кредитни картички).

Стапката на очекувана загуба за побарувањата кои се дел од портфолијата на кредити се пресметува за секое портфолио одделно, и тоа како производ на веројатноста за ненаплата и стапката на загуба поради ненаплата. Веројатноста за ненаплата претставува веројатност изложеностите од портфолиото на кредити да добијат нефункционален статус во период од дванаесет месеци и се утврдува како повеќегодишен просек на годишни стапки на ненаплата. Банката за стапка на загуба поради ненаплата го користи лимитот од 90%, дефиниран во Одлуката за управување со кредитниот ризик.

За побарувањата кои не се дел од портфолиото на кредити се врши класификација и пресметка на исправка на вредност и посебна резерва (на поединечна основа) преку утврдување сегашна вредност на идните парични текови кои ќе настанат врз основа на тие побарувања.

Износот на исправката на вредност за активните билансни побарувања на поединечна основа се утврдува како разлика помеѓу сметководствената вредност на билансните побарувања и сегашната вредност на идните очекувани парични текови врз основа на тие побарувања. Сегашната вредност на активните билансни побарувања се добива со дисконтирање на очекуваните идни парични текови по тие побарувања со употреба на ефективна каматна стапка утврдена врз основа на договорот.

Банката врши исправка на вредноста, односно издвојува посебна резерва, во рамките на следните граници:

- од 0% до 5% од кредитната изложеност класифицирана во категоријата на ризик „А“;
- од 5% до 20% од кредитната изложеност класифицирана во категоријата на ризик „Б“;
- од 20% до 45% од кредитната изложеност класифицирана во категоријата на ризик „В“;
- од 45% до 70% од кредитната изложеност класифицирана во категоријата на ризик „Г“;
- од 70% до 100% од кредитната изложеност класифицирана во категоријата на ризик „Д“.

2.1 Кредитен ризик

А. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	
<i>во илјади денари</i>																			
I Сметководствена вредност на изложености за кои е издадена исправка на вредноста/поседна резерва																			
Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, пред исправката на вредноста и посебната резерва на поединечна основа																			
категија на ризик А	-	15.004	2.833.977	3.414.906	98.931	85.903	-	-	358.232	335.287	1.747	2.104	12.566	25.667	81.336	122.950	3.386.788	4.001.820	
категија на ризик Б	-	-	310.464	161.854	-	-	-	-	-	688	865	889	45	103	1.105	631	312.479	164.165	
категија на ризик В	-	-	152.416	155.182	-	-	-	-	-	-	926	672	1.714	1.067	3.944	2.049	159.000	158.970	
категија на ризик Г	-	-	45.259	87.951	-	-	-	-	-	277	590	679	884	332	246	-	46.978	89.238	
категија на ризик Д	-	-	387.127	384.564	71.615	71.615	-	-	-	-	11.564	7.005	47.226	42.379	-	-	517.532	505.563	
	-	15.004	3.729.242	4.204.456	170.546	157.518	-	-	358.232	336.252	15.692	11.349	62.435	69.548	86.631	125.630	4.422.777	4.919.757	
(Исправка на вредноста и посебна резерва на поединечна основа)	-	150	474.875	485.744	72.605	72.474	-	-	668	880	12.301	7.847	47.999	42.931	3.314	2.007	611.763	612.034	
Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва на поединечна основа	-	14.854	3.254.367	3.718.712	97.941	85.044	-	-	357.564	335.372	3.391	3.502	14.435	26.616	83.317	123.623	3.811.014	4.307.723	
Сметководствена вредност на изложености кои се оценуваат на групна основа, пред исправката на вредноста и посебната резерва на групна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

2.1 Кредитен ризик

А. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик (продолжува)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>во илјади денари</i>																		
поединечно незначајни изложености (портфолио на мали кредити)	-	-	203.610	201.661	-	-	-	-	-	-	621	429	-	100	116.953	105.307	321.184	307.496
поединечно значајни изложености кои не се оштетени на поединечна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	203.610	201.661	-	-	-	-	-	-	621	429	-	100	116.953	105.307	321.184	307.496
(Исправка на вредноста и посебна резерва на групна основа)	-	-	8.627	11.711	-	-	-	-	-	-	25	23	-	5	4.969	6.198	13.622	17.937
Сметководствена вредност на изложености кои се оценуваат на групна основа, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва на групна основа	-	-	194.983	189.950	-	-	-	-	-	-	595	405	-	95	111.984	99.109	307.562	289.558
II. Сметководствена вредност на изложености за кои не е издвоена исправка на вредноста/посебна резерва достасани побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
до 30 дена	-	-	90	196	-	-	-	-	-	-	60	227	-	-	-	-	151	423
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	-	-	90	196	-	-	-	-	-	-	60	227	-	-	-	-	151	423

2.1 Кредитен ризик

А. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик (продолжува)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>во илјади денари</i>																		
недостасани побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
реструктурирани побарувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати побарувања	-	-	60.306	69.087	976.447	712.730	-	-	374.527	323.563	-	-	-	-	311.938	340.651	1.723.219	1.446.031
<i>Сметководствена вредност на недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста/поседна резерва</i>	-	-	60.306	69.087	976.447	712.730	-	-	374.527	323.563	-	-	-	-	311.938	340.651	1.723.219	1.446.031
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва	-	15.004	3.993.248	4.475.401	1.146.993	870.248	-	-	732.759	659.815	16.373	12.004	62.435	69.648	515.523	571.588	6.467.331	6.673.708
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	-	150	483.502	497.456	72.605	72.474	-	-	668	880	12.327	7.870	47.999	42.937	8.284	8.205	625.385	629.972
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	14.854	3.509.746	3.977.945	1.074.389	797.774	-	-	732.091	658.935	4.046	4.134	14.435	26.711	507.239	563.383	5.841.946	6.043.736

Поради споредливост на информациите, презентацијата на сметководствената вредност на изложености кои се оценуваат на групна основа, како и нивната исправка на вредноста/поседна резерва за 2013 година соодветно е прилагодена во согласност со промените во презентацијата во тековната година, без ефект врз вкупната сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва.

2.1 Кредитен ризик

Б. Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>во илјади денари</i>																
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување																
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	120.087	131.162	-	-	-	-	-	-	1.195	1.370	10.100	20.901	131.382	153.433
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	2.208.983	2.671.548	-	-	-	-	-	-	96.209	84.646	91.193	99.241	2.396.385	2.855.435
Залог на недвижен имот	-	-	7.620.873	8.243.452	-	-	-	-	-	-	93.582	95.641	653.907	954.948	8.368.362	9.294.041
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	2.436.885	2.767.484	-	-	-	-	-	-	25.001	29.279	91.916	142.017	2.553.802	2.938.780
имот за вршење дејност	-	-	5.183.988	5.475.968	-	-	-	-	-	-	68.581	66.362	561.991	812.931	5.814.560	6.355.261
Залог на подвижен имот	-	-	574.876	946.773	-	-	-	-	-	-	20.133	12.988	16.196	26.817	611.205	986.578
Останати видови обезбедување	-	-	39.629	70.379	-	-	-	-	-	-	2.781	2.686	629	1.330	43.039	74.395
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа	-	-	10.564.447	12.063.314	-	-	-	-	-	-	213.901	197.331	772.025	1.103.237	11.550.373	13.363.882

2.1 Кредитен ризик

Б. Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година	тековна година	претходна година
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
<i>во илјади денари</i>																
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување																
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	37	164	-	-	-	-	-	-	-	-	56	64	93	228
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	531.001	785.599	-	-	-	-	-	-	4.103	2.408	252.719	339.786	787.823	1.127.793
Залог на недвижен имот			123	189									7	-	130	189
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за вршење дејност	-	-	123	189	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	130	189
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати видови на обезбедување	-	-	1.168	1.813	-	-	-	-	-	-	8	8	386	516	1.563	2.337
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	-	-	532.329	787.765	-	-	-	-	-	-	4.111	2.416	253.168	340.366	789.608	1.130.547

2.1 Кредитен ризик

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>во илјади денари</i>																		
Нерезиденти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	48.853	73.814	11.561	-	-	-	-	-	56	29	28	17	22.056	2.792	82.554	76.652
Рударство и вадење на камен	-	-	2.349	8.667	-	-	-	-	-	-	13	39	-	-	2.362	8.706	2.362	8.706
Прехранбена индустрија	-	-	28.225	60.438	-	-	-	-	-	-	47	57	-	13	7.075	1.904	35.347	62.412
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	74.090	87.566	-	-	-	-	-	-	90	99	145	1	15.667	52.905	89.992	140.571
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	117.014	116.737	-	-	-	-	-	-	83	20	3	8.445	2.031	320	119.131	125.522
Производство на метали, машини, алати и опрема	-	-	43.208	72.640	21.357	21.357	-	-	-	-	81	211	-	17	1.914	8.136	66.560	102.361
Останата преработувачка индустрија	-	-	116.023	137.946	-	-	-	-	-	-	148	75	43	242	4.483	5.071	120.696	143.334
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	-	(1)	-	-	-	-	-	-	25	21	-	-	-	2.422	25	2.442
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-	-	799	1.517	-	-	-	-	-	-	16	8	-	-	345	-	1.160	1.525

2.1 Кредитен ризик

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>во илјади денари</i>																		
Градежништво	-	-	353.299	496.410	-	-	-	-	-	-	406	463	127	200	54.568	54.230	408.399	551.303
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила	-	-	838.492	1.014.632	-	-	-	-	-	-	770	1.037	12.096	13.603	84.060	111.323	935.418	1.140.595
Транспорт и складирање	-	-	181.620	247.898	-	-	-	-	-	-	275	452	64	80	172.047	185.242	354.007	433.672
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	-	-	130.694	110.890	-	-	-	-	-	-	235	96	-	23	1.810	5.046	132.739	116.055
Информации и комуникации	-	-	2.857	12.800	-	-	-	-	-	-	41	18	6	-	2.262	1.958	5.167	14.776
Финансиски дејности и дејности на осигурување	-	14.854	-	1	76.584	63.687	-	-	732.091	658.935	100	122	1.459	3.209	-	-	810.235	740.808
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	44.537	51.123	-	-	-	-	-	-	5	6	-	-	95	1.548	44.637	52.677
Стручни, научни и технички дејности	-	-	19.102	23.965	-	-	-	-	-	-	59	28	-	-	1.694	548	20.855	24.541
Административни и помошни услужни дејности	-	-	30.541	53.777	-	-	-	-	-	-	29	34	182	360	2.622	2.363	33.374	56.534
Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осиг.	-	-	-	-	964.886	712.730	-	-	-	-	26	16	-	-	-	-	964.912	712.746
Образование	-	-	34.563	16.560	-	-	-	-	-	-	16	2	40	-	-	3.022	34.619	19.584
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	62.554	84.791	-	-	-	-	-	-	25	51	3	-	803	1.526	63.385	86.368
Уметност, забава и рекреација	-	-	4.603	-	-	-	-	-	-	-	15	17	-	22	18.473	18.482	23.092	18.521
Други услужни дејности	-	-	39.358	34.764	-	-	-	-	-	-	28	42	47	24	111	1.669	39.544	36.499
Дејности на домаќинствата како работодавци; дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на екстериторијални организации и тела	-	-	-	15.074	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15.089
Физички лица	-	-	1.306.287	1.215.820	-	-	-	-	-	-	1.334	1.026	190	455	114.634	102.213	1.422.444	1.319.514
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	30.679	40.116	-	-	-	-	-	-	123	150	2	-	488	663	31.292	40.929
Вкупно	-	14.854	3.509.746	3.977.945	1.074.389	797.774	-	-	732.091	658.935	4.046	4.134	14.435	26.711	507.239	563.383	5.841.946	6.043.736

2.1 Кредитен ризик

Г. Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до доспевање		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013
Географска локација																		
Република Македонија		14.854	3.509.746	3.977.945	1.074.389	797.774	-	-	408.636	365.914	4.046	4.134	14.435	26.711	507.239	563.383	5.518.492	5.750.715
Земји-членки на Европската унија	-	-	-	-	-	-	-	-	254.238	247.090	-	-	-	-	-	-	254.238	247.090
Европа (останато)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	653	-	-	-	-	-	-	-	653
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	69.217	45.278	-	-	-	-	-	-	69.217	45.278
Останато (наведете ја поединечно изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	14.854	3.509.746	3.977.945	1.074.389	797.774	-	-	732.091	658.935	4.046	4.134	14.435	26.711	507.239	563.383	5.841.946	6.043.736

2.2 Ризик на ликвидност

Ликвидносен ризик е ризикот Банката да не може да обезбеди доволно средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивно достасување или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци.

Банката е изложена на дневни повлекувања средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, достасаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

Под управување со ликвидносен ризик се подразбира управување со активата и пасивата на начин што ќе овозможи навремено и редовно плаќање на обврските, во нормални или во вонредни услови на работење на Банката.

Банката има воспоставено Политика за управување со ликвидносен ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и истата редовно се ревидира. Во политиката е дефиниран начинот на управување со ликвидноста на Банката преку утврдување на основните цели, основните компоненти на системот за управување со ликвидносен ризик (организациска структура, постапки и процедури за внатрешна контрола и ревизија, информативен систем, стрес-тестирање и план за управување со ликвидносниот ризик во вонредни услови), основните елементи на процесот на одржување на соодветно ниво на ликвидност.

Банката има воспоставено процедури и методологија за управување со ликвидноста, кои се донесени од страна на Управниот одбор на Банката и истите редовно се ревидираат.

Планирање и следење на приливите и одливите на паричните средства, воспоставување и одржување соодветна рочна структура, следење на изворите на средства и нивна концентрација, стапки на ликвидност, интерни ликвидносни показатели, исполнување на законската обврска за задолжителна резерва во денари и девизи, анализа на денарска и девизна оперативна ликвидност, стрес-тестирање и друго се методи кои се користат за управување со ликвидносниот ризик. Извештаите за ликвидност на редовна основа се доставуваат до Одборот за управување со ризици и до НБРМ.

2.2 Ризик на ликвидност
Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски
(преостаната рочност)

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2014 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	1.318.801	-	-	161.880	-	-	1.480.681
Средства за тргување	8.834	-	-	-	-	-	8.834
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех							
определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	173.058	208.725	1.325.926	623.788	1.111.015	577.420	4.019.932
Вложувања во хартии од вредност	-	192.422	541.695	282.107	139.861	-	1.156.085
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	35.441	-	61.278	1.246	-	-	97.965
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	1.536.134	401.147	1.928.899	1.069.022	1.250.876	577.420	6.763.498
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех,							
определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	21.533	-	-	-	-	-	21.533
Депозити на други комитенти	2.233.400	735.574	1.375.295	589.591	197.926	-	5.131.786
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	38.541	814	104.158	134.094	217.460	37.494	532.562
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	2.289	-	-	-	-	-	2.289
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	64.677	-	-	-	-	-	64.677
Вкупно финансиски обврски	2.360.439	736.388	1.479.453	723.685	415.386	37.494	5.752.846
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	34.784	29.695	239.165	53.328	91.320	67.230	515.522
Рочна неусогласеност	(859.088)	(364.937)	210.281	292.009	744.169	472.696	495.130

2.2 Ризик на ликвидност (продолжува)
Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски
(преостаната рочност)

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2013 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	1.177.310	-	277	166.259	-	-	1.343.846
Средства за тргување	7.848	-	-	-	-	-	7.848
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	15.000	4	-	-	-	-	15.004
Кредити на и побарувања од други комитенти	252.434	262.015	1.644.098	598.366	1.138.745	615.980	4.511.638
Вложувања во хартии од вредност	-	200.000	525.475	157.518	-	-	882.993
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	490	-	-	-	-	-	490
Останати побарувања	41.919	-	51.251	2.264	-	-	95.433
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	1.495.000	462.019	2.221.101	924.408	1.138.745	615.980	6.857.252
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	22.498	-	-	-	-	-	22.498
Депозити на други комитенти	2.053.569	851.610	1.482.183	440.891	317.455	-	5.145.708
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	33.650	1.011	99.754	128.160	266.883	59.349	588.806
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски	2.109.717	852.620	1.581.937	569.051	584.337	59.349	5.757.012
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	1.384	-	-	-	-	1.384
Вонбилансна пасива	48.474	94.999	235.059	152.021	41.035	-	571.588
Рочна неусогласеност	(663.190)	(484.217)	404.105	203.335	513.373	556.631	530.036

2.3 Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како што се промена во каматните стапки, промена во цена на капиталот, девизните курсеви и/или пазарните цени на хартиите од вредност, ќе влијаат неповолно врз приходите на Банката или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и да се контролира изложеноста на пазарен ризик во рамки на прифатливи лимити, со оптимизирање на приносот.

Каматен ризик

Банката е изложена на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности преставува ризик од загуба што произлегува од неповолните промени на каматните стапки, а кои влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на Банката.

Банката има воспоставено Политика за управување со ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и истата редовно се ревидира. Со Политиката за управување со ризикот од промена на каматните стапки се дефинира начинот на поставеноста и/или спроведувањето на следните компоненти: оцена, следење и контрола на ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, лимити на изложеност на ризик, организациска структура за управување со ризикот од промена на каматните стапки, постапки и процедури за внатрешна контрола и ревизија, информативен систем и стрес-тестирање.

При оцена на изложеноста на ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, Банката ги има предвид сите позиции од портфолиото на банкарските активности што се чувствителни на промените на каматните стапки, поради што може да влијаат врз добивката и сопствените средства на Банката. Банката ја утврдува промената на економската вредност на портфолиото на банкарските активности како резултат на изложеноста на ризикот од промена на каматните стапки, со примена на стандарден каматен шок.

Банката е чувствителна на промените на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности бидејќи за најголем дел на каматноносните средства и обврски Банката го задржува правото за менување на каматните стапки.

2.3. Пазарен ризик

Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на

2.3.1 пазарниот ризик

A. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2014 (тековна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2014)	30.025	967.116	5.098.474	18,97%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио 1 - Аpreciјација на денарот во однос на еврото за 10%	(1.558)	965.558	4.894.670	19,73%
Сценарио 2 - Депрецијација на денарот во однос на еврото за 20%	3.117	970.233	5.506.083	17,62%
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио 1 - Пораст на активните прилагодливи каматни стапки за 3 процентни поени и истовремен пораст на пасивните прилагодливи каматни стапки за 2 процентни поени	(21.784)	945.332	5.098.474	18,54%
Сценарио 2 - Пораст на активните и пасивните прилагодливи каматни стапки за 3 процентни поени	(73.027)	894.089	5.098.474	17,54%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Сценарио 1 - Цените на акциите кои котираат на Македонската берза на хартии од вредност се намалиле за 30%	(2.650)	964.466	5.095.824	18,93%
Сценарио 2 - Цените на акциите кои котираат на Македонската берза на хартии од вредност се намалиле за 50%	(4.417)	962.699	5.094.057	18,90%
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Претпоставки:				
- Инфлација од 20% на годишно ниво; - Депрецијација на денарот во однос на еврото за 20%; - Пораст на каматните стапки за 5 процентни поени на годишно ниво; - Миграција на 15% од кредитната изложеност на физички лица и трговци поединци во следната полоша категорија на ризик; - Миграција на 50% од кредитната изложеност на нефинансиски правни лица во девизи и во денари со девизна клаузула во следната полоша категорија на ризик; - Пад на цените на хартиите од вредност за 50%.	(191.891)	775.225	5.432.787	14,27%

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

2.3.1

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

2013 (претходна година)

Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2013)

Ефекти од примена на сценарија:

Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)

Сценарио 1 - Аpreciјација на денарот во однос на еврото за 10%

Сценарио 2 - Депрецијација на денарот во однос на еврото за 20%

Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)

Сценарио 1 - Пораст на активните прилагодливи каматни стапки за 3 процентни поени и истовремен пораст на пасивните прилагодливи каматни стапки за 2 процентни поени

Сценарио 2 - Пораст на активните и пасивните прилагодливи каматни стапки за 3 процентни поени

Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)

Сценарио 1 - Цените на акциите кои котираат на Македонската берза на хартии од вредност се намалиле за 30%

Сценарио 2 - Цените на акциите кои котираат на Македонската берза на хартии од вредност се намалиле за 50%

Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)

Претпоставки:

- Инфлација од 20% на годишно ниво;
- Депрецијација на денарот во однос на еврото за 20%;
- Пораст на каматните стапки за 5 процентни поени на годишно ниво;
- Миграција на 15% од кредитната изложеност на физички лица во следната полоша категорија на ризик;
- Миграција на 50% од кредитната изложеност на правни лица во девизи и во денари со девизна клаузула во следната полоша категорија на ризик;
- Пад на цените на хартиите од вредност за 50%.

	Добивка/Загуба во илјади денари	Сопствени средства во илјади денари	Актива пондерирана според ризици во илјади денари	Стапка на адекватност на капиталот во %
	53.400	927.771	5.494.099	16,89%
	1.023	928.794	5.283.701	17,58%
	(2.046)	925.725	5.914.895	15,65%
	(6.468)	921.303	5.494.099	16,77%
	(57.770)	870.001	5.494.099	15,84%
	(2.354)	925.417	5.491.744	16,85%
	(3.294)	923.847	5.490.175	16,83%
	(191.673)	736.098	5.821.552	12,64%

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на

2.3.1 пазарниот ризик

Б. Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолиото за тргување

	Тековна година 2014				Претходна година 2013			
	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)
<i>во илјади денари</i>								
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-	-

2.3 Пазарен ризик

Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства

2.3.2 и обврски (без средствата за тргување)

А. Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки

Извештај за промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2014 година

	Позиција	Валута	Износ
1,1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА EUR (ФКС + ВКС + ПКС)	<i>ЕУР</i>	(2.024)
1,2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKD (ФКС + ВКС + ПКС)	<i>МКД</i>	19.703
1,3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKDKIEUR (ФКС + ВКС + ПКС)	<i>МКДклЕУР</i>	20.535
1,4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ostan (ФКС + ВКС + ПКС)	<i>Осџан.</i>	(454)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)		37.760
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		967.116
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		3,90%

Извештај за промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2013 година

	Позиција	Валута	Износ
1,1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА EUR (ФКС + ВКС + ПКС)	<i>ЕУР</i>	(3.734)
1,2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKD (ФКС + ВКС + ПКС)	<i>МКД</i>	5.313
1,3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА MKDKIEUR (ФКС + ВКС + ПКС)	<i>МКДклЕУР</i>	8.040
1,4	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ostan (ФКС + ВКС + ПКС)	<i>Осџан.</i>	(449)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)		9.170
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		927.771
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		0,99%

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматносни средства / обврски
<i>во илјади денари</i>							
2014 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	382.102	-	-	-	-	-	382.102
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	152.868	2.585.906	132.635	160.220	281.228	141.451	3.454.308
Вложувања во хартии од вредност	-	188.818	532.747	100.000	139.861	-	961.426
Останата неспомената каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	534.970	2.774.724	665.383	260.220	421.088	141.451	4.797.836

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматносни средства / обврски
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	21.523	-	-	-	-	-	21.523
Депозити на други комитенти	2.225.985	2.898.369	-	-	-	-	5.124.354
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	36.066	814	104.158	134.094	217.460	37.495	530.087
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	2.283.574	2.899.183	104.158	134.094	217.460	37.495	5.675.964
Нето-билансна позиција	(1.748.604)	(124.459)	561.224	126.126	203.628	103.957	(878.128)
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето-вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција	(1.748.604)	(124.459)	561.224	126.126	203.628	103.957	(878.128)

2.3. Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2. Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжува)

	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматносни средства / обврски
<i>во илјади денари</i>							
2013 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	888.339	-	-	-	-	-	889.339
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	14.850	-	-	-	-	-	14.850
Кредити на и побарувања од други комитенти	225.613	3.013.939	143.730	134.366	283.260	73.359	3.874.266
Вложувања во хартии од вредност	-	198.575	514.155	-	-	-	712.730
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
	1.128.802	3.212.514	657.885	134.366	283.260	73.359	5.490.185

2.3. Пазарен ризик (Продолжува)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки (Продолжува)

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	21.533	-	-	-	-	-	21.533
Депозити на други комитенти	2.076.691	3.053.513	-	-	-	-	5.130.204
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	30.689	1.011	99.754	128.160	266.883	59.349	585.846
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	38	77	321	-	-	-	437
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	2.128.951	3.054.602	100.075	128.160	266.883	59.349	5.738.020
Нето-билансна позиција	(1.000.150)	157.912	557.810	6.206	16.377	14.010	(247.835)
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето-вонбилансна позиција	(1.000.150)	157.912	557.810	6.206	16.377	14.010	(247.835)
Вкупна нето-позиција	(1.000.150)	157.912	557.810	6.206	16.377	14.010	(247.835)

2.3 Пазарен ризик (продолжува)

2.3.3 Валутен ризик

Валутниот ризик е ризик од загуба заради промена на меѓувалутарните курсеви и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути.

Банката има воспоставено Политика за управување со валутниот ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката, и истата редовно се ревидира. Во политиката се дефинирани елементите за ефективен процес на управување со валутниот ризик (организациска структура, информативен систем и сл.), како и идентификација и мерење на валутниот ризик, изворите на валутен ризик, показатели на изложеност, лимити на изложеност, механизми на контрола и следење на валутниот ризик.

2.3 Пазарен ризик

2.3.3 Валутен ризик

<i>во илјади денари</i>	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП	Други валути	Вкупно
2014 (тековна година)							
Монетарни средства							
Парични средства и парични еквиваленти	922.470	333.680	146.495	37.866	2.966	36.536	1.480.013
Средства за тргување	8.834	-	-	-	-	-	8.834
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	1.955.547	1.554.199	-	-	-	-	3.509.746
Вложувања во хартии од вредност	955.326	119.063	-	-	-	-	1.074.389
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	36.680	781	192	-	-	-	37.653
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства	3.878.857	2.007.723	146.687	37.866	2.966	36.536	6.110.635
Монетарни обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	4	21.527	2	-	-	-	21.533
Депозити на други комитенти	3.461.463	1.451.573	145.768	34.807	2.984	35.191	5.131.786
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	4.327	528.235	-	-	-	-	532.562
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	2.289	-	-	-	-	-	2.289
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	59.140	5.004	460	277	(204)	-	64.677
Вкупно монетарни обврски	3.527.223	2.006.339	146.230	35.084	2.780	35.191	5.752.847
Нето-позиција	351.634	1.384	457	2.782	186	1.345	357.788

2.3 Пазарен ризик

2.3.3 Валутен ризик

<i>во илјади денари</i>	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП	Други валути	Вкупно
2013 (претходна година)							
Монетарни средства							
Парични средства и парични еквиваленти	807.825	305.533	163.398	31.001	2.129	32.643	1.342.528
Средства за тргување	7.848	-	-	-	-	-	7.848
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	14.854	-	-	-	-	-	14.854
Кредити на и побарувања од други комитенти	2.210.004	1.767.940	-	-	-	-	3.977.945
Вложувања во хартии од вредност	768.015	29.758	-	-	-	-	797.773
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	490	-	-	-	-	-	490
Останати побарувања	41.823	1.761	1.043	-	-	-	44.627
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства	3.850.859	2.104.992	164.440	31.001	2.129	32.643	6.186.065
Монетарни обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	4	22.493	1	-	-	-	22.498
Депозити на други комитенти	3.404.460	1.515.023	163.494	28.834	2.029	31.868	5.145.708
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	4.327	584.479	-	-	-	-	588.806
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	59.401	2.421	581	1.165	-	-	63.567
Вкупно монетарни обврски	3.468.191	2.124.416	164.076	29.999	2.029	31.868	5.820.578
Нето-позиција	382.667	(19.423)	365	1.003	100	775	365.486

3 Управување со капиталот

Банката ја утврдува стапката на адекватност на капиталот во согласност со Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот и Упатството за спроведување на методологијата за утврдување на адекватност на капиталот донесени од страна на Народна банка на Република Македонија.

Банката има подготвено Процес за утврдување на интерниот капитал потребен за покривање на ризиците и преку негова примена води сметка секогаш да одржува доволно ниво на капитал за покривање на преземените ризици, односно да одржува стапка на адекватност на капиталот од минимум 15%.

При воспоставувањето и примената на процесот на утврдување на интерниот капитал (ПИК), Банката ги почитува следниве принципи:

- **принцип на одговорност** - воспоставувањето и примената на ПИК е одговорност на Банката и таа обезбедува негова документираност и соодветни образложенија за опфатот, методологиите и постапките што се користат во рамките на тој процес;
- **принцип на пропорционалност** - ПИК одговара на природата, големината и сложеноста на финансиските активности на Банката, нејзиниот систем за управување со ризиците и пристапите што ги применува за утврдување на регулаторниот капитал;
- **принцип на материјалност на ризиците** – ПИК ги опфаќа ризиците што имаат или може да имаат значително влијание врз тековните и идните потреби на сопствени средства;
- **принцип на ориентираност кон иднината** - ПИК го опфаќа влијанието на деловниот циклус, факторите од опкружувањето што може негативно да влијаат врз соодветноста на капиталот за покривање на ризиците, Развојниот план и Деловната политика на Банката и нивната зависност од макроекономските фактори, како и резултатите од спроведените стрес-тестирања.

Процесот на утврдување на интерниот капитал подразбира спроведување на следниве фази:

- идентификување на материјалните ризици;
- мерење или оценка на поединечните материјални ризици и утврдување на соодветниот износ на интересен капитал за покривање поединечен ризик;
- утврдување на вкупниот интересен капитал за покривање на ризиците и
- споредба на износот на сопствените средства на Банката со вкупниот интересен капитал за покривање на ризиците и преземање активности за достигнување и/или одржување на потребниот износ на сопствени средства.

При оценка на материјалноста на ризиците, користен е каталог на ризиците во кој најпрво се идентификувани сите потенцијални ризици на кои Банката е или може да биде изложена, а потоа преку примена на квантитативни и квалитативни елементи соодветно на типот на ризикот, утврдено е значењето на секој одделен ризик.

3 Управување со капиталот (продолжува)

За утврдување на материјалноста на мерливите ризици се користат следните квантитативни елементи:

- Вкупната изложеност на ризикот;
- Можноста остварувањето на ризикот да има значително влијание врз финансискиот резултат на Банката;
- Усогласеноста со интерните и законските лимити дефинирани за секој ризик по спроведувањето на стрес-тест анализите.

За утврдување на материјалноста на немерливите ризици се користат, пред сè, квалитативни елементи, односно експертско мислење од раководните лица во Банката, како и искусвени податоци од работењето во претходниот период. Врз основа на Каталогот на ризици, како материјални ризици кои може да имаат значително влијание врз работењето на Банката се: кредитниот, ликвидносниот, валутниот и оперативниот ризик.

Банката има воспоставено интерни акти (политики, процедури и методологии) за управување со сите ризици на кои е изложена или може да биде изложена во своето работење. Преку конзистентна примена на интерните акти Банката остварува ефикасен процес на идентификување, мерење или оценка, следење и контрола на ризиците.

За мерењето на ризиците што се опфатени со методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, Банката го користи пристапот пропишан во методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот т.е. регулаторен пристап. За ликвидносниот ризик за кој е утврдено дека е материјален за Банката, поради природата и неможноста истиот да биде покриен со капиталот, Банката не пресметува интерен капитал за негово покривање. Вкупниот интерен капитал за покривање на ризиците се добива како збир на интерните капитали за покривање на поединечните (материјални) ризици.

Банката ја утврдува стапката на адекватност на капиталот во согласност со Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот и Упатството за спроведување на методологијата за утврдување на адекватност на капиталот донесени од страна на Народна банка на Република Македонија.

Дирекцијата за управување со ризици на месечна основа изработува извештаи најмалку за:

- пресметка на активата пондерирана според кредитниот ризик;
- пресметка на вонбилансната актива пондерирана според ризикот;
- пресметка на активата пондерирана според валутниот ризик;
- пресметка на активата пондерирана според оперативниот ризик;
- износот на вкупни активности;
- портфолиото за тргување;
- капиталот за покривање на поделните видови ризици;
- сопствените средства;
- стапката на адекватност на капиталот.

Банката пресметува регулаторен капитал за покривање кредитен, валутен и оперативен ризик. Во вкупниот регулаторен капитал за покривање на ризиците доминантно е учеството на капиталот за покривање на кредитниот ризик и произлегува оттаму што кредитната функција претставува најзначајна активност на Банката.

3 Управување со капиталот (продолжува)

Во согласност со стандардизираниот пристап за кредитен ризик, Банката билансните и вонбилансните побарувања ги распределува во тринаесет категории на изложеност, а потоа применува соодветен пондер на ризичност во зависност од степенот на кредитен квалитет на должникот или побарувањето. Степенот на кредитен квалитет што служи како основа за користење соодветен пондер на ризичност се утврдува врз основа на кредитниот рејтинг на должникот или побарувањето, утврден од страна на призната надворешна институција за процена на кредитниот ризик. Производот помеѓу износот на побарувањето распределено во соодветната категорија на изложеност (нето од исправката на вредност, односно посебната резерва, премијата или дисконтот и ефектите од промена на објективната вредност) и соодветниот пондер на ризичност ја дава пондерираната вредност на побарувањето што се вклучува во утврдувањето на активата пондерирана според кредитниот ризик.

Потребниот капитал за покривање на кредитниот ризик се пресметува откако на вкупната актива пондерирана според кредитен ризик ќе се примени законски утврдениот минимум на стапката за адекватност на капиталот од 8%. Банката во секој момент одржува доволно капитал за покривање на валутниот ризик, односно најмалку 8% од агрегатната девизна позиција на Банката и нејзината нето-позиција во злато.

Банката пресметува капитал потребен за покривање оперативен ризик со примена на пристапот на базичен индикатор.

Стапката на адекватност на капиталот се пресметува како однос помеѓу сопствените средства и вкупната актива пондерирана според сите ризици. Со состојба на 31 декември 2014 година, сопствените средства на Банката изнесуваат 967.116 илјади денари (2013: 927.771 илјади денари), додека стапката на адекватност на капиталот изнесува 18,97% (2013: 17,01%).

3 Управување со капиталот (продолжува)

Ред. бр.	ОПИС	Тековна година 2014	Претходна година 2013
I	Актива пондерирана според кредитниот ризик		
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	4.310.371	4.754.715
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	344.830	380.377
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3	Агрегатна девизна позиција	20.346	11.928
4	Нето-позиција во злато	-	-
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	1.628	-
6	Актива пондерирана според валутниот ризик	20.346	-
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	61.421	55.941
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизирано пристап	-	-
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик	767.757	699.258
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ	-	-
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)	-	-
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	-	-
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.2	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	-	-
11.3	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	-	-
11.4	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
11.5	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
12	Капитал потребен за покривање на другите ризици (10+11)	-	-
13	Актива пондерирана според други ризици	-	-
V	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ	5.098.474	5.453.973
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	407.878	436.318
VI	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	967.116	927.771
VII	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/V)	18,97%	17,01%

3 Управување со капиталот (продолжува)

Ред. бр.	Опис	Тековна година 2014	Претходна година 2013
Основен капитал			
1	Уплатени и запишани обични и некумулативни приоритетни акции и премија од продажба на овие акции	907.963	907.900
1,1	Номинална вредност	907.888	907.888
1.1.1	Номинална вредност на обични акции	907.888	907.888
1.1.2	Номинална вредност на некумулативни приоритетни акции	-	-
1,2	Премија	75	12
1.2.1	Премија од обични акции	75	12
1.2.2	Премија од некумулативни приоритетни акции	-	-
2	Резерви и задржана добивка или загуба	75.154	43.627
2.1	Резервен фонд	53.281	26.124
2.2	Задржана добивка ограничена за распределба на акционерите	21.873	17.503
2.3	Акумулирана загуба од претходни години	-	-
2.4	Тековна добивка	-	-
3	Позиции како резултат на консолидација	-	-
3.1	Малцинско учество	-	-
3.2	Резерви од курсни разлики	-	-
3.3	Останати разлики	-	-
4	Одбитни ставки	4.410	1.924
4.1	Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-
4.2	Откупени сопствени акции	-	-
4.3	Нематеријални средства	4.410	1.924
4.4	Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-	-
4.5	Износ на неиздвоена исправка на вредноста и посебната резерва како резултат на сметководствено доцнење	-	-
4.6	Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба	-	-
4.7	Други одбитни ставки	-	-
I	ОСНОВЕН КАПИТАЛ	978.706	949.603

3 Управување со капиталот (продолжува)

Дополнителен капитал

5	Уплатени и запишани кумулативни приоритетни акции и премијата врз основа на овие акции	-	-
5.1	Номинална вредност	-	-
5.2	Премија	-	-
6	Ревалоризациски резерви	27.399	4.261
7	Хибридни инструменти		-
8	Субординирани инструменти		-
9	Износ на кумулативни приоритетни акции и субординирани инструменти коишто можат да бидат дел од дополнителниот капитал		-
II	ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ	27.399	4.261
<i>Одбитни ставки од основниот капитал и дополнителниот капитал</i>			
10	Вложувања во капиталот на други банки или финансиски институции коишто изнесуваат над 10% од капиталот на тие институции	38.990	26.092
11	Вложувања во субординирани и хибридни инструменти и други инструменти на институциите од реден бр. 10	-	-
12	Збирен износ на вложувања во капиталот, субординирани и хибридни инструменти и други инструменти којшто надминува 10% од (I+II)	-	-
13	Вложувања во капиталот на друштвата за осигурување и реосигурување коишто надминуваат 10% од капиталот на тие друштва	-	-
14	Вложувања во финансиски инструменти издадени од друштвата за осигурување и реосигурување во кои банката поседува над 10% од нивниот капитал	-	-
15	Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
16	Позиции како резултат на консолидација (негативни износи)	-	-
III	ОДБИТНИ СТАВКИ	38.990	26.092
IV	Основен капитал по одбитните ставки	959.211	927.771
V	Дополнителен капитал по одбитните ставки	7.904	-
<i>Сопствени средства</i>			
VI	Основен капитал	959.211	927.771
VII	Дополнителен капитал	7.904	-
VIII	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	967.116	927.771

4 Известување според сегментите

Известувањето според сегментите се врши по оперативните сегменти на Банката, пропишани со регулативата на Народната банка на Република Македонија.

Оперативен сегмент е компонента од активностите на Банката за која се исполнети следниве услови:

- извршува активности како резултат на кои се остваруваат приходи и настануваат трошоци;
- Надзорниот одбор на Банката ги разгледува оперативните резултати кај одделниот оперативен сегмент на редовна основа (најмалку полугодишно), со цел да се оценат остварувањата и да се донесе одлука за идните деловни активности на тој сегмент;
- достапни се одделни финансиски информации за сегментот.

Банката обелоденува информации одделно за секој значаен оперативен сегмент. Еден оперативен сегмент се оценува како значаен доколку е исполнет кој било од следниве квантитативни прагови:

- приходот на сегментот (ги вклучува и приходите од трансфери помеѓу сегментите) учествува со 10% или повеќе во вкупните приходи на Банката;
- апсолутниот износ на добивката или загубата на сегментот претставува 10% или повеќе од повисокиот апсолутен износ помеѓу: а) вкупната добивка на сите оперативни сегменти на Банката што прикажале добивка или б) вкупната загуба на сите оперативни сегменти на Банката што прикажале загуба;
- средствата на сегментот учествуваат со 10% или повеќе во вкупните средства на Банката.

Банката треба да прикаже информација за концентрацијата на нејзините деловните активности кон одделни значајни клиенти. Значаен клиент е оној од којшто банката остварува 10% или повеќе од вкупните приходи или вкупните расходи на Банката. Со состојба на 31 декември 2014 и 2013 година Банката нема значајни клиенти.

Банката треба да прикаже анализа на нејзините деловни активности според географските подрачја каде што тие се извршуваат, и тоа за следниве географски подрачја:

- земји-членки на Европската Унија;
- други европски земји, надвор од Европската Унија;
- земји надвор од Европа, членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД);
- други земји.

4. Известување според сегментите

A. Оперативни сегменти

во илјади денари	Оперативни сегменти (наведете ги одделно значајните оперативни сегменти)							Сите останати незначајни оперативни сегменти (држава и непрофитни институции кои им служат на домаќинствата)	Неалоцирано	Вкупно
	Работа со население	Корпоративно банкарство	/	/	/	/	/			
2014 (тековна година)										
Нето-приходи/(расходи) од камата	62.339	201.575	-	-	-	-	-	29.274	-	293.188
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	65.631	59.347	-	-	-	-	-	1.362	-	126.341
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	1.293	1.293
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	-	6.310	-	-	-	-	-	-	41.716	48.026
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	127.970	267.233	-	-	-	-	-	30.636	43.010	468.849
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето- основа	2.086	(44.699)	-	-	-	-	-	419	-	(42.194)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето- основа	-	-	-	-	-	-	-	-	(68.611)	(68.611)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	-	-	(24.839)	(24.839)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	-	-	-	-	-	(299.862)	(299.862)
Вкупно расходи по сегмент	2.086	(44.699)	-	-	-	-	-	419	(393.312)	(435.506)
Финансиски резултат по сегмент	130.056	222.534	-	-	-	-	-	31.055	(350.302)	33.343
Данок од добивка										(3.318)
Добивка/(загуба) за финансиската година										30.025
Вкупна актива по сегмент	1.340.689	3.799.399	-	-	-	-	-	970.547		6.110.635
Неалоцирана актива по сегмент									691.035	691.035
Вкупна актива	1.340.689	3.799.399	-	-	-	-	-	970.547	691.035	6.801.670
Вкупно обврски по сегмент	3.712.962	1.819.076	-	-	-	-	-	153.842		5.685.880
Неалоцирани обврски по сегмент									75.249	75.249
Вкупно обврски	3.712.962	1.819.076	-	-	-	-	-	153.842	75.249	5.761.129

4. Известување според сегментите (продолжува)

A. Оперативни сегменти (продолжува)

во илјади денари

2013 (претходна година)

Нето-приходи/(расходи) од камата
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести
Нето-приходи од тргување
Нето-приходи од други финансиски инструменти
евидентирани по објективната вредност
Останати оперативни приходи
Приходи реализирани помеѓу сегментите
Вкупно приходи по сегмент
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа
Амортизација
Трошоци за реструктурирање
Трошоци за вложување во недвижности и опрема
Останати расходи
Вкупно расходи по сегмент
Финансиски резултат по сегмент
Данок од добивка
Добивка/(загуба) за финансиската година
Вкупна актива по сегмент
Неалоцирана актива по сегмент
Вкупна актива
Вкупно обврски по сегмент
Неалоцирани обврски по сегмент
Вкупно обврски

Оперативни сегменти (наведете ги одделно значајните оперативни сегменти)								Сите останати незначајни оперативни сегменти (држава и непрофитни институции кои им служат на домаќинствата)	Неалоцирано	Вкупно
Работа со население	Корпоративно банкарство	/	/	/	/	/	/			
39.517	249.953	-	-	-	-	-	-	20.125	-	309.596
50.328	65.384	-	-	-	-	-	-	1.216	-	116.929
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.099	1.099
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	5.158	-	-	-	-	-	-	-	21.848	27.007
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
89.846	320.496	-	-	-	-	-	-	21.341	22.948	454.631
335	2.144	-	-	-	-	-	-	1.693	-	4.172
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(72.207)	(72.207)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(26.929)	(26.929)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(305.207)	(305.207)
335	2.144	-	-	-	-	-	-	1.693	(404.343)	(400.171)
90.181	322.640	-	-	-	-	-	-	23.034	(381.395)	54.460
										(1.060)
										53.400
1.257.667	4.189.305	-	-	-	-	-	-	738.604		6.185.576
1.257.667	4.189.305	-	-	-	-	-	-	738.604	652.520	652.520
3.606.714	1.978.686	-	-	-	-	-	-	171.612	652.520	6.838.097
										5.757.012
3.606.714	1.978.686	-	-	-	-	-	-	171.612	71.896	71.896
									71.896	5.828.908

4. Известување според сегментите (продолжува)

Б. Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни клиенти

	Оперативни сегменти (наведете ги одделно значајните оперативни сегменти)								Сите останати незначајни оперативни сегменти (држава и непрофитни институции кои им служат на домаќинствата)	Неалоцирано	Вкупно по значаен клиент
	Работа со население	Корпоративно банкарство	/	/	/	/	/	/			
<i>во илјади денари</i>											
2014 (тековна година) (банката одделно треба да го прикаже вкупниот приход и вкупниот расход остварен од значаен клиент)											
Клиент 1											
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Клиент 2											
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Клиент 3											
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2013 (претходна година) (банката одделно треба да го прикаже вкупниот приход и вкупниот расход остварен од значаен клиент)											
Клиент 1											
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Клиент 2											
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Клиент 3											
приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

4. Известување според сегментите (продолжува)

В. Географски подрачја

	Република Македонија	Земји-членки на Европската унија	Европа (останато)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	Останато (наведете ги одделно значајните географски сегменти)		Сите останати незначајни географски сегменти	Неалоцирано	Вкупно
<i>во илјади денари</i>									
2014 (тековна година)									
Вкупни приходи	468.527	322	-	-	-	-	-	-	468.849
Вкупна актива	6.478.215	254.238	-	69.217	-	-	-	-	6.801.670
2013 (претходна година)									
Вкупни приходи	454.274	356	-	-	-	-	-	-	454.630
Вкупна актива	6.545.074	247.090	653	45.279	-	-	-	-	6.838.096

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на процените направени од раководството, во зависност од видот на средството или обврската.

Објективната вредност се утврдува на различни начини, во зависност од тоа дали средството или обврската се тргува на активен пазар или не се тргува.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на доспевање.

Кредити и побарувања од банки и комитенти

Кредитите и побарувањата од банки и комитенти се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за исправка на вредност поради оштетување. Кредитите и побарувањата од комитенти во најголем дел се со променлива каматна стапка и нивната проценета објективна вредност се утврдува преку дисконтирање на идните проценети парични текови со примена на ефективна каматна стапка.

Вложувања во хартии од вредност

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат средства класифицирани како расположливи за продажба, кои се прикажуваат според објективна вредност. Објективната вредност на средствата расположливи за продажба се базира на објавени цени на активен пазар.

За финансиското средство се смета дека е тргувано на активен пазар доколку објавените цени се лесно и редовно достапни од берза, дилер, брокер, пазари преку шалтер, индустриска група или регулаторна агенција и тие цени ги претставуваат тековните и редовни пазарни трансакции на нормални, комерцијални основи. Соодветната котирана пазарна цена за средство кое се чува или за обврска која треба да се издаде е вообичаено тековната куповна цена; додека за средството кое ќе биде стекнато или за обврската која се чува е тековната продажна/понудена цена.

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Доколку не постои активен пазар за финансиското средство или обврска, Банката, за да ја одреди објективната вредност на средството или обврската, ги применува следните техники за вреднување, и тоа по следниов редослед:

- употреба на информации за постигнатите цени на скорешни (од последните 6 месеци), нормални, комерцијални трансакции за истиот финансиски инструмент помеѓу запознаени, доброволни странки (ако се достапни);
- ако претходната техника за вреднување не може да се примени (нема информација за постигнатите цени од скорешните трансакции за истиот финансиски инструмент), тогаш за утврдување на објективната вредност треба да се примени тековната пазарна цена на друг инструмент, кој е во суштина ист (во смисла на тоа дека е со иста валута и со ист или сличен рок на достасување);
- ако информациите за објективната вредност од претходните две техники за вреднување се несоодветни или, пак, тие не може да се применат, тогаш објективната вредност на финансискиот инструмент се утврдува преку анализа на дисконтираните парични текови или други алтернативни модели за определување на цената.

Анализата на дисконтираните парични текови е важна и често применувана техника за определување на објективната вредност на многу средства и обврски. Еден од најважните фактори при примената на оваа техника е определување на соодветна дисконтна стапка.

Дисконтната стапка треба да ги опфати:

- неизвесностите и ризиците од процената на паричните текови што се поврзани со одредено средство или обврска бидејќи тие ризици и неизвесности ќе се менуваат и
- целта на мерењето.

Доколку објективната вредност на сопственичките инструменти кои немаат тргувана цена на активен пазар и деривативите што се поврзани со нив и што мора да се подмират со испорака на некотирани сопственички инструменти не може реално да се измери, тие инструменти треба да се мерат по нивната набавна вредност.

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Останати побарувања

Објективната вредност на останатите побарувања соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

Депозити и обврски по кредити

Објективната вредност на депозитите по видување претставува износ кој треба да се исплати по видување и е приближна на нивната сметководствена вредност. Објективната вредност на орочените депозити и обврските по кредити со променливи каматни стапки е приближна на нивната сметководствена вредност поради променливите каматни стапки и нивните промени на денот на изготвувањето на Билансот на состојба.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски
А. Објективна вредност на финансиските средства и обврски

	тековна година 2014		претходна година 2013	
	сметководствена вредност	објективна вредност	сметководствена вредност	објективна вредност
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	1.480.013	1.480.013	1.342.528	1.342.528
Средства за тргување	8.834	8.834	7.848	7.848
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	14.854	14.854
Кредити на и побарувања од други комитенти	3.509.746	3.509.746	3.977.945	3.977.945
Вложувања во хартии од вредност	1.074.389	1.074.389	797.773	797.773
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	490	490
Останати побарувања	37,653	37,653	44.627	44.627
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	21.533	21.533	22.498	22.498
Депозити на други комитенти	5.131.786	5.131.786	5.145.708	5.145.708
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	532.562	532.562	588.806	588.806
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	64.677	64.677	63.567	63.567

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски
Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност
Б.1 Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

<i>во илјади денари</i>		Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
31 декември 2014						
Финансиски средства мерени по објективна вредност						
	Средства за тргување	19	8.834	-	-	8.834
	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
	Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23,1	-	1.074.389	-	1.074.389
	Вкупно		8.834	1.074.389	-	1.083.223
Финансиски обврски мерени по објективна вредност						
	Обврски за тргување	32	-	-	-	-
	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
	Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
	Вкупно		-	-	-	-

5. **Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
 Б. **Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)**
 Б.1. **Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)**

<i>во илјади денари</i>		Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
31 декември 2013						
Финансиски средства мерени по објективна вредност						
		19	7.848	-	-	7.848
		20	-	-	-	-
		21	-	-	-	-
		23,1	-	797.773	-	797.773
		Вкупно	7.848	797.773	-	805.621
Финансиски обврски мерени по објективна вредност						
		32	-	-	-	-
		33	-	-	-	-
		21	-	-	-	-
		Вкупно	-	-	-	-

5. **Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)**
 Б. **Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)**
 Б.2. **Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност**

	тековна година 2014		претходна година 2013	
	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 2 во нивото 1	трансфери од нивото 1 во нивото 2	трансфери од нивото 2 во нивото 1
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3

<i>во илјади денари</i>	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2013 (претходна година)							
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Биланс на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2013 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3

<i>во илјади денари</i>	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2014 (тековна година)							
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Биланс на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2014 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

6. Нето-приходи/(расходи) од камата

**Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските
 А. инструменти**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	13.725	25.947
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	64	90
Кредити на и побарувања од други комитенти	340.535	373.307
Вложувања во хартии од вредност	30.327	15.285
Останати побарувања	-	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(16.331)	(12.254)
Наплатени претходноотпишани камати	36.546	55.300
Вкупно приходи од камата	404.867	457.675
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	297	356
Депозити на други комитенти	97.962	133.244
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	13.394	14.414
Субординирани обврски	-	-
Останати обврски	25	64
Вкупно расходи за камата	111.678	148.078
Нето-приходи/(расходи) од камата	293.188	309.596

6. Нето-приходи/(расходи) од камата

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	211.004	243.309
Држава	30.327	20.231
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	1.940	2.632
Банки	13.432	20.711
Останати финансиски друштва (небанкарски)	27	10
Домаќинства	127.591	127.366
Нерезиденти	329	370
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(16.331)	(12.254)
Наплатени претходноотпишани камати	36.546	55.300
Вкупно приходи од камата	404.867	457.675
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	6.950	9.203
Држава	855	15
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	2.138	2.723
Банки	13.691	14.770
Останати финансиски друштва (небанкарски)	15.508	24.451
Домаќинства	72.528	96.903
Нерезиденти	8	14
Вкупно расходи за камата	111.678	148.078
Нето-приходи/(расходи) од камата	293.188	309.596

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести

А. Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	41.209	40.413
Платен промет		
во земјата	78.152	68.428
со странство	17.691	19.894
Акредитиви и гаранции	7.057	7.288
Брокерско работење	1.222	1.597
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните приходи од провизии и надомести)	-	-
- Приходи од администрирање на неактивни штедни книшки	4.176	
Останати приходи од провизии и надоместоци	661	978
Вкупно приходи од провизии и надомести	150.169	138.597
Расходи за провизии и надомести		
Кредитирање	1.224	1.138
Платен промет		
во земјата	14.626	12.740
со странство	3.822	3.570
Акредитиви и гаранции	-	-
Брокерско работење	711	679
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните расходи од провизии и надомести)	3.445	3.542
Вкупно расходи за провизии и надомести	23.828	21.669
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	126.341	116.928

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	76.970	82.004
Држава	218	221
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	1.178	1.030
Банки	3.976	2.542
Останати финансиски друштва (небанкарски)	1.068	954
Домаќинства	64.119	48.486
Нерезиденти	2.639	3.361
Вкупно приходи од провизии и надомести	150.169	138.597
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	1.165	1.091
Држава	35	35
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	7.646	7.104
Останати финансиски друштва (небанкарски)	11.159	9.869
Нерезиденти	3.822	3.570
Вкупно расходи за провизии и надомести	23.828	21.669
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	126.341	116.928

8. Нето-приходи од тргување

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Средства за тргување</i>	
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	799
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	300
Приходи од камата од средствата за тргување	-
<i>Обврски за тргување</i>	
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа</i>	
реализирана	-
нереализирана	-
Нето-приходи од тргување	1.099
1.293	1.099

**9. Нето-приходи од други финансиски инструменти
 евидентирани по објективната вредност**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа	-	-
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
Реализирана	-	-
Нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-

10. Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	9.548	10.075
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(197)	116
курсни разлики на посебна резерва за вонбилансна изложеност, на нето-основа	(8)	16
останати курсни разлики, на нето-основа	421	199
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	9.765	10.407

11. Останати приходи од дејноста

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Добивка од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	20
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	6.310	5.158
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажбата на:		
недвижности и опрема	18	8
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	8.792	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	1.513	3.472
Приходи од добиени судски спорови	-	-
Наплатени претходноотпишани побарувања	12.353	2.186
Ослободување на посебната резерва и резервирања за:		
вонбилансни кредитни изложености	-	-
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	-
пензии и други користи за вработените	-	-
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
- Приходи по одлука на Надзорен одбор	45	593
- Приходи по договор	-	2.999
- Приходи врз основа на судски тужби, даноци и други административни такси	5.858	-
- Останати приходи од дејноста	3.373	2.163
Вкупно останати приходи од дејноста	38.262	16.600

12. Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа

во илјади денари

	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно
2014 (тековна година)								
Исправка на вредноста на поединечна основа								
Дополнителна исправка на вредноста	-	179.439	130	-	845	8.349	7.025	195.788
(Ослободување на исправката на вредноста)	(150)	(144.834)	-	-	(1.079)	(3.593)	(851)	(150.508)
	(150)	34.605	130	-	(234)	4.756	6.173	45.280
Исправката на вредноста на групна основа								
Дополнителна исправка на вредноста	-	892	-	-	-	14	2	908
(Ослободување на исправката на вредноста)	-	(3.976)	-	-	-	(12)	(7)	(3.995)
	-	(3.084)	-	-	-	2	(5)	(3.086)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(150)	31.521	130	-	(234)	4.758	6.169	42.194

12. Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно
2013 (претходна година)								
Исправка на вредноста на поединечна основа								
Дополнителна исправка на вредноста	390	130.739	54	-	1.713	3.445	2.650	138.991
(Ослободување на исправката на вредноста)	(240)	(119.454)	(54)	-	(1.952)	(1.036)	(32.166)	(154.902)
	150	11.285	-	-	(239)	2.409	(29.516)	(15.911)
Исправката на вредноста на групна основа								
Дополнителна исправка на вредноста	-	11.711	-	-	-	23	5	11.739
(Ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	11.711	-	-	-	23	5	11.739
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	150	22.996	-	-	(239)	2.432	(29.511)	(4.172)

13. Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа

<i>во илјади денари</i>		Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтролирано учество*	Вкупно
Недвижности и опрема	Нематеријални средства					
2013 (тековна година)						
Дополнителна загуба поради оштетување	-	-	73.756	-	-	73.756
(Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	(5.145)	-	-	(5.145)
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	68.611	-	-	68.611
2013 (претходна година)						
Дополнителна загуба поради оштетување	-	-	72.207	-	-	72.207
(Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	72.207	-	-	72.207

14. Трошоци за вработените

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Краткорочни користи за вработените</i>	
Плати	91.794
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	43.879
Краткорочни платени отсуства	-
Трошоци за привремено вработување	-
Удел во добивката и награди	770
Немонетарни користи	-
144.253	136.443
<i>Користи по престанокот на вработувањето</i>	
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-
Користи при пензионирањето	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-
Други користи при престанокот на вработувањето	-
<i>Користи поради престанокот на вработувањето</i>	
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-
Останато	-
Надомест на вработените врз основа на колективни договори	2.310
Резервирање за технолошки вишок	-
Ослободување на резервирање за технолошки вишок	(680)
148.776	138.073
Вкупно трошоци за вработените	

15. Амортизација

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Амортизација на нематеријалните средства		
Интерноразвиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	3.350	2.931
Други интерноразвиени нематеријални Средства	-	-
Други нематеријални средства	1.126	1.217
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	-	-
	4.475	4.147
Амортизација на недвижностите и опремата		
Градежни објекти	8.241	7.893
Транспортни средства	1.586	1.498
Мебел и канцелариска опрема	4.440	5.069
Останата опрема	3.569	5.758
Други ставки на недвижностите и опремата	670	617
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	1.857	1.947
	20.364	22.781
Вкупно амортизација	24.839	26.929

16. Останати расходи од дејноста

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	-
Премии за осигурување на депозитите	21.395	25.578
Премии за осигурување на имотот и на вработените	3.932	3.944
Материјали и услуги	79.314	78.533
Административни и трошоци за маркетинг	6.281	8.662
Останати даноци и придонеси	1.448	2.478
Трошоци за кирии	30.367	31.170
Трошоци за судски спорови	2.545	2.539
Посебна резерва за вонбилансна изложеност, на нето-основа	70	2.059
Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа	-	-
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	-	-
Други резервирања, на нето-основа	-	-
Загуба од продажбата на:	-	-
недвижности и опрема	-	-
нематеријални средства	-	-
преземенни средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	1.700
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Трошоци од минати години	-	2.718
Трошоци за деловна успешност	1.096	3.014
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати расходи од дејноста)	4.636	4.739
Вкупно останати расходи од дејноста	151.086	167.134

17 Данок на добивка

А Расходи/приходи за тековен и одложен данок

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2014	претходна година 2013
Тековен данок на добивка	
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	1.060
Корекции за претходни години	-
Користи од претходнонепризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-
Останато	-
3.318	1.060
Одложен данок на добивка	
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-
Промени во даночната стапка	-
Воведување нови даноци	-
Користи од претходнонепризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-
Останато	-
-	-
3.318	1.060
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	1.060

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2014	претходна година 2013
Тековен данок на добивка	
Признаен во билансот на успех	1.060
Признаен во капиталот и резервите	-
3.318	1.060
Одложен данок на добивка	
Признаен во билансот на успех	-
Признаен во капиталот и резервите	-
-	-
3.318	1.060
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	1.060

17. Данок на добивка (продолжува)

Б. Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	<i>во %</i>	<i>во илјади денари</i>	<i>во %</i>	<i>во илјади денари</i>
	тековна година 2014		претходна година 2013	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето		33.343		54.460
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	-	-	-	-
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	-	3.318	-	1.060
Даночно ослободени приходи	-	-	-	-
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	-	-	-	-
Признавање на претходнонепризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходнонепризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка		3.318		1.060
Просечна ефективна даночна стапка	9,95%		1,95%	

17. Данок на добивка (продолжува)

В. Данок на добивка од останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех

	тековна година 2014			претходна година 2013		
	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка
<i>во илјади денари</i>						
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-

Најголем дел од данокот на непризнаени расходи за 2014 година отпаѓа на трошоци по основ на надоместоци за членови на органи на управување и за репрезентација.

18. Парични средства и парични еквиваленти

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Парични средства во благајна	176.840	160.186
Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	409.202	357.121
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	323.779	245.515
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	34.193	42.546
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	374.527	323.562
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	-	44.628
Останати краткорочни високоликвидни средства	-	27
Побарувања врз основа на камати	-	-
(Исправка на вредноста)	(666)	(878)
<i>Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек</i>	1.317.876	1.172.707
Задолжителни депозити во странска валута	161.880	166.260
Ограничени депозити	260	3.563
(Исправка на вредноста)	(3)	(2)
Вкупно	1.480.013	1.342.528

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	880	1.134
Исправка на вредноста за годината	(234)	(239)
дополнителна исправка на вредноста	845	1.713
(ослободување на исправката на вредноста)	(1.079)	(1.952)
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	22	(15)
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	668	880

18. Парични средства и парични еквиваленти (продолжува)

Со состојба на 31 декември 2014 година, паричните средства и паричните еквиваленти го вклучуваат износот од 331.707 илјади денари (2013: 349.210 илјади денари), кој претставува задолжителна резерва во денари.

Во согласност со Одлуката за задолжителна резерва донесена од страна на Народна банка на Република Македонија, стапката на задолжителна резерва на Банката изнесува 8% за обврски во домашна валута, 20% за обврски во домашна валута со валутна клаузула и 15% за обврски во странска валута. Основата на задолжителната резерва се утврдува како просек од состојбата на обврските од билансите на Банката за секој календарски ден од претходниот месец. Периодот на исполнување на задолжителната резерва во денари и во евра го утврдува Народна банка во индикативен календар на периоди на исполнување на задолжителната резерва за тековната година.

Задолжителната резерва во денари Банката ја исполнува на просечно ниво. Задолжителната резерва на Банката во девизи се издвојува на посебни девизни сметки на НБРМ во странство и се исполнува во евра на фиксно ниво.

Со состојба на 31 декември 2014 година, благајничките записи издадени од НБРМ се со рок на достасување од 28 дена и стапка на принос во висина од 3,25% годишно. Државните записи издадени од Министерството за финансии се со рок на достасување од 6 и 12 месеци и стапки на принос во висина од 1,70% до 3,60% годишно.

Со состојба 31.12.2014 година, има запишано државни обврзници издадени од Министерството за финансии со рок на достасување од 2 до 5 години и стапки на принос во висина од 2,20% до 4,80% годишно.

Ограничените депозити во износ од 257 илјади денари (2013: 232 илјади денари) претставуваат гарантен фонд во останати финансиски институции.

19. Средства за тргување

А. Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Хартии од вредност за тргување</i>		
<i>Должнички хартии од вредност за тргување</i>		
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти за тргување</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	8.834	7.848
	8.834	7.848
Котирани	8.834	7.848
Некотирани	-	-
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
Вкупно средства за тргување	8.834	7.848

19. Средства за тргување (продолжува)
Б. Прекласифицирани средства за тргување
Б.1 Состојба на прекласифицираните средства за тргување

	прекласифициран износ (на датумот на прекласификација)	тековна година 2014		претходна година 2013	
		сметководствена вредност на 31.12.2014 (тековна година)	објективна вредност на 31.12.2014 (тековна година)	сметководствена вредност на 31.12.2013 (претходна година)	објективна вредност на 31.12.2013 (претходна година)
<i>во илјади денари</i>					
Средства за тргување прекласифицирани во 2014 (тековна година) во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од Банки	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во 2013 (претходна година) во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

19 Средства за тргување (продолжува)

Б. Прекласифицирани средства за тргување

Б.2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства за тргување

	Прекласифицирани во текот на 2014 (тековна година)		Прекласифицирани во текот на 2013 (претходна година)			
	Биланс на успех 2014 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2014 (тековна година)	Биланс на успех 2014 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2014 (тековна година)	Биланс на успех 2013 (претходна година)	Останати добивки/(загуби) 2013 (претходна година)
<i>во илјади денари</i>						
Период пред прекласификација						
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Период по прекласификација						
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-

19. Средства за тргување (продолжува)

Б. Прекласифицирани средства за тргување (продолжува)

Б.3 Добивки или загуби коишто би биле признаени во Билансот на успех доколу средствата не биле прекласифицирани

	Прекласифицирани во текот на 2014 (тековна година)		Прекласифицирани во текот на 2013 (претходна година)	
	Биланс на успех 2014 (тековна година)	Биланс на успех 2014 (тековна година)	Биланс на успех 2014 (тековна година)	Биланс на успех 2013 (претходна година)
<i>во илјади денари</i>				
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-
	-	-	-	-

20. **Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

21. Дериватни средства и обврски чувани за управување со ризик

		<i>во илјади денари</i>			
		тековна година 2014		претходна година 2013	
		дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
A	Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик				
A.1	<i>според видот на променливата</i>				
	Деривати чувани за управување со ризик				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
A.2	<i>според видот на заштита од ризик</i>				
	Заштита од ризикот од објективната вредност	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Б	Вградени деривати				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
	Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

22. Кредити и побарувања
22.1 Кредити на и побарувања од банки

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2014		претходна година 2013	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Кредити на банки	-	-	-	-
домашни банки	-	-	15.000	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Репо	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	-	-	4	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	-	-	15.004	-
(Исправка на вредноста)	-	-	(150)	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	-	-	14.854	-

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	150	-
Исправка на вредноста за годината	(150)	150
дополнителна исправка на вредноста	-	390
(ослободување на исправката на вредноста)	(150)	(240)
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	-	150

22. Кредити и побарувања (продолжува)
22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

Структура на кредитите на и побарувањата од други
А. комитенти според видот на должникот

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2014		претходна година 2013	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	741.229	1.748.884	1.132.351	1.889.570
побарувања врз основа				
на камати	18.653	-	24.329	-
Држава				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа				
на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои				
им служат на домаќинствата				
побарувања по главница	4	5.629	-	25.754
побарувања врз основа				
на камати	37	-	186	-
Финансиски друштва, освен				
банки				
побарувања по главница	900	-	900	-
побарувања врз основа				
на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
побарувања по главница				
станбени кредити	54	262.340	1.258	211.295
потрошувачки кредити	84.431	645.522	94.172	573.043
автомобилски кредити	14.028	15.125	15.790	31.771
хипотекарни кредити	7.363	174.659	9.784	183.031
кредитни картички	20.079	95.836	20.639	93.753
други кредити	119.252	30.411	119.427	39.117
побарувања врз основа				
на камати	8.810	-	9.230	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа				
на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	692.867	(692.867)	730.481	(730.481)
Вкупно кредити на и				
побарувања од други				
комитенти пред				
исправката на вредноста	1.707.709	2.285.540	2.158.547	2.316.853
(Исправка на вредноста)	(229.584)	(253.919)	(233.754)	(263.702)
Вкупно кредити на и				
побарувања од други				
комитенти намалени за				
исправката на вредноста	1.478.125	2.031.621	1.924.793	2.053.151

22 Кредити и побарувања (продолжува)
 22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжува)

А.

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Движење на исправката на вредноста на поединечна основа		
Состојба на 1 јануари	485.745	479.894
Исправка на вредноста за годината	34.605	11.285
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	179.439	130.739
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	(144.834)	(119.454)
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	(44.212)	(5.241)
	(82)	(11)
	(1.180)	(182)
Состојба на 31 декември	474.875	485.745
Движење на исправката на вредноста на групна основа		
Состојба на 1 јануари	11.711	-
Исправка на вредноста за годината	(3.083)	11.711
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	893	11.711
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	(3.976)	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-
	-	-
	-	-
Состојба на 31 декември	8.627	11.711
Вкупно исправка на вредноста на кредитите на и побарувањата од други комитенти	483.502	497.456

22 Кредити и побарувања (продолжува)
 22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжува)

Б. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>		
Првокласни инструменти за обезбедување	79.493	85.735
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	79.493	85.735
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	-	-
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	-	-
Гаранции од физички лица	1.020.319	991.096
Залог на недвижен имот	2.291.842	2.727.125
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	812.999	965.884
имот за вршење дејност	1.478.842	1.761.241
Залог на подвижен имот	106.304	161.325
Останати видови обезбедување	6.886	9.095
Необезбедени	4.902	3.569
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	3.509.746	3.977.945

23 Вложувања во хартии од вредност
23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба

A. Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	721.565	712.729
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	243.321	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	964.886	712.729
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	24.828	24.828
Останати сопственички инструменти	157.279	132.690
	182.107	157.518
Котирани	42.358	42.358
Некотирани	139.749	115.160
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба пред исправката на вредноста	1.146.993	870.247
(Исправка на вредноста)	(72.605)	(72.474)
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба намалени за исправката на вредноста	1.074.389	797.773

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	72.474	73.706
Исправка на вредноста за годината	130	-
дополнителна исправка на вредноста	130	54
(ослободување на исправката на вредноста)	-	(54)
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	(1.232)
Состојба на 31 декември	72.605	72.474

Поради споредливост на информациите, презентацијата на структурата на сопственичките хартии од вредност како котирани/некотирани за 2013 година соодветно е прилагодена во согласност со промените во презентацијата во тековната година без ефект врз вкупниот износ на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба.

23 Вложувања во хартии од вредност

23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба

	тековна година 2014		претходна година 2013		
	прекласифициран износ (на датумот на прекласификација)	сметководствена вредност на 31.12.2014 (тековна година)	објективна вредност на 31.12.2014 (тековна година)	сметководствена вредност на 31.12.2013 (претходна година)	објективна вредност на 31.12.2013 (претходна година)
<i>во илјади денари</i>					
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во 2014 (тековна година) во:					
- кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во 2013 (претходна година) во:					
- кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

23 Вложувања во хартии од вредност (продолжува)

23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба (продолжува)

Б. Прекласифицирани финансиски средства расположливи за продажба

Б.2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства расположливи за продажба

<i>во илјади денари</i>	Биланс на успех 2014 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2014 (тековна година)	Биланс на успех 2013 (претходна година)	Останати добивки/(загуби) 2013 (претходна година)
Период пред прекласификација				
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето-основа	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето-основа	-	-	-	-
-	-	-	-	-
Период по прекласификација				
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- износ раскнижен од Ревалорозациски резерви	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- износ раскнижен од Ревалорозациски резерви	-	-	-	-
-	-	-	-	-

- 23 Вложувања во хартии од вредност (продолжува)**
23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба (продолжува)
Б. Прекласифицирани финансиски средства расположливи за продажба
Б3. Добивки или загуби коишто би биле признаени доколу средствата не биле прекласифицирани

<i>во илјади денари</i>	Биланс на успех 2014 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2014 (тековна година)	Биланс на успех 2013 (претходна година)	Останати добивки/(загуби) 2013 (претходна година)
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето-основа	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето-основа	-	-	-	-
	-	-	-	-

23 Вложувања во хартии од вредност (продолжува)

23.2 Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување

		<i>во илјади денари</i>	
		тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Должнички хартии од вредност</i>			
	Благајнички записи	-	-
	Државни записи	-	-
	Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
	Обврзници издадени од државата	-	-
	Корпоративни обврзници	-	-
	Останати должнички инструменти	-	-
		-	-
	Котирани	-	-
	Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста			
(Исправка на вредноста)		-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста			
		-	-

		<i>во илјади денари</i>	
		тековна година 2014	претходна година 2013
Движење на исправката на вредноста			
Состојба на 1 јануари		-	-
Исправка на вредноста за годината			
	дополнителна исправка на вредноста	-	-
	(ослободување на исправката на вредноста)	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)		-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)		-	-
Состојба на 31 декември		-	-

24. Вложувања во подружници и во придружени друштва

А Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	во %			
		Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-

Б Финансиски информации за придружените друштва - 100 проценти

Назив на придружените друштва	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/(загуба) за финансиската година
тековна година 2014	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
претходна година 2013	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

25. Останати побарувања

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Побарувања од купувачите	18.090	29.145
Однапред платени трошоци	1.246	2.264
Пресметани одложени приходи	-	-
Побарувања за провизии и надомести	16.373	12.004
Побарувања од вработените	-	2
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Останато	-	-
- Сомнителни и спорни од поврзани субјекти за продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	9.752	4.631
- Материјали и ситен инвентар (залихи)	8.158	6.885
- Сомнителни и спорни побарувања за платен персонален данок	4.199	4.199
- Сомнителни и спорни побарувања од судски спорови, нотарски трошоци	8.474	7.116
- Сомнителни и спорни побарувања од вработени	17.021	13.591
- Побарувања во девизи Money Gram	528	1.989
- Сомнителни спорни други побарувања	12.020	12.274
- Останато	2.104	1.333
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	97.965	95.433
(Исправка на вредноста)	(60.312)	(50.806)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	37.653	44.627

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	50.807	81.828
Исправка на вредноста за годината	10.926	(27.078)
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	15.390	6.124
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	(4.464)	(33.202)
(885)	(885)	(211)
Ефект од курсни разлики	258	(90)
(Отпишани побарувања)	(779)	(3.641)
Состојба на 31 декември	60.326	50.807

26. Заложени средства

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2013 (претходна година)	19.765	269.903	53.177	89.798	60.491	493.134
преземени во текот на годината	14.506	9.214	30.938	6.781	310	61.749
(продадени во текот на годината)	(408)	(26.227)	(6.974)	(10.454)	(21.948)	(66.011)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	(189)	(189)
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	33.863	252.890	77.141	86.125	38.664	488.683
Состојба на 1 јануари 2014 (тековна година)	33.863	252.890	77.141	86.125	38.664	488.683
преземени во текот на годината	14.122	134.899	-	23.132	21	172.174
(продадени во текот на годината)	(4.648)	(12.338)	(13.041)	(25.510)	(16.224)	(71.761)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
останати преноси	6.304	(6.148)	-	(156)	-	-
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	49.641	369.303	64.100	83.591	22.461	589.096
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2013 (претходна година)	103	8.308	11.706	2.596	47.760	70.473
загуба поради оштетување во текот на годината	1.439	23.039	36.354	7.803	3.571	72.206
20% загуба поради оштетување при преземање (продадени во текот на годината)	2.568	-	-	-	62	2.630
(пренос во сопствени средства)	-	(1.705)	(1.376)	(475)	(21.909)	(25.465)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	(38)	(38)
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	4.110	29.642	46.684	9.924	29.446	119.806

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (Продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2014 (тековна година)	4.110	29.642	46.684	9.924	29.447	119.806
загуба поради оштетување во текот на годината	8.164	42.436	6.091	15.240	1.824	73.756
20% загуба поради оштетување при преземање (продадени во текот на годината)	2.825	26.957	-	4.592	-	34.373
(пренос во сопствени средства)	(1.445)	(2.467)	(13.041)	(5.385)	(11.212)	(33.550)
	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	13.653	96.567	39.735	24.371	20.059	194.385
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2013 (претходна година)	19.662	261.595	41.471	87.202	12.371	422.661
на 31 декември 2013 (претходна година)	29.753	223.248	30.457	76.201	9.218	368.877
на 31 декември 2014 (тековна година)	35.988	272.736	24.365	59.220	2.402	394.711

Заклучно со 31 декември 2014 година, преземените средства на Банката врз основа на ненаплатени побарувања се со вкупна сметководствена вредност од 394,711 илјади денари, т.е. објективна вредност од 562,684 илјади денари.

Овие средства вклучуваат имот со нето-сметководствена вредност од 28,984 илјади денари (2013: 30,087 илјади денари), за кои на 31 декември 2014 година Банката не поседува имотни листови. Банката континуирано го намалува бројот и вредноста на преземени средства за кои нема обезбедено имотни листови.

Според информациите на раководството, овие недвижности на Банката се во катастарски општини во кои сè уште не е воспоставена евиденција на имотни листови, а за дел од имотот во тек постапка за обезбедување на имотни листови. За овие недвижности Банката поседува други соодветни документи за сопственост (поседовни листови, договори за купопродажба, решенија за градби) кои се во согласност со Законот за сопственост.

Последователно и до датумот на Ревизорскиот извештај, Банката обезбеди имотни листови за дел од горенаведените преземени средства, и на датумот на овој извештај, нето-евидентираниот вредност на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања за кои Банката не поседува имотни листови изнесува 15,259 илјади денари.

28. Нематеријални средства

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

<i>во илјади денари</i>		Интерноразвиен н софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерноразвиен и нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријал- ни средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земено под закуп	Неконтролирано учество*	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2013 (претходна година)	-	45.375	-	6.054	1.788				53.217
зголемувања преку нови набавки	-	2.288	-	33	4.184				6.505
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-				-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-				-
(отуѓувања преку деловни комбинации) (пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-				-
пренос од нематеријални средства во подготовка	-	3.378	-	-	(3.378)				-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-				-
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	-	51.041	-	6.087	2.594				59.722
Состојба на 1 јануари 2014 (тековна година)	-	51.041	-	6.087	2.594				59.722
зголемувања преку нови набавки	-	89	-	2.963	2.284				5.335
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-				-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-				-
(отуѓувања преку деловни комбинации) (пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-				-
пренос од нематеријални средства во подготовка	-	3.241	-	649	(3.890)				-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-				-
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	-	54.370	-	9.698	988				65.057

28. Нематеријални средства (продолжува)

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Интерноразвиен н софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерноразвиен и нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Неконтролирано учество*	Вкупно
Амортизација и оштетување								
Состојба на 1 јануари 2013 (тековна година)	-	32.363	-	2.946	-	-	-	35.309
амортизација за годината	-	2.931	-	1.217	-	-	-	4.148
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-
(отугување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2013 (тековна година)	-	35.294	-	4.163	-	-	-	39.457
Состојба на 1 јануари 2014 (тековна година)	-	35.294	-	4.163	-	-	-	39.457
амортизација за годината	-	3.350	-	1.126	-	-	-	4.475
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-
(отугување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	-	38.643	-	5.288	-	-	-	43.932
Сегашна сметководствена вредност								
на 1 јануари 2013 (претходна година)	-	13.012	-	3.108	1.788	-	-	17.908
на 31 декември 2013 (претходна година)	-	15.747	-	1.924	2.594	-	-	20.265
на 31 декември 2014 (тековна година)	-	15.727	-	4.410	988	-	-	21.125

28. Нематеријални средства (продолжува)

Б. Сметководствена вредност на нематеријалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

<i>во илјади денари</i>		Интерноразвиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерноразвиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Нематеријални средства во подготовка	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:								
на 31 декември 2013 (претходна година)		-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2014 (тековна година)		-	-	-	-	-	-	-

29. Недвижности и опрема

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

во илјади денари

Набавна вредност

Состојба на 1 јануари 2013

(тековна година)

зголемувања

пренос од недвижности и

опрема во подготовка

зголемувања преку деловни

комбинации

(отуѓување и расходување)

(отуѓувања преку деловни

комбинации)

(пренос во нетековни

средства кои се чуваат за

продажба)

пренос од нетековни

средства кои се чуваат за

продажба

останати преноси

Состојба на 31 декември

2013 (претходна година)

Состојба на 1 јануари 2014

(тековна година)

зголемувања

пренос од недвижности и

опрема во подготовка

зголемувања преку деловни

комбинации

(отуѓување и расходување)

(отуѓувања преку деловни

комбинации)

(пренос во нетековни

средства кои се чуваат за

продажба)

пренос од нетековни

средства кои се чуваат за

продажба

останати преноси

Состојба на 31 декември

2014(тековна година)

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земено под закуп	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2013 (тековна година)		305.519	8.719	100.421	53.020	5.596	41	12.326	485.642
зголемувања	-	2.556	2.577	2.520	1.574	283	12.964	2.616	25.090
пренос од недвижности и опрема во подготовка	-	12.568	-	233	-	-	(12.801)	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	(2.902)	(712)	-	-	(297)	(3.911)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	(13)	188	-	-	-	(160)	13	28
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	-	320.630	11.484	100.272	53.882	5.879	44	14.658	506.849
Состојба на 1 јануари 2014 (тековна година)	-	320.630	11.484	100.272	53.882	5.879	44	14.658	506.849
зголемувања	-	-	15	5.618	2.753	595	19.288	4.404	32.673
пренос од недвижности и опрема во подготовка	-	17.428	-	1.898	6	-	(19.332)	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	(2.017)	(3.063)	-	-	(1.500)	(6.580)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2014(тековна година)	-	338.058	11.499	105.774	53.578	6.474	-	17.562	532.945

29. Недвижности и опрема
Усогласување на сегашната сметководствена вредност

А. Амортизација и оштетување

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
<i>во илјади денари</i>									
Состојба на 1 јануари 2013 (тековна година)		78.118	5.918	88.098	42.673	2.493	-	7.618	224.918
амортизација за годината	-	7.893	1.498	5.069	5.758	617	-	1.947	22.782
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	(2.902)	(501)	-	-	-	(3.403)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	(38)	-	-	-	-	-	(298)	(336)
Состојба на 31 декември 2013 (тековна година)	-	85.973	7.416	90.265	47.930	3.110	-	9.267	243.961
Состојба на 1 јануари 2014 (тековна година)		85.973	7.416	90.265	47.930	3.110	-	9.267	243.961
амортизација за годината	-	8.241	1.586	4.440	3.569	670	-	1.857	20.363
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	(2.017)	(3.063)	-	-	(1.500)	(6.580)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	-	94.214	9.002	92.688	48.436	3.780	-	9.624	257.744
Сегашна сметководствена вредност на 1 јануари 2013 (претходна година)	-	227.401	2.801	12.323	10.347	3.103	41	4.708	260.724
на 31 декември 2013 (претходна година)	-	234.657	4.068	10.007	5.952	2.769	44	5.391	262.888
на 31 декември 2014 (тековна година)	-	243.844	2.497	13.086	5.142	2.694	-	7.938	275.201

29. Недвижности и опрема

Сметководствена вредност на ставките на недвижностите и опремата каде што постои ограничување на сопственоста

Б. и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:									
на 31 декември 2013 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2014 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

30 Тековни и одложени даночни средства и обврски
30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	490
Обврски за данок на добивка (тековен)	2.289	-

Износот од 2.289 илјади денари произлегува од обврската за плаќање на данокот на добивка по Годишна сметка за 2014 година.

30 Тековни и одложени даночни средства и обврски

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

A Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

<i>во илјади денари</i>	тековна година 2014			претходна година 2013		
	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех						
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски

Б. Непризнанени одложени даночни средства

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Даночни загуби	-	-
Даночни кредити	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-	-

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски

Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените

В. даночни обврски во текот на годината

<i>во илјади денари</i>	Состојба на 1 јануари	Признаени во текот на годината во:		Состојба на 31 декември
		Билансот на успех	Капиталот	
<i>претходна година 2013</i>				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-
<i>тековна година 2014</i>				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-

31. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување
А. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-

Б. Група за отуѓување

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружените друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
<i>Вкупно група на средства за отуѓување</i>		
<i>Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>		
Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-
<i>Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>	-	-

В. Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

32. Обврски за тргување

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Депозити на банки</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку		
Ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку		
ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	-	-
<i>Издадедни должнички хартии од вредност</i>		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>	-	-
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
	-	-
Вкупно обврски за тргување	-	-

33. Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

<i>во илјади денари</i>			
тековна година 2014		претходна година 2013	
сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување
<i>Депозити на банки</i>			
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ			
-	-	-	-
Орочени депозити			
-	-	-	-
Останати депозити			
-	-	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>			
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ			
-	-	-	-
Орочени депозити			
-	-	-	-
Останати депозити			
-	-	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>			
Инструменти на пазарот на пари			
-	-	-	-
Сертификати за депозит			
-	-	-	-
Издадени обврзници			
-	-	-	-
Останато			
-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>			
-	-	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>			
-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање			
-	-	-	-

34. Депозити
34.1 Депозити на банки

<i>во илјади денари</i>				
тековна година 2014		претходна година 2013		
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки	-	-	-	-
домашни банки	6	-	953	-
странски банки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
домашни банки	21.518	-	21.529	-
странски банки	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
домашни банки	8	-	16	-
странски банки	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	21.533	-	22.498	-

34. Депозити (продолжува)
34.2 Депозити на други комитенти

<i>во илјади денари</i>			
тековна година 2014		претходна година 2013	
краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва			
Тековни сметки	764.474	-	575.630
Депозити по видување	478	-	703
Орочени депозити	163.042	13.539	249.623
Ограничени депозити	30.512	2.145	117.803
Останати депозити	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	235	-	464
	958.741	15.684	944.223
Држава			
Тековни сметки	12.233	-	11.340
Депозити по видување	819	-	819
Орочени депозити	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-
Останати депозити	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-
	13.052	-	12.159
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата			
Тековни сметки	66.841	-	83.254
Депозити по видување	61	-	-
Орочени депозити	68.504	-	70.703
Ограничени депозити	239	2.918	182
Останати депозити	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	59	-	75
	135.704	2.918	154.214
			2.920

34. Депозити (продолжува)
34.2 Депозити на други комитенти (продолжува)

<i>во илјади денари</i>					
		тековна година 2014		претходна година 2013	
		краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Финансиски друштва, освен банки					
Тековни сметки		3.051	-	4.764	-
Депозити по видување		-	-	-	-
Орочени депозити		2.000	282.299	2.000	383.249
Ограничени депозити		621	83	1.423	331
Останати депозити		-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити		449	-	3.016	-
		6.121	282.382	11.203	383.580
Домаќинства					
Тековни сметки		703.229	-	575.502	-
Депозити по видување		203.219	-	185.542	-
Орочени депозити		1.608.165	1.044.326	1.733.667	935.730
Ограничени депозити		42.667	95.901	53.672	103.882
Останати депозити		-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити		2.664	-	3.841	-
		2.559.944	1.140.227	2.552.224	1.039.612
Нерезиденти, освен банки					
Тековни сметки		9.113	-	12.842	-
Депозити по видување		-	-	53	-
Орочени депозити		-	-	-	-
Ограничени депозити		7.900	-	6.207	-
Останати депозити		-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити		-	-	-	-
		17.013	-	19.102	-
Тековна достасаност		653.694	(653.694)	694.237	(694.237)
Вкупно депозити на други комитенти		4.344.268	787.517	4.387.362	758.346

35. Издадени должнички хартии од вредност

		<i>во илјади денари</i>	
		тековна година 2014	претходна година 2013
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-
Останато	-	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност			

36. Обврски по кредити

А. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на кредитодавателот

	во илјади денари			
	тековна година 2014		претходна година 2013	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
<i>резиденти</i>				
Обврски по кредити	813	526.962	1.010	582.524
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	2.475	-	2.960	-
<i>нерезиденти</i>				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	2.312	-	2.312
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	140.225	(140.225)	130.444	(130.444)
Вкупно обврски по кредити	143.513	389.048	134.414	454.392

36. Обврски по кредити (продолжува)

Б *Обврски по кредити според
кредитодавателот*

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2014		претходна година 2013	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
<i>домашни извори:</i>				
Банки	3.288	526.962	3.970	582.524
Држава	-	2.312	-	2.312
	3.288	529.274	3.970	584.836
<i>странски извори:</i>				
Банки	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки	-	-	-	-
Тековна достасаност	140.225	(140.225)	130.444	(130.444)
Вкупно обврски по кредити	143.513	389.048	134.414	454.392

36. Обврски по кредити (продолжува)

Деталите за обврските по кредити согласно склучените договори се како што следи:

Назив на кредитна линија	Валута	Датум на потпишување Договор/Анекс	Каматна стапка	Година на достасување
Под договор за заем на користење на средства од обновлив кредитен фонд (ЗКДФ)	МКД со девизна клаузула	06.07.2011	0.5%	Согласно договорите со крајните корисници
Договор за кредит за поддршка на микро, мали и средни трговски друштва со средства од Посебниот кредитен фонд (ПКФ)	МКД со девизна клаузула	18.10.2011	3%	Согласно договорите со крајните корисници
Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на развојот од Италијанската кредитна линија (ИКЛ)	ЕУР	Договор 29.07.2004 Анекс бр.3 – 20.09.2011	3%	Согласно договорите со крајните корисници
Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на мали и средни претпријатија и приоритетни проекти II од кредитната линија ЕИБ во износ од 50.000.000 евра и Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на мали и средни претпријатија и приоритетни проекти III во износ од 100.000.000 евра.	ЕУР	14.12.2011; 12.07.2012	1%	2014-2020 година
Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на мали и средни претпријатија и приоритетни проекти од IV кредитната линија ЕИБ во износ од 100.000.000 евра.	ЕУР	26.05.2014	1%	31.12.2023 година
Рамковен договор за учество во програмата за кредитирање на развојот на микро, мали и средни претпријатија, поддршка на извозот и трајни обртни средства	МКД со девизна клаузула	18.11.2014	3%-3,5%	Согласно договорите со крајните корисници

37. Субординирани обврски

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Обврски по субординирани депозити</i>		
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
<i>Обврски по субординирани кредити</i>		
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
<i>Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност</i>		
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Откупливи приоритетни акции	-	-
Вкупно субординирани обврски	-	-

38. Посебна резерва и резервирања

<i>во илјади денари</i>	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложени	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за реструктурирањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2013 (претходна година)	6.162		804				6.966
дополнителни резервирања во текот на годината	10.877	-	-	-	-	-	10.877
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(8.818)	-	(680)	-	-	-	(9.498)
Ефект од курсни разлики	(16)	-	-	-	-	-	(16)
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	8.205	-	124	-	-	-	8.329
Состојба на 1 јануари 2014 (тековна година)	8.205	-	124	-	-	-	8.329
дополнителни резервирања во текот на годината	4.658	-	-	-	-	-	4.658
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(4.588)	-	(124)	-	-	-	(4.712)
Ефект од курсни разлики	8	-	-	-	-	-	8
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	8.284	-	-	-	-	-	8.284

39. Останати обврски

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Обврски кон добавувачите	14.415	14.894
Добиени аванси	24.150	23.448
Обврски за провизиите и надоместите	-	-
Пресметани трошоци	447	310
Разграничени приходи од претходна година	2.462	3.896
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Останато	-	-
- Обврски по основ на распределба на добивка	6.937	6.130
- Обврски за членовите од Надзорен одбор и Одборот за ревизија (за награди)	1.096	3.014
- Обврски за виза домашен сетлмент	4.973	3.452
- Обврски за виза странски сетлмент	233	417
- Обврски за нераспределен девизен прилив правни лица	2.955	937
- Обврски за нераспределен девизен прилив физички лица	2.162	2.153
- Обврски по основ на заокружување акции	443	443
- Обврски по основ на финансиски наем	-	437
- Останато	4.404	4.036
Вкупно останати обврски	64.677	63.567

40. Запишан капитал

А. Запишан капитал

<i>во денари</i>		<i>број на издадени акции</i>				<i>во илјади денари</i>		
Номинална вредност по акција		обични акции		неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал		
	неоткупливи приоритетни акции	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013	
обични акции								
Состојба на 1 јануари - целосно платени	1.000	-	907.888	907.888	-	-	907.888	907.888
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени	1.000	-	907.888	907.888	-	-	907.888	907.888

Со состојба на 31 декември 2014, вкупниот акционерски капитал на Банката изнесува 907,888 илјади денари (31 декември 2013 : 907,888 илјади денари) и истиот се состои од 907,888 илјади денари (31 декември 2013 : 907,888 илјади денари) одобрени и во целост платени обични акции. Номиналната вредност по акција изнесува 1,000 денари (31 декември 2013 : 1,000 денари).

40. Запишан капитал (продолжува)

Б. Дивиденди

Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на банката

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	21.873	17.503

	<i>во денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Дивиденда по обична акција	24	19
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Со Одлука на Собранието на Банката на ден 28.04.2014 година за употреба и распоредување на нераспределената добивка на Банката за 2013 година е извршена распределба на нераспределената добивка за 2013 година за дивиденди на обични акции во бруто-износ од 21.873 илјади денари, односно износот на дивидендата по бруто-акција е 2,40922% од номиналната вредност.

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Објавени дивиденди по 31 декември	-	-
	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

40. Запишан капитал (продолжува)

В. Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

	<i>во илјади денари</i>		<i>во %</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013	тековна година 2014	претходна година 2013
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	право на глас	право на глас
Тетекс АД Тетово со поврзаните	428.916	416.802	47,24%	45,91%
ЕБРД	171.544	202.880	18,90%	22,35%
Вкупно	600.460	619.682	66,14%	68,26%

41. Заработка по акција

A. Основна заработка по акција

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции</i>		
Нето-добивка за годината	30.025	53.400
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (наведете пооделно)	-	-
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	30.025	53.400

	<i>број на акции</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
<i>Пондериран просечен број на обичните акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	907.888	907.888
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината (наведете ги сите настани пооделно)		
Купопродажба на сопствени акции	(15.024)	(10.033)
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	892.864	897.855
Основна заработка по акција (во денари)	34	59

Во текот на 2014 година Банката изврши купување и продавање на 31.336 сопствени акции. Основната заработка по акција се пресметува по пат на делење на добивката која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број обични акции во оптек во текот на годината.

41. Заработка по акција (продолжува)

Б. Разводнета заработка по акција

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2014	претходна година 2013
<p><i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводнета)</i> Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции</p>	-
<p>Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции (наведете поделно)</p>	-
<p>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводнета)</p>	-

<i>број на акции</i>	
тековна година 2014	претходна година 2013
<p><i>Пондериран просечен број на обични акции (разводнет)</i> Издадени обични акции на 1 јануари</p>	-
<p>Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции (наведете ги сите настани поделно)</p>	-
<p>Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на 31 декември</p>	-
<p>Разводнета заработка по акција (во денари)</p>	-

42. Потенцијални обврски и потенцијални средства

42.1 Потенцијални обврски

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Платежни непокриени гаранции		
во денари	227.653	228.331
во странска валута	36.103	48.225
во денари со валутна клаузула	21.363	20.875
Чинидбени непокриени гаранции	-	-
во денари	24.125	26.548
во странска валута	-	2.762
во денари со валутна клаузула	-	-
Непокриени акредитиви	-	-
во денари	-	-
во странска валута	5.159	7.030
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	71.061	64.919
Неискористени лимити на кредитни картички	61.312	53.965
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	68.294	118.535
Останати непокриени потенцијални обврски	451	399
Издадени покриени гаранции	18.115	20.407
Покриени акредитиви	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-
<i>Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва</i>	533.637	591.995
(Посебна резерва)	(8.284)	(8.205)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	525.353	583.789

42 Потенцијални обврски и потенцијални средства

42.1 Потенцијални обврски (продолжува)

Преземените обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити во износ од 68,294 илјади денари (2013:118,535 илјади денари) се однесуваат на неискористени кредитни лимити од револвинг кредити. Овие договори имаат фиксни лимити и вообичаено се одобруваат за период од една година. Овие потенцијални обврски претставуваат вонбилансна изложеност на кредитен ризик и во Билансот на состојба се признаваат само провизиите и исправките на потенцијалните загуби сè до моментот кога преземените и потенцијалните обврски ќе бидат исполнети или ќе достасаат. Потенцијалните обврски објавени во оваа белешка се неотповикливи.

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2014, судските постапки кои се водат против Банката изнесуваат вкупно 62,503 илјади денари (2013: 122,395 илјади денари). Не е евидентирано резервирање на денот на известување бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби.

Освен тоа, разни правни спорови и побарувања може да се појават и во иднина во текот на редовното деловно работење на Банката. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од ова проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Банката смета дека потенцијалните правни спорови и побарувања нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години од поднесување на даночниот извештај за финансиската година и може да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според процените на раководството на Банката, не постојат какви било дополнителни услови од кои може да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

42.2 Потенцијални средства

Вкупно потенцијални средства

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Побарување по основ на договор за отстапување на побарувања	12.000	-
	12.000	-

43. Работи во име и за сметка на трети лица

	<i>во илјади денари</i>					
	тековна година 2014			претходна година 2013		
	средства	обврски	нето-позиција	средства	обврски	нето-позиција
Администрирање на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	27.534	(27.534)	-	27.407	(27.407)
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	27.534	-	27.534	27.407	-	27.407
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	27.534	27.534	-	27.407	27.407	-

Банката управува со средства во име и за сметка на трети лица наменети за купување државни записи и обврзници или одобрување кредити на коминтенти. Истите не се во сопственост на Банката и не се признаени во Билансот на состојба. Банката не е изложена на кредитен ризик од овие пласмани.

44 Трансакции со поврзаните страни

Во согласност со Законот за Банки како поврзани страни со Банката се: лица со посебни права и одговорности во Банката и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Банката (директно или индиректно поседување на најмалку 5% од вкупниот број акции или од издадените акции со право на глас во Банката или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Банката) и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица, подружници на Банката и други лица со кои Банката има блиски врски.

Банката кредитира, врши работи на платен промет и депонира средства на претпријатија и финансиски институции со кои е поврзана. Раководството на Банката смета дека овие трансакции се вршат врз нормални пазарни услови и во нормалниот тек на деловните активности. Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните лица со Банката со состојба на и за годините што завршија на 31 декември 2014 и 2013 година се како што следува:

44. Трансакции со поврзаните страни

А. Биланс на состојба

во илјади денари

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)						
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	425	120	545
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	3.633	163	3.796
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	19	-	-	1.972	1.848	3.840
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	(44)	(22)	(66)
Останати средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	19	-	-	5.986	2.109	8.114

**44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)
Биланс на состојба (Продолжува)**

A. Обврски

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	11.239	-	-	33.194	83.673	128.107
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	208	-	-	-	-	208
Вкупно	11.448	-	-	33.194	83.673	128.315
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски (Посебна резерва)	5.193 (130)	-	-	2.477 (94)	439 (14)	8.109 (238)
Вкупно	-	-	-	2.383	425	7.872
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)

А. Биланс на состојба (продолжува)

во илјади денари

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)						
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	631	275	907
Средства за тргување						
Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-
хипотекарни кредити	-	-	-	1.426	-	1.426
потрошувачки кредити	-	-	-	4.194	711	4.905
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	29	-	-	2.226	6.655	8.910
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	(2)	-	-	(77)	(106)	(185)
Останати средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	27	-	-	8.401	7.534	15.963

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)

А. Биланс на состојба (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)						
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	82.654	-	-	41.274	91.528	215.456
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	1.856	-	-	-	59	1.914
Вкупно	84.509	-	-	41.274	91.587	217.370
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски (Посебна резерва)	-	-	-	2.424	772	3.196
	-	-	-	(120)	(41)	(161)
Вкупно	-	-	-	2.304	731	3.035
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2014 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	134	-	-	506	194	833
Приходи од провизии и надомести	413	-	-	64	60	537
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	547	-	-	570	253	1.370
Расходи						
Расходи за камата	1.172	-	-	809	351	2.331
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	(25)	(14)	(39)
Останати расходи	12.599	-	-	(33)	1.718	14.284
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	13.771	-	-	750	2.055	16.576

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)
Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2013 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	7.542	-	-	620	717	8.879
Приходи од провизии и надомести	865	-	-	56	943	1.864
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	2.999	-	-	-	50	3.049
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	11.406	-	-	677	1.709	13.791
Расходи						
Расходи за камата	1.124	-	-	1.399	3.244	5.767
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(30.958)	-	-	4	(7)	(30.960)
Останати расходи	16.164	-	-	95	7.137	23.396
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	(13.670)	-	-	1.499	10.375	(1.797)

44. Трансакции со поврзаните страни (продолжува)

В. Надомести на раководниот кадар на банката

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Краткорочни користи за вработените	36.448	32.567
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	1.215	840
Вкупно	37.663	33.407

Со 31 декември 2014 година надоместите на лицата со посебни права и одговорности на Банката изнесуваат 37,663 илјади денари (2013: 33,407 илјади денари), од кои 36,448 илјади денари (2013: 32,567 илјади денари) се однесуваат на плати на 34 лица со посебни права и одговорности, а 1,215 илјади денари се однесуваат на награди на членовите на Управен одбор од годишната добивка на Банката, на исплатена јубилејна награда на едно лице со посебни права и одговорности, на исплатен регрес за годишен одмор на 31 лице со посебни права и одговорности и на исплатени трошоци по менаџерски договор на членовите на Управен одбор.

45. Наеми
А. Наемодавател
А.1 Побарувања по финансиски наеми

	Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

45. Наеми (продолжува)
A.2. Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

во илјади денари

	Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	-	-	-	-
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

во илјади денари

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-

45. Наеми (продолжува)
Б. Наемател
Б.1 Обврски по финансиски наеми

	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврските по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	437	-	437	-
	-	-	-	-
Вкупно	437	-	437	-

45. Наеми (продолжува)
Б. Наемател (продолжува)
Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот земен под финансиски наем: Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2013 (претходна година)	-	-	1.692	-	-	-	1.692
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	-	-	1.692	-	-	-	1.692
Состојба на 1 јануари 2014 (тековна година)	-	-	1.692	-	-	-	1.692
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	-	-	1.692	-	-	-	1.692
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2013 (претходна година)	-	-	456	-	-	-	456
амортизација за годината	-	-	423	-	-	-	423
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-

45. Наеми (продолжува)
Б. Наемател (продолжува)
Обврски по финансиски наеми
Б.1 (продолжува)

во илјади денари

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Состојба на 31 декември 2013 (претходна година)	-	-	879				
Состојба на 1 јануари 2014 (тековна година)	-	-	879	-	-	-	879
амортизација за годината	-	-	423	-	-	-	423
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2014 (тековна година)	-	-	1.302	-	-	-	1.302
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2013 (претходна година)	-	-					
на 31 декември 2013 (претходна година)	-	-	813	-	-	-	813
на 31 декември 2014 (тековна година)	-	-	390	-	-	-	390

46. Плаќања врз основа на акции

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2014	претходна година 2013
Датум на давање на опцијата	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-
Варијанса	-	-
Очекуван принос на дивидендата	-	-
Каматна стапка	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-

	тековна година 2014		претходна година 2013	
	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-
Промени во текот на годината:				
опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-	-	-	-
опции дадени на членовите на Управниот одбор	-	-	-	-
останати дадени опции	-	-	-	-
форфетирани опции	-	-	-	-
реализирани опции	-	-	-	-
опции со истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

47 Пензиски планови

Банката нема дефинирано планови за надомести при пензионирање или опции за надоместување базирани на акции со состојба на 31 декември 2014 и 2013 година. Раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска со надоместите при пензионирање и јубилејни награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2014 и 2013 година.

48 Настани по датумот на известување

Нема значајни настани по датумот на известување кои би требало да се прикажат во овие финансиски извештаи.

Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работењето согласно одредбите на ЗТД

Согласно член 476 од Законот за трговски друштва Годишната сметка која ја изготвуваат трговските друштва вклучува биланс на состојба и биланс на успех и објаснувачки белешки.

Согласно член 476 од Законот за трговски друштва Годишната сметка и финансискиот извештај кои се однесуваат за иста деловна година и кои се подготвени согласно одредбите на Законот и со прописите за сметководство треба да содржат идентични податоци за состојбата на средствата, обврските, приходите, расходите, главнината и остварената добивка односно загуба на друштвото за деловната година.

Согласно член 477 од Законот за трговски друштва, Органот на управување на Друштвото, покрај годишната сметка, односно финансиските извештаи, е должен, по завршување на секоја деловна година да изготви и извештај за работата на друштвото во претходната година со содржина определена во член 384 став 7 од ЗТД.

Годишната сметка на Друштвото и Годишниот извештај за работење се дадени во Додатоците 2 и 3.

Органот на Управување на Друштвото го разгледал и одобрил Годишниот извештај за работење.

Годишна сметка за 2014 година

- Биланс на состојба
- Биланс на успех

ЕМБС: 06121110

Целосно име: ТТК БАНКА АД Скопје

Вид на работа: 570

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2014

Листа на прикачени документи
Финансиски извештај**Биланс на состојба**

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
140	- - АКТИВА:Парични средства и парични еквиваленти	1.018.965.904,00			1.105.485.702,00
145	- - Кредити на и побарувања од банки (146+147+148-149)	14.853.630,00			
146	- - Кредити	15.003.667,00			
149	- - Исправка на вредноста	150.037,00			
150	- - Кредити на и побарувања од други коминтенти (151+152-153)	3.989.548.130,00			3.517.052.275,00
151	- - Кредити	4.445.236.245,00			3.989.716.221,00
153	- - Исправка на вредноста	455.688.115,00			472.663.946,00
154	- - Должнички хартии од вредност(155+156+157-158)	1.036.292.131,00			1.339.413.591,00
155	- - Благајнички записи	323.562.557,00			374.527.448,00
156	- - Државни хартии од вредност	712.729.574,00			721.565.268,00
157	- - Останати должнички хартии од вредност				243.320.875,00
159	- - Вложувања во сопственички инструменти	92.891.923,00			118.336.911,00
169	- - Нематеријални средства (170+171+172+173+174)	20.265.264,00			21.125.375,00
172	- - Концесии, патенти, лиценци,заштитни знаци и слични права	1.924.260,00			4.410.195,00
174	- - Останати нематеријални средства	18.341.004,00			16.715.180,00
175	- - Материјални средства (176+177+178)	262.888.317,00			275.198.645,00
177	- - Недвижности и опрема	257.453.390,00			267.260.370,00
178	- - Останати материјални средства	5.434.927,00			7.938.275,00
179	- - Останати средства/побарувања (180+181+182+183+184+185+186+187+188+189+190+191-192)	411.874.707,00			431.117.960,00
184	- - Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	368.876.858,00			394.710.920,00
188	- - Побарувања за данок на добивка	634.859,00			
191	- - Останати побарувања	250.690.284,00			242.678.548,00
192	- - Исправка на вредноста	208.327.294,00			206.271.508,00
193	- - Одложени приходи и однапред платени трошоци	2.263.945,00			1.246.099,00
194	- - ВКУПНА АКТИВА (140+141+145+150+154+159+160 +163+166+169+175+179+193)	6.849.843.951,00			6.808.976.558,00
195	- - ПАСИВА: ОБВРСКИ (196+202+208+213+222+223+227)	5.840.656.024,00			5.768.435.251,00
196	- - Обврски кон банки (197+198+199+200+201)	608.991.992,00			551.782.354,00
197	- - Трансакциски сметки	952.539,00			5.780,00
198	- - Депозити	21.545.102,00			21.526.858,00
200	- - Обврски по кредити	586.494.351,00			530.249.716,00
202	- - Обврски кон други комитенти (203+204+205+206+207)	5.148.019.553,00			5.134.097.606,00
203	- - Трансакциски сметки	1.373.173.906,00			1.596.378.301,00
204	- - Депозити	3.610.241.368,00			3.401.373.797,00

205	-- Ограничени депозити	162.292.279,00	134.033.508,00
206	-- Обврски по кредити	2.312.000,00	2.312.000,00
213	-- Останати обврски (214+215+216+217+218+219+220+221)	71.418.835,00	71.809.899,00
218	-- Обврски за данок на добивка	144.984,00	2.288.740,00
221	-- Останати обврски	71.273.851,00	69.521.159,00
222	-- Одложено плаќање на трошоци и приходи во идните периоди	3.896.211,00	2.461.885,00
223	-- Резервирања за ризици и обврски (224+225+226)	8.329.433,00	8.283.507,00
224	-- Резервирања за вонбилансна кредитна изложеност	8.205.448,00	8.283.507,00
225	-- Резервирања за пензии и за други користи на вработените	123.985,00	
228	-- КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (229+230-231+232+235+236-237+238-239+240)	1.009.187.927,00	1.040.541.307,00
229	-- Запишан капитал	907.888.000,00	907.888.000,00
230	-- Премии од акции	12.287,00	74.959,00
232	-- Резерви (233+234)	26.124.150,00	53.280.514,00
233	-- Законска и статутарна резерва	26.124.150,00	53.280.514,00
235	-- Ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднувањето	4.261.002,00	27.399.489,00
236	-- Добивка за финансиската година	53.399.740,00	30.025.283,00
238	-- Задржана добивка	17.502.748,00	21.873.062,00
241	-- ВКУПНА ПАСИВА (195+228)	6.849.843.951,00	6.808.976.558,00
242	-- ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА Вонбилансна евиденција-актива	3.386.841.412,00	3.396.396.831,00
243	-- Вонбилансна евиденција-пасива	3.386.841.412,00	3.396.396.831,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- Приходи од камата	457.674.732,00			404.866.533,00
2	-- Расходи за камата	148.078.237,00			111.678.356,00
3	-- Приходи од провизии и надомести	138.597.324,00			150.168.730,00
4	-- Расходи за провизии и надомести	21.669.059,00			23.827.623,00
6	-- Нето добивка од трансакции со хартии од вредност	1.118.696,00			1.293.268,00
8	-- Нето добивка од курсни разлики	10.406.843,00			9.764.656,00
10	-- Останати приходи од дејноста	23.460.090,00			42.357.766,00
11	-- Трошоци за вработените (012+013+014)	138.752.567,00			148.899.811,00
12	-- Плати	91.794.248,00			97.333.639,00
13	-- Трошоци за даноци и придонеси за задолжително социјално осигурување	43.878.597,00			46.594.204,00
14	-- Останати користи за вработените	3.079.722,00			4.971.968,00
15	-- Амортизација на нематеријални средства и материјални средства	26.928.559,00			24.838.775,00
16	-- Исправка на вредност на нематеријални средства и материјални средства	72.206.672,00			73.755.955,00
17	-- Исправка на вредност, посебна резерва и резервирањата (018+019+020)	2.058.771,00			37.119.267,00
18	-- Исправка на вредност на активните билансни побарувања				37.048.971,00
19	-- Посебна резерва за вонбилансна кредитна изложеност	2.058.771,00			70.296,00
22	-- Останати расходи од дејноста	167.103.644,00			154.988.194,00
23	-- Добивка од редовно работење (001+003+005+006+008+010) - (002+004+007+009+011+015+016+017+021+022)	54.460.176,00			33.342.972,00
27	-- Добивка пред оданочување (023+025-026)	54.460.176,00			33.342.972,00
29	-- Данок од добивка (дел од Даночниот биланс)	1.060.436,00			3.317.689,00

30	-- Добивка за финансиската година (027-029)	53.399.740,00	30.025.283,00
32	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	267,00	272,00
33	-- Број на месеци на работење	12,00	12,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
609	-- Набавна вредност на софтвер со лиценца	4.563.708,00			4.563.708,00
611	-- Акумулирана амортизација на софтвер со лиценца	2.692.716,00			2.771.652,00
612	-- Сегашна вредност на софтвер со лиценца(< или = АОП 174 од БС)	1.870.992,00			1.792.056,00
613	-- Набавна вредност на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба	46.477.047,00			49.807.390,00
615	-- Акумулирана амортизација на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба	32.601.177,00			35.871.758,00
616	-- Сегашна вредност на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 174 од БС)	11.183.154,00			13.935.632,00
625	-- Набавна вредност на градежни објекти	320.630.080,00			338.057.906,00
626	-- Акумулирана амортизација на градежни објекти	85.971.958,00			94.212.844,00
628	-- Сегашна вредност на градежни објекти (< или = од АОП 177 од БС)	234.658.122,00			243.845.062,00
629	-- Набавна вредност на транспортни средства	11.484.367,00			11.498.928,00
630	-- Акумулирана амортизација на транспортни средства	7.415.722,00			9.001.421,00
632	-- Сегашна вредност на транспортни средства (< или = од АОП 177 од БС)	4.068.645,00			2.497.507,00
633	-- Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема)	3.245.654,00			3.201.227,00
634	-- Оштетување на информациска и телекомуникациска опрема	3.233.756,00			3.196.101,00
636	-- Сегашна вредност на информациска и телекомуникациска опрема(< или = од АОП 177 од БС)	11.898,00			5.126,00
637	-- Набавна вредност на компјутерска опрема)	90.110.030,00			91.190.820,00
638	-- Оштетување на компјутерска опрема	81.444.744,00			82.129.227,00
640	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема(< или = од АОП 177 од БС)	8.665.286,00			9.061.593,00
641	-- Оригинални уметнички и литературни дела (< од АОП 178 од БС)	148.479,00			148.479,00
645	-- Добивки од курсни разлики (= на АОП 008 од БУ)	10.406.843,00			9.764.656,00
653	-- Капитални добивки реализирани од продажба на средства	2.035.683,00			12.781.977,00
654	-- Приходи од минати години(< или = на АОП 010 од БУ)	5.935,00			
655	-- Приходи врз основа на судски тужби, даноци и други административни такси(< или = на АОП 010 од БУ)	498.200,00			5.858.040,00
657	-- Други приходи(< или = на АОП 010 од БУ)	8.572.415,00			4.930.391,00
658	-- Расходи за провизии и надомести (= на АОП 004 од БУ)	21.669.059,00			23.827.623,00
659	-- Премии за осигурување на депозити(< или = на АОП 022 од БУ)	25.577.876,00			21.395.146,00
660	-- Трошоци за вработените (АОП 661+664+665) (= на АОП 011 од БУ)	138.752.567,00			148.899.811,00
661	-- Трошоци за плати	135.672.845,00			143.927.843,00
662	-- Придонеси од плати(< или = на АОП 013 од БУ)	36.177.833,00			38.334.047,00
663	-- Даноци од плати(= на АОП 013 од БУ)	7.700.764,00			8.260.157,00

665	-- Надомести за вработените врз основа на колективен договор	3.079.722,00	4.971.968,00
666	-- Материјални и слични трошоци(< или = на АОП 022 од БУ)	24.381.441,00	21.219.836,00
667	-- Трошоци за услуги(< или = на АОП 022 од БУ)	88.784.276,00	91.905.337,00
668	-- Премии за осигурување(< или = на АОП 022 од БУ)	3.462.953,00	3.443.535,00
669	-- Трошоци за надомести и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители(< или = на АОП 022 од БУ)	5.341.200,00	3.831.336,00
670	-- Трошоци за службени патувања(< или = на АОП 022 од БУ)	1.781.492,00	1.715.199,00
671	-- Трошоци за репрезентација, маркетинг и пропаганда(< или = на АОП 022 од БУ)	6.314.524,00	4.051.022,00
672	-- Други административни трошоци(< или = на АОП 022 од БУ)	2.828.740,00	2.718.966,00
673	-- Трошоци од минати години(< или = на АОП 022 од БУ)	2.719.609,00	14.542,00
674	-- Даноци и придонеси од приход (< или = на АОП 022од БУ)	520.774,00	696.295,00
675	-- Придонеси од приход (АОП 676+677+678+679)(< или = на АОП 022 од БУ)	250.939,00	381.002,00
676	-- Придонеси и членарини на здруженија и комори	199.939,00	332.002,00
677	-- Комунални такси	51.000,00	49.000,00
680	-- Трошоци за парични казни, такси и судски решенија(< или = на АОП 022 од БУ)	2.538.982,00	2.545.464,00
683	-- Други трошоци(< или = на АОП 022од БУ)	2.586.255,00	922.863,00
684	-- Капитална загуба реализирана од продажба на средства	3.728.475,00	3.972.188,00
686	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	267,00	272,00
687	-- Исплатена дивиденда	16.366.005,00	21.065.978,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
2473	- 64.19 - Друго монетарно посредување				608.450.953,00

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

Годишен извештај за 2014 година

ТТК БАНКА АД
Бр. 09-1502/12
26-02-2015 год.
СКОПЈЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
за работењето на Банката
во 2014 година

Скопје, Февруари 2015

СОДРЖИНА

1. ПРОФИЛ НА БАНКАТА	3
2. МАКРОЕКОНОМСКО И МОНЕТАРНО ОКРУЖУВАЊЕ	5
3. ФИНАНСИСКИ ПЕРФОРМАНСИ НА БАНКАТА.....	10
4. ПОЗИЦИЈАТА НА ТТК БАНКА ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР	18
5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ.....	20
6. КОРПОРАТИВНО БАНКАРСТВО – Корпоративни клиенти и МСП.....	24
7. ДЕЛОВНА МРЕЖА	27
8. КАРТИЧНО РАБОТЕЊЕ	30
9. ПЛАТЕН ПРОМЕТ ВО ЗЕМЈАТА И ВО СТРАНСТВО	30
10. ЕЛЕКТРОНСКО БАНКАРСТВО	31
11. СРЕДСТВА И ЛИКВИДНОСТ.....	32
12. МАРКЕТИНГ И РАЗВОЈ НА ПРОИЗВОДИ	34
13. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА И ПОЗАДИНСКИ РАБОТИ.....	39
14. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	41
15. ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА	43
16. КОНТРОЛА НА УСОГЛАСЕНОСТ НА РАБОТЕЊЕТО НА БАНКАТА СО ПРОПИСИТЕ И СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ	44
17. ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНОТО УПРАВУВАЊЕ НА БАНКАТА	45
18. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА БАНКАТА.....	56

1. ПРОФИЛ НА БАНКАТА

ТТК Банка е банка со традиција, која веќе подолг период има изграден и препознатлив имиџ.

Како нова банка под името ТТК Банка АД Скопје, Банката започна да работи од 01.07.2006 година. Нејзината присутност во банкарскиот сектор датира пред повеќе од педесет години, преку една од трите банки кои ја сочинуваат денешната ТТК. Првата од трите банки е Комунална банка Тетово, која се формираше во 1961 година.

Веднаш потоа во 1962 година, Комуналната банка Тетово се трансформираше во Комерцијална банка Тетово. Во 1973 година Комерцијална банка Тетово се здружува со Стопанска банка Скопје и во наредните дваесетина години функционира и работи во системот на Стопанска банка како филијала и како основна банка, сè до 1995 година кога се издвои како самостојна Тетовска банка АД Тетово.

Другите две банки - Кредитна банка АД Битола и Тетекс банка АД Скопје се формираа во 1993 година, со чие спојување во 2001 година се формира Тетекс - Кредитна банка АД Скопје.

Со последното спојување на Тетекс - Кредитна банка АД Скопје и Тетовска банка АД Тетово во 2006 е формирана ТТК Банка АД Скопје. Набргу по формирањето Европска банка за обнова и развој (ЕБОР) стана сопственик на 25% од капиталот во ТТК Банка АД Скопје, а на 15.12.2007 официјално стана акционер во ТТК Банка АД Скопје.

Во согласност со Договорот за трансфер на акции помеѓу Европска банка за обнова и развој и ТТК Банка АД Скопје, акционерот со квалификувано учество, Европска банка за обнова и развој, во 2013 година го намали своето учество за 2,7% т.е. од 25,0% на 22,4% во акционерскиот капитал на Банката. Во текот на 2014 година Европска банка за обнова и развој дополнително го намали своето учество за 3,5% т.е. од 22,4% на 18,9% во акционерскиот капитал на ТТК Банка АД Скопје.

Денес ТТК е универзална банка која нуди широк спектар на кредитни и депозитни производи, банкарски картички, услуги во платниот промет во земјата, во електронско банкарство, во платниот промет со странство и други услуги поврзани со извршување на редовните банкарски активности и е банка која континуирано креира нови и развиени форми на производи и услуги во согласност со потребите на клиентите следејќи ги современите трендови на банкарскиот пазар.

ТТК Банка има имплементирано соодветна организациска структура што поддржува функционирање на „универзален банкарски шалтер“, децентрализирана продажба на производи и услуги и најбрз и едноставен пристап до клиентите на пазарот, преку мрежата на филијали и експозитури.

Банката има развиена мрежа од вкупно 7 филијали, 23 експозитури и 4 шалтери, од кои 26 организациски единици се лоцирани низ градови во Република Македонија, а другите 7 и еден шалтер во Скопје.

ТТК Банка е препознатлива по својата посветеност и континуирано градење имиџ на корпоративно општествено одговорна компанија. За остварување на многубројните позитивни придобивки за заедницата, во изминатиот период ТТК Банка повеќе пати беше добитник на

награди за општествена одговорност од Министерство за економија (за 2008 и за 2010) и награди за филантропија од Центарот за институционален развој (за 2009 и за 2011) и др.

Во 2012 ТТК Банка стана учесник во проектот на Министерство за финансии за субвенциониран станбен кредит.

Во текот на 2014 година Банката се стекна со благодарници за поддршка на следните проекти:

- Благодарница од СОС Детско село за хуманост и исклучителна поддршка;
- Благодарница за значителен придонес во реализација на Спортски бонтон 2014 кој е под покровителство на претседателот на Република Македонија, д-р Ѓорге Иванов;
- Благодарница од планинарскиот клуб „Љуботен“ за спонзорство на 33-тото традиционално искачување на „Титов Врв 2014“;
- Благодарница од Здружението за култура и уметност „Иљо Антески Смок“ од Тетово за спонзорство на културната манифестација „Денови на Иљо 2014“.

○ **Изјава за мисија на Банката**

Изјавата за мисија ги содржи долгорочните цели и деловната филозофија на Банката.

Изјавата за мисија е однапред определен патоказ за развој на стратегиите за управување на бизнисот на Банката.

Изјавата за мисијата на ТТК Банка АД Скопје е:

Ние сме универзална банка-партнер за малите и средните претпријатија во Македонија, која креира вредности за своите акционери, клиенти и вработени, со помош на претприемачкиот и профитабилниот начин на размислување, оперативната ефикасност и градењето долгорочно партнерство.

Нашите вредности се:

Довербата – биди искрен, внимателен, доследен и транспарентен бидејќи довербата е основата на нашата работа;

Одговорноста – преземи иницијатива, донеси одлуки и застани зад нивната реализација; и

Тимската работа – креирај ефикасна и работна атмосфера, соработувај на сите нивоа со цел остварување подобри резултати.

○ **Општи податоци за Банката**

Органи на управување на Банката во 2014 година се:

Надзорниот одбор кој го сочинуваат:

1. М-р Глигорие Гоговски, претседател;
2. Борислав Трповски, член;
3. Д-р Тито Беличанец, член;
4. Доне Таневски, член;
5. Златко Черепналкоски, член;

6. Д-р Методија Несторовски, член;
7. Д-р Арсен Јаневски, член.

Управниот одбор кој го сочинуваат:

1. Д-р Драгољуб Арсовски, претседател;
2. Наталија Алексова, член.

Одборот за управување со ризици кој го сочинуваат:

1. Наталија Алексова, претседател;
2. М-р Душица Иванчикова, заменик-претседател;
3. М-р Димитри Трпоски, член;
4. Д-р Зоран Колев, член;
5. Јованка Ралевиќ, член.

Одборот за ревизија кој го сочинуваат:

1. Душко Апостолоски, претседател;
2. Данче Зографска, член;
3. М-р Глигорие Гоговски, член;
4. Борислав Трповски, член;
5. Д-р Методија Несторовски, член;
6. Златко Черепналкоски, член.

2. МАКРОЕКОНОМСКО И МОНЕТАРНО ОКРУЖУВАЊЕ¹

Глобално окружување - Глобалното економско окружување, во основа, не е значајно променето споредено со последните оценки. Сепак, во овој период се случила одредени промени коишто укажуваат на зголемени идни ризици. Ова, пред сè, се однесува на еврозоната, каде што најновите економски показатели ги потврдија индикациите за послаб економски раст од очекуваниот. ЕЦБ не ги оценува ваквите послаби остварувања како привремени, поради што во последните декемвриски проекции направи значителна надолна корекција на проекциите за економскиот раст за периодот 2014 - 2016 година². Влошувањето на оцените за растот на економијата е последица на надолна корекција и на домашната и на нето-извозната побарувачка. И покрај овие ревизии, ризиците околу проекциите на растот и понатаму се претежно во надолна насока и се поврзуваат со слабиот економски раст на еврозоната, што може да има негативни последици врз довербата на субјектите, а особено врз инвестициите на приватниот сектор. Во оваа насока може да дејствуваат и присутните геополитички ризици. Евентуално недоволниот напредок во спроведувањето на структурните реформи и понатаму се оценува како клучен фактор што може да го ограничи растот и во следниот период.

Банкарски сектор³ – Според првичните податоци, растот на вкупните депозити продолжи и во декември со значително зголемен интензитет споредено со претходниот месец.

¹Извор: Народна банка - Проекција на макроекономските движења 2012-2014 година.

²Во оцените од декември се очекува растот да изнесува 1% и 1,5% за 2015 година и 2016 година, соодветно, додека во септември се очекуваше раст од 1,6% и 1,9%, соодветно за 2015 и 2016 година.

³Извор: Народна банка – Најнови макроекономски показатели – јануари 2015

Растот на вкупните депозити во декември беше подеднакво поттикнат од растот на депозитите на домаќинствата и растот на депозитите на претпријатијата, при што и кај двата сектора доминантен придонес имаа денарските депозити.

Кај вкупните кредити, првичните податоци покажуваат значително забрзување на растот споредено со претходниот месец, како и во однос на просечниот раст од почетокот на годината. Како продолжение на ноемвриските остварувања, и во текот на декември доминантен дел од новоодобрените кредити беше пласиран кај претпријатијата (околу 87% од вкупниот месечен раст), укажувајќи на позначајно раздвижување на кредитната активност кон корпоративниот сектор споредено со остварувањата од почетокот на годината. Во вакви услови, вкупните депозити и кредити во декември на годишна основа беа повисоки за 10,4% и 10%, соодветно.

Годишната стапка на раст на вкупните депозити на крајот на ноември изнесува 8,5% и е под проекцијата за последниот квартал на 2014 година (од 8,8%). На квартална основа, вкупните депозити бележат раст од 2.550 милиони денари, што претставува 39% од проектираниот раст за четвртиот квартал на 2014 година, според октомвриската проекција. Годишното зголемување на вкупните депозити главно се објаснува со растот на денарските депозити, при умерено намалување на придонесот на девизните депозити. Во четвртиот квартал се забележува одредено забрзување на кредитната активност на банките кон приватниот сектор во однос на истиот период минатата година.

Годишната стапка на раст на вкупните кредити на крајот на ноември изнесува 9,8%, што е над проектираниот годишен раст од 8,7% за последниот квартал на 2014 година. На квартална основа, вкупните кредити бележат раст од 4.403 милиони денари, што претставува околу 75% од очекуваниот прираст до крајот на годината.

Остварениот годишен раст на вкупните кредити во најголем дел е воден од зголемувањето на денарските кредити, а умерен придонес во оваа насока имаат и девизните кредити.

Искористеноста на депозитниот потенцијал за кредитирање на приватниот сектор истовремено е повисока во однос на остварувањата во претходниот квартал и нивото очекувано во рамки на проекцијата за крајот на годината.

Макроекономски показатели - Споредбата на последните макроекономски показатели со нивната проектирана динамика во рамки на октомврискиот циклус проекции не упатува на поголеми отстапувања во одделните сегменти од економијата. Проектираниот раст на македонската економија за 2015 година од 4,1% е еден од повисоките во регионот, а и пошироко. Имено, во услови кога глобалното закрепнување, и особено закрепнувањето на европската економија, сè уште се смета за доста крeвкo, за македонската економија се очекува дека ќе оствари повторно релативно висока стапка на раст при вакво опкружување, како и натамошно умерено забрзување на растот, главно поттикнат од домашните двигатели на растот. Од друга страна, имајќи ги предвид структурните промени во нашата економија во последниве години, може да се каже дека постојат можности за повисок раст. Тие се најмногу поврзани со ефектите од новите компании со странски капитал, коишто се проценети најреално што може, сепак тука постојат потенцијални нагорни ризици. Исто така, и евентуалното побрзо заздравување на економиите на нашите трговски партнери може да дејствува во насока на побрз раст на домашната економија, но тоа е придружено со неизвесност.

Во однос на проекцијата, инфлациските остварувања се во линија на октомвриската проекција, при надолни отстапувања кај цените на храната, додека кај цените на енергијата и кај базичната инфлација отстапувањата се во обратна насока. При речиси еднакви појдовни услови и дивергентни движења кај увозните цени во однос на очекуваните, ризиците кај

проекцијата на инфлацијата се оценуваат како урамнотезени. Се очекува просечната годишна инфлација до крајот на оваа година да биде околу нулата, што главно се должи на падот на светските цени на нафтата и на храната. Во 2015 година инфлацијата би се движела околу 1%, во зависност од движењата на светските цени на основните производи и натамошното забрзување на економијата.

До крајот на годината се очекува продолжување на позитивните движења во реалниот сектор, при што се очекува економскиот раст во 2014 година да изнесува 3,7%, додека растот во 2015 година би забрзал на 4,1%. Новите странски инвестиции, поголемата искористеност на капацитетите, како и фискалниот стимул преточен во инвестиции во инфраструктурата и натаму ќе бидат главните фактори за раст на домашната економија, наспроти побавното закрепнување на странската побарувачка. Во 2014 година дефицитот на тековната сметка на билансот на плаќања се проценува на 2,7% од БДП, а во 2015 година предвидено е негово умерено проширување на 3,9% од БДП. Во согласност со последните расположливи податоци за четвртиот квартал на 2014 година, девизните резерви (приспособени за ценовни и курсни разлики и ценовни промени на хартиите од вредност) забележаа благ пад. Во најголем дел ова намалување е последица на интервенциите на НБРМ на девизниот пазар преку продажба на девизи и нето-одливите врз основа на трансакциите за сметка на државата. Бројот на расположливи показатели за надворешниот сектор за четвртиот квартал сè уште е ограничен, остварувањата се тешко предвидливи, исто како и можноста за прецизно утврдување на факторите за промените во девизните резерви. Од показателите за надворешниот сектор, расположливи се податоците за нето-откупот од менувачкото работење заклучно со октомври, коишто засега упатуваат на нешто повисоки нето-приливи од приватните трансфери во однос на проектираните. Податоците за надворешнотрговската размена навестуваат трговски дефицит во рамки на очекувањата за четвртиот квартал. Анализата на показателите на адекватност на девизните резерви покажува дека тие и понатаму се движат во сигурна зона.

Монетарно и регулаторно опкружување и мерки

Следејќи ги макроекономските остварувања на домашен и глобален план, НБРМ во текот на 2014 година продолжи со натамошно претпазливо водење на монетарната политика.

На почетокот на годината НБРМ ја намали каматната стапка на расположливите депозити на седум дена од 1,5% на 1,25%. Со цел да има позитивно влијание на кредитната поддршка на деловните банки кон претпријатијата, во првата половина од годината НБРМ вовеле измени и дополнувања на методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот. На овој начин, чинидбените гаранции, односно гаранциите со кои се гарантира извршување одредена работа, се издвојуваат како ставки со средно-низок ризик, поради што за нив е предвиден понизок фактор на конверзија (20%), наместо досегашните 50%. Тоа би значело дека, при пресметката на адекватноста на капиталот, овие вонбилансни ставки во помал дел би се третирале како билансни, што може да влијае за подобрување на адекватноста на капиталот и да го поттикне кредитирањето на корпоративниот сектор. Другата новина што се воведува е мотивирана од меѓународната практика на формирање фондови од страна на нискоризични субјекти (централни влади или мултилатерални развојни банки), чијашто основна цел е финансирање развојни проекти. Финансирањето на овие проекти најчесто се врши преку една или повеќе комерцијални банки, коишто, исто така, учествуваат со своите средства, и тоа: преку поделба на изложеноста во точно определен сооднос помеѓу Банката и фондот или преку давање гаранции или други слични инструменти со кои фондот (давателот на гаранцијата) гарантира покривање на дел од кредитниот ризик во случај на неплаќање на обврските од страна на должникот. Со цел да се опфатат ваквите случаи, се овозможува поповолен регулаторен третман на фондовите основани од една или од повеќе централни влади, мултилатерални развојни банки или јавни институции. За сите овие фондови, пондерот

за ризичност ќе изнесува 0%, при што условот ќе биде финансирањето да се изврши со уплата во удели, односно билансните и вонбилансните активности да бидат покриени со капиталот на фондот.

Во насока на натамошно канализирање на вишокот ликвидност на банките кон нефинансискиот сектор, во септември НБРМ го ревидира механизмот за пренос на побарувачката на благајнички записи која е над потенцијалот на банките во друг инструмент, т.е. инструментот расположливи депозити на седум дена. Во согласност со овие промени, за расположливите депозити на седум дена коишто банките ќе мора да ги издвојат доколку на аукциите на благајнички записи побаруваат повисок износ од потенцијалниот, е утврдена каматна стапка од 0%. За другите средства коишто банките доброволно ќе ги пласираат во расположливи депозити на седум дена останува да важи редовната каматна стапка.

Во октомври НБРМ ги намали каматните стапки на расположливите депозити преку ноќ од 0,75% на 0,5% и на седумдневните депозити од 1,25% на 1%.

Последните макроекономски показатели и оценки не упатуваат на поголеми промени во констатациите за амбиентот за спроведување на монетарната политика и за ризиците во однос на оцените дадени во рамки на октомвриските проекции. Анализирани преку показателите на адекватност на девизните резерви, тие и понатаму би останале во сигурна зона. Ризиците од надворешното опкружување и понатаму остануваат неповолни и дополнително се нагласени со влошените перспективи за економскиот раст во еврозоната и постојаните геополитички тензии. Кај инфлацијата, остварувањата со октомври се во склад со октомвриската проекција, со урамнотежени ризици околу проекцијата на идната динамика на инфлацијата. Показателите за економската активност покажуваат дека, во согласност со очекувањата, економијата ќе продолжи да расте и во текот на третиот квартал на 2014 година, но со малку позабавена динамика. Податоците од монетарниот сектор сè уште се ограничени, што оневозможува изнесување посигурни констатации за динамиката на кредитниот и на депозитниот раст⁴.

Како позначајна регулатива донесена во текот на 2014 година, која имаше влијание врз работењето на Банката, може да се издвои:

- Одлука за намалување на каматна стапка на расположливите депозити;
- Одлуката за изменување и дополнување на Методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот;
- Одлука за изменување на Одлуката за задолжителната резерва.

Во текот на 2014 година беа донесени повеќе новини во закони и во подзаконски акти, и тоа:

- Закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за задолжница;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на добивка;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за вршење на сметководствените работи;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за субвенционирање на станбен кредит;
- Закон за дополнување на Законот за пензиско и инвалидско осигурување;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за здравствено осигурување;

⁴ Извор: Народна Банка – Најнови макроекономски показатели – јануари 2015

- Закон за еднократно отпишување на долговите на граѓаните;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за работните односи;
- Закон за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за безбедност и здравје при работа;
- Закон за изменување и дополнување на Законот за кредитно биро;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за менувачки работи;
- Одлука за начинот и условите за купување и продавање на странски платежни средства;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот;
- Одлука за начинот и постапката на известување за трансакции до нерезиденти;
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за начинот и условите за отворање и водење на сметки на нерезиденти;
- Одлука за поврзувањето со информатичкиот систем на Народната банка на Република Македонија;
- Одлука за условите и висината на износот на ефективни странски пари и чекови кои може да се внесуваат или изнесуваат од Република Македонија;
- Упатство за спроведување на Одлуката за содржината и начинот на функционирање на Кредитниот регистар;
- Упатство за изменување и дополнување на Упатството за спроведување на Одлуката за менувачки работи;
- Упатство за изменување и дополнување на Упатството за начинот на вршење на платниот промет со странство;
- Упатство за начинот на доставување на подароци за склучените трансакции на девизниот пазар;
- Упатство за изменување на Упатството за доставување на податоци за прометот во внатрешниот и надворешниот клиринг;
- Правилник за формата и содржината на даночната пријава на данокот на додадена вредност;
- Правилник за формата и содржината на годишната сметка за банки и други финансиски институции;
- Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за формата и содржината на барањето за субвенциониран станбен кредит.

Во наредниот тригодишен период, **Општите стратемиски цели⁵ на Народна банка** продолжуваат со насочување кон: успешно одржување на ценовната стабилност преку спроведување монетарна стратегија на одржување стабилен курс на денарот во однос на еврото, одржување стабилен и сигурен банкарски систем, како основен предуслов за финансиска стабилност, поддршка на општата економска политика без да го загрози остварувањето на основната цел, постигнување и одржување на ценовната стабилност, во согласност со принципот на отворена пазарна економија со слободна конкуренција.

Новите проекции на НБРМ упатуваат на намалување на инфлацијата, Од друга страна, присутни се и нагорни ризици околу цените на енергијата и храната, задржување на позитивните трендови околу економскиот раст и забавен раст на активноста во индустријата и во трговијата.

И во наредниот период ТТК Банка АД Скопје ќе продолжи со остварување на своите стратемиски, финансиски и приоритетните цели и задачи во согласност со деловната политика на Банката следејќи ги проекциите и монетарните стратемиски цели на НБРМ.

⁵Стратемиски план на НБРМ за период од 2015-2017 година.

3. ФИНАНСИСКИ ПЕРФОРМАНСИ НА БАНКАТА

○ Финансиски показатели за работењето на ТТК Банка АД Скопје

во илјади денари	31.12.2013	31.12.2014	промена за периодот
Показатели на Билансот на состојба			
Нето кредити на комитенти	3.977.945	3.509.746	-11,8%
Кредити на Домаќинства	1.402.311	1.477.911	5,4%
Депозити од комитенти	5.145.708	5.131.786	-0,3%
Депозити од Домаќинства	3.606.714	3.712.962	2,9%
Капитал и резерви	1.009.188	1.040.541	3,1%
Преземени средства / Вкупна актива	5,4%	5,8%	0,4 пп
Квалитет на кредитно портфолио			
Вкупна кредитна изложеност (билансна и вонбилансна)	6.721.547	6.501.321	-3,3%
Вкупна исправка на вредност и посебна резерва	629.972	625.385	-0,7%
Адекватност на капиталот	17,0%	19,0%	2,0 пп
Просечно ниво на резервираност	9,4%	9,6%	0,2 пп
Покриеност на нефункционалните кредити со вкупната пресметана исправка на вредност и посебна резерва	155,1%	189,1%	34,0 пп
Показатели за ликвидноста			
Ликвидна актива/ Вкупна Актива	27,7%	29,8%	2,2 пп
Бруто кредити на комитенти / Депозити од комитенти	87,0%	77,8%	-9,2 пп
Показатели за профитабилноста и ефикасноста			
Добивка по оданочување	53.400	30.025	-43,8%
Нето оперативен приход пред исправка на вредност на финансиски средства	50.288	75.537	50,2%
Нето оперативен приход без исправка на вредност на нефинансиски и финансиски средства	122.495	144.148	17,7%
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	0,8%	0,4%	-0,3 пп
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	5,7%	3,1%	-2,6 пп
Просечни месечни оперативни приходи	37.886	39.072	3,1%
Исправка на вредноста за финансиски и нефинансиски средства / Нето каматен приход	21,9%	37,8%	15,9 пп
Нето приходи од провизија/трошоци за плати	86,2%	87,8%	1,6 пп
Нето провизии / Вкупни трошоци	35,4%	38,9%	3,5 пп
Нето добивка на 1 денар трошок (пред исправки на вредност)	0,244 ден.	0,313 ден.	28,3%
Оперативни трошоци / оперативни приходи	73,1%	69,3%	-3,8 пп
Каматна маргина			
Просечна цена на каматоносна актива	7,5%	7,4%	-0,1 пп
Просечна цена на каматоносна пасива	2,9%	2,2%	-0,7 пп
Каматна маргина на Банката	4,6%	5,2%	0,6 пп

И покрај ризиците во макроекономското окружување, кои беа сè уште присутни во текот на 2014 година, способноста на Банката да ги прилагоди своите стратегиски и финансиски цели на макроекономското окружување доведе до зголемување на оперативната ефикасност.

Банката со позитивното оперативно работење во текот на 2014 година успеа да генерира позитивен финансиски резултат од 30,0 мил. МКД, и покрај тоа што издвои дополнителна исправка на вредност за нефинансиски средства во износ од 68,6 мил. МКД и дополнителната исправка на вредност за финансиски средства во износ од 42,2 мил. МКД.

во илјади денари	Остварено	Остварено	Индекс	
	01.01.-31.12.2013	01.01.-31.12.2014	апс.	(%)
Нето приходи од камата	309.596	293.188	-16.408	94,7%
Нето приходи од провизии	116.928	126.341	9.413	108,1%
Нето приходи од курсни разлики	10.407	9.765	-642	93,8%
Останати приходи од дејноста	17.699	39.555	21.856	223,5%
Вкупни оперативни приходи	454.630	468.849	14.219	103,1%
Оперативни трошоци	-332.135	-324.701	7.435	97,8%
Нето оперативен приход	122.495	144.148	21.653	117,7%
Исправка на вредност на нефинансиски средства	-72.207	-68.611	3.596	95,0%
Исправка на вредноста на финансиски средства	4.172	-42.194	-46.366	-1011,3%
Добивка (загуба) пред оданочување	54.460	33.343	-21.117	61,2%
Данок на добивка	-1.060	-3.318	-2.257	312,9%
Добивка (загуба) по оданочување	53.400	30.025	-23.374	56,2%

Намаленото учество на оперативните трошоци и растот на оперативните приходи упатува на подобрена ефикасност во работењето на Банката, т.е. зголемена способност за покривање на оперативните трошоци, со што коефициентот на оперативни трошоци во сооднос со оперативните приходи бележи намалување за 3,8 п.п. на годишна основа.

Правилното управување со активата и пасивата позитивно влијаеше на движењето на каматната маргина која бележи зголемување во однос на истиот период минатата година за +0,6 п.п.

Оперативните приходи се движат во нагорна линија и во однос на истиот период од претходната година, стапката на раст изнесува 3,1%, додека оперативните трошоци се намалени за 2,2% како резултат на заштеда на материјални, административни и трошоци за амортизација.

Зголемениот оперативен приход и рационалното управување со оперативните трошоци придонесоа за нето-оперативниот приход да бележи стапка на раст од 17,7%.

Нето-приходите од камати и понатаму остануваат основна компонента во формирање на вкупниот оперативен приход на Банката, со учество од 62,5%. Со исклучок на исправката на вредност на нефункционалната камата, нето-приходите од камати растат првенствено поради трендот на намалување на пасивните каматни стапки на депозитите (којшто е посилено изразен отколку кај активните каматни стапки).

Во тековната 2014 година **приходите од камата** од нефинансиски друштва се најзастапена компонента во секторската структура на приходите од камати, соодветно на доминацијата на кредитите на нефинансиски друштва. Остварените приходи од камати во тековната 2014 година се пониски во однос на минатата година како резултат на засилената наплата на достасаните и нефункционални побарувања кај овој сектор, додека зголемување на приходите од камати има кај секторот Домаќинства како резултат на зголемена кредитна активност, особено во делот на станбените и потрошувачките кредити.

Доминантна компонента во структурата на **расходите од камата** има секторот Домаќинства, кој е и главен носител на депозитното јадро. Годишната стапка на движење има опаѓачки тренд и изнесува 25,2%. Причина за ова движење се намалените пасивни каматни стапки во согласност со пазарните трендови. Најголем пад на расходите за камати е остварен кај краткорочно орочените денарски и девизни депозити од овој сектор. Оттука, намалувањето на овие каматни расходи имаше најголем придонес во намалувањето на вкупните каматни расходи.

Ефикасното управување со активата/пасивата и каматната политика која Банката ја спроведуваше во текот на 2014 година придонесе за пораст на **нето-каматната маргина**, и тоа за 13,0% или 0,6 п.п. (пресметана на просечна каматносна актива на Банката) и истата на крајот на годината изнесува 5,2%.

Нето-приходите од провизии се втор значаен приход во структурата на вкупните приходи на Банката. Зголемениот обем на активности придонесе за нето-приходите од провизии да ја надминат бројката од 2013 година, особено во доменот на домашниот платен промет од секторот Население. Во текот на 2014 година бројот на трансакции на задолжување кај денарскиот платен промет се зголеми за 9,0%, додека приходите од провизии од денарскиот платен промет на годишно ниво се зголемени за 14,3%. Преку порастот на нето-приходите од провизии се зголеми способноста за покривање на трошоците за плати со остварена годишна стапка на раст на коефициентот нето-приходи од провизии/трошоци за плати од 1,6 п.п. Подобрување има и кај коефициентот нето-приходи од провизии/ вкупните оперативни трошоци⁶, каде што на годишна основа е забележан пораст од 3,5 п.п.

Во структурата на приходите од провизии учеството на провизии остварени од нефинансиските правни лица и натаму е доминантно и изнесува 52,2%, од кои 48,6% потекнуваат од платниот промет во земјата, 12,8% од платниот промет со странство и 38,7% од провизии од кредитни активности. Нивното учество се намалува за сметка на зајакнатото учество на провизиите од секторот Домаќинства, кое во оваа година изнесува 42,7%, од кои 59,4% се провизии остварени од платниот промет во земјата, 14,3% се провизии остварени во доменот на картичното работење и 10,6% се провизии остварени од платниот промет со странство.

Рационалното управување со **оперативните трошоци** во текот на 2014 година резултираше со пад од 2,2%, и во најголем дел е резултат на заштеда на материјалните, административни трошоци и трошоците за амортизација. Во структурата на оперативните трошоци, значителен удел имаат трошоците за материјали и услуги кои на крајот на 2014 година се намалуваат со годишна стапка на пад од 7,9%. Пониски трошоци споредено со истиот период од минатата година се забележува кај трошоците за амортизација со годишна стапка на пад од 7,8%.

Загубата од оштетување на преземените средства за 2014 година изнесува 68,6 милиони денари.

⁶Во категоријата вкупни оперативни трошоци изземена е загубата од оштетување на преземени средства

Во 2014 година издвоена е дополнителна исправка на вредност која произлегува од влошеното кредитно портфолио кај секторот Стопанство. Издвоените исправки на вредност во анализираниот период соодветствуваат со обемот, структурата и со квалитетот на пласманите

во илјади денари	31.12.2013		31.12.2014		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити	5.168.205	75,6%	5.153.318	75,8%	-14.887	99,7%
Обврски по кредити	588.806	8,6%	532.562	7,8%	-56.245	90,4%
Посебна резерва и резервирања	8.329	0,1%	8.284	0,1%	-46	99,4%
ПВР и останата пасива	63.567	0,9%	66.966	1,0%	3.399	105,3%
Акционерски капитал и резерви	1.009.188	14,8%	1.040.541	15,3%	31.353	103,1%
ВКУПНА ПАСИВА	6.838.096	100,0%	6.801.670	100,0%	-36.425	99,5%

на Банката.

○ Извори на средства

Динамиката и структурата на позначајните позиции во рамки на вкупните извори на средства на Банката со состојба на 31.12.2014 година е следна:

Вкупните изворите на средства на Банката се речиси на исто ниво со минимален годишен пад од 0,5%.

Обврските по кредити бележат намалување во однос на 2013 година, со тоа што во текот на 2014 година се отплатени доспеани рати од кредитните линии користени преку МБПР (ЕИБ, Земјоделски кредитен дисконтен фонд, Италијанска кредитна линија и Посебен кредитен фонд). Истовремено беа повлекувани и нови транши од кредитните линии на МБПР за кредитирање на стопанството.

Зголемената депозитна база од секторот Домаќинства го ублажува падот на депозитите кои во најголем дел потекнуваат од финансиските друштва.

○ Депозити

○ Секторска структура

Во текот на 2014 година растот на депозитите од секторот Домаќинства за 2,9% придонесува за зајакнување на нивното учество во вкупната депозитна база, и тоа од 69,8% во

во илјади денари	31.12.2013		31.12.2014		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити од Банки	22.498	0,4%	21.533	0,4%	-965	95,7%
Депозити од Финансиски институции	394.783	7,6%	288.503	5,6%	-106.280	73,1%
Депозити од Претпријатија	1.144.211	22,1%	1.130.319	21,9%	-13.892	98,8%
Депозити од Домаќинства	3.606.714	69,8%	3.712.964	72,0%	106.250	102,9%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД БАНКИ И ДР.КОМИТЕНТИ	5.168.205	100,0%	5.153.318	100,0%	-14.887	99,7%

2013 година на 72,0% на крајот на 2014 година.

Во однос на структурата на депозитите според сектори, депозитите од домаќинства, како доминантна категорија, оствари зголемување во однос на декември 2013 година. Намалувањето на депозитите кај секторот Финансиски друштва влијаеше на намалување на концентрацијата на депозитната база, со што се намали учеството на 20-те најголеми депоненти на Банката.

○ **Валутна структура**

Од аспект на валутната структура на депозитите, продолжува трендот и во текот на 2014 година, каде што учеството на денарските депозити бележи зголемување за сметка на девизните депозити, што укажува на ориентираноста и поголемата доверба на клиентите за

во илјади денари	31.12.2013		31.12.2014		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Денарски депозити	3.405.706	66,2%	3.462.157	67,5%	56.451	101,7%
Денарски депозити со девизна клаузула	50.245	1,0%	48.092	0,9%	-2.153	95,7%
Девизни депозити	1.689.757	32,8%	1.621.537	31,6%	-68.220	96,0%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ	5.145.708	100,0%	5.131.786	100,0%	-13.922	99,7%

штедење во домашната валута.

Годишниот пад на депозитите во 2014 година во најголем дел се должи на намалувањето на девизните депозити кај секторот Домаќинства и Стопанство, меѓутоа растот на денарските депозити од секторот Домаќинства придонесува за остварување годишна стапка на раст од 1,7%.

○ **Рочна структура**

во илјади денари	31.12.2013		31.12.2014		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити по видување	1.583.601	30,8%	1.815.877	35,4%	232.276	114,7%
Краткорочни депозити	2.109.523	41,0%	1.874.697	36,5%	-234.827	88,9%
Долгорочни депозити	1.452.583	28,2%	1.441.211	28,1%	-11.371	99,2%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ	5.145.708	100,0%	5.131.786	100,0%	-13.922	99,7%

Гледано од аспект на рочна структура, во текот на 2014 година, растот на депозитите по видување е основен двигател за одржување на депозитната база. Овој раст се забележува скоро кај сите сектори.

○ Средства и пласмани

Позначајните позиции во рамки на вкупните средства на Банката во текот на 2014 година ја прикажаа следнава динамика и структура:

во илјади денари	31.12.2013		31.12.2014		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Парични средства и парични еквиваленти	1.342.528	19,6%	1.480.013	21,8%	137.485	110,2%
Вложувања во хартии од вредност и средства за тргување	805.621	11,8%	1.083.223	15,9%	277.602	134,5%
Кредити на и побарувања од банки	14.854	0,2%	0	0,0%	-14.854	-
Кредити на комитенти, нето	3.977.945	58,2%	3.509.746	51,6%	-468.199	88,2%
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	368.877	5,4%	394.711	5,8%	25.834	107,0%
Основни средства	283.154	4,1%	296.324	4,4%	13.170	104,7%
АВР и останата актива	45.117	0,7%	37.653	0,6%	-7.464	83,5%
ВКУПНА АКТИВА	6.838.096	100,0%	6.801.670	100,0%	-36.425	99,5%

Билансната сума во однос на 2013 година е речиси на исто ниво со забележан минимален пад за 0,5%.

Динамиката на вкупната актива на Банката е во согласност со движењето на вкупните извори на средства. Притоа, доминантното учество во вкупната актива и во текот на 2014 година се нето-кредитите на комитенти, кои во овој период забележуваат годишен пад од 11,8% во најголем дел предизвикани од падот кај секторот Стопанство. Во овој период кредитирањето е поизразено кај секторот Домаќинства преку годишна стапка на раст од 5,4%. Во овој период се забележува и ориентираноста на Банката кон вложување во безризични хартии од вредност и истите се зголемени за 34,5% и кон зголемување на паричните средства и еквиваленти за 10,2%.

Преземените средства бележат зголемување од 7,0% или во апсолутен износ 25,8 мил. МКД.

○ Кредити

Трендот на кредитните движење на ниво на банкарски сектор во изминатите две години е доста променлив, меѓутоа годишните промени упатуваат на забрзување на кредитниот раст, а како носители на растот се кредитите од секторот Домаќинства. Годишната стапка на раст на кредитите покажува подобри остварувања во однос на очекуваните од октомвриската проекција. Во услови на сè уште неизвесен амбиент и присутност на ризиците кај реалниот сектор, потребно е време за да се оцени постојаноста на позитивните придвижувања на кредитниот пазар.

○ **Секторска структура**

во илјади денари	31.12.2013		31.12.2014		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Кредити на претпријатија	3.073.090	68,7%	2.515.338	63,0%	-557.752	81,9%
Кредити на домаќинства	1.402.311	31,3%	1.477.911	37,0%	75.600	105,4%
ВКУПНИ КРЕДИТИ	4.475.401	100,0%	3.993.248	100,0%	-482.152	89,2%

Од аспект на секторската структура, кредитите на секторот Домаќинства бележат поинтензивен пораст кој на годишно ниво изнесува 5,4%, со што нивното учество во кредитното портфолио на Банката е зголемено од 31,3% на 37,0%. Наспроти ова, наплатата на достасаните побарувања од претпријатијата резултираше со пад на кредитното портфолио кај овој сектор за 18,1%. Иако учеството на кредитите на претпријатијата се намалува за сметка на учеството на кредитите на домаќинства, кредитите на претпријатијата и во 2014 година останаа со доминантно учество во вкупните кредити на Банката од 63,0%.

Промената и зголемувањето на учеството на кредитите од секторот Домаќинства во вкупните кредити соодветствува и со движењата на ниво на банкарски сектор каде што се забележува раздвижување на кредитната активност, при што годишните промени упатуваат на побрзо зголемување на кредитите на населението од кредитите на претпријатијата.

○ **Валутна структура**

во илјади денари	31.12.2013		31.12.2014		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Денарски кредити	2.601.514	58,1%	2.332.775	58,4%	-268.739	89,7%
Денарски кредити со девизна клаузула	1.462.545	32,7%	1.301.340	32,6%	-161.204	89,0%
Девизни кредити	411.342	9,2%	359.133	9,0%	-52.208	87,3%
ВКУПНИ КРЕДИТИ	4.475.401	100,0%	3.993.248	100,0%	-482.152	89,2%

Од аспект на валутната структура, денарските кредити и натаму го имаат доминантното учество во вкупното кредитно портфолио.

Забавената кредитна активност и зголемената наплата на побарувањата кај претпријатијата уште еднаш го потврдуваат падот кај сите валутни структури.

○ **Рочна структура**

Долгорочните редовни кредити ја задржаа и ја зајакнаа доминантната позиција во рочната структура на кредитите за сметка на намаленото учество на краткорочните редовни кредити. Истите бележат намалување на годишна основа од 2,8% како резултат на поголемата наплата на достасаните побарувања кај претпријатијата, додека нивно зголемување се забележува кај секторот Домаќинства, и тоа, пред сè, како резултат на порастот на потрошувачките и на станбените кредити.

во илјади денари	31.12.2013		31.12.2014		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Краткорочни кредити	829.999	18,5%	519.834	13,0%	-310.165	62,6%
Долгорочни кредити	3.080.901	68,8%	2.995.841	75,0%	-85.060	97,2%
Нефункционални кредити*	564.500	12,6%	477.574	12,0%	-86.927	84,6%
ВКУПНИ КРЕДИТИ	4.475.401	100,0%	3.993.248	100,0%	-482.152	89,2%

Како резултат на подобдениот квалитет на кредитното портфолио кај претпријатијата и наплатата на достасаните побарувањата, нефункционалните кредити бележат намалување и нивното учество на крајот на 2014 година е на најниско ниво во изминатите три години.

4. ПОЗИЦИЈАТА НА ТТК БАНКА ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР⁷

Закрепнувањето на домашната економија имаше позитивно влијание врз растот на активностите на домашните банки, а особено врз растот на депозитното јадро. Така, во третиот квартал од 2014 година, депозитите на нефинансиските лица забрзано растеа, додека растот на кредитирањето забави, за сметка на зголемувањето на ликвидната актива. Кредитите на домаќинствата беа носители на растот на кредитирањето. Сепак, годишните промени упатуваат на забрзување на кредитниот раст. Во последните две години, движењата на кредитниот пазар на квартална основа се мошне променливи, особено кај кредитите на корпоративниот сектор, додека годишните промени од крајот на 2013 година наваму упатуваат на постојан раст. Така, годишната стапка на раст на кредитирањето на корпоративниот сектор се зголеми од 0,9% на крајот на септември 2013 година на 7,3% на крајот на септември 2014 година. Ова, како и заживувањето на кредитирањето во октомври 2014 година, упатува на постепено подобрување на очекувањата на банките за профилот на ризик на кредитната побарувачка и на преносните ефекти од досегашното монетарно олабавување. Сепак, во услови на сè уште неизвесен амбиент и присутност на ризиците кај реалниот сектор, потребно е време за да се оцени постојаноста на позитивните придвижувања на кредитниот пазар. Во третиот квартал од 2014 година продолжи трендот на позитивните промени во валутниот профил на изворите на средства и пласманите на банките.

Во услови на натамошни позитивни економски движења, поаѓајќи од постојната структура и квалитет на кредитното портфолио на банките (задоволителната наплата на кредитите коишто се „во задоцнување“, ниската ризичност на кредитите кои достасуваат во текот на следната година итн.) не се очекува позначително зголемување на нефункционалните кредити. Потребно е зајакнување на капацитетот на банките за навремено воочување на сигналите за финансиските тешкотии кај нивните клиенти и, следствено на тоа, за навремено реструктурирање на нивните обврски, што дополнително ќе придонесе за забавување на растот на лошите кредити. Исто така, во следниот период ќе биде особено значајно доколку банките преземат чекори, поддржани и од страна на носителите на политиките и регулативата, за изнаоѓање дополнителни начини и пристапи за намалување на нефункционалните кредити.

Стабилната ликвидност и солвентност на банкарскиот систем ја обезбедуваат основата за неговата стабилност и отпорност на хипотетичките шокови. Адекватноста на капиталот изнесува 16,5% и е двојно повисока од законски определениот минимум од 8%. Ликвидната актива овозможува задоволителна покриеност на краткорочните обврски на банките. Во услови на помали можности за докапитализација од надвор, остварената добивка има исклучително значење за натамошното јакнење на капиталната база на банките. Профитабилноста на банкарскиот систем продолжи да се подобрува, а за тоа најмногу придонесоа намалените каматни расходи и намалената исправка на вредноста на финансиските средства на банките (кредитите и други слични побарувања), поради помалиот раст на нефункционалните кредити во првите девет месеци од 2014 во однос на истиот период од 2013 година. Основните показатели за профитабилноста на банките, повратот на активата и на капиталот се двојно зголемени и изнесуваат 0,9% и 7,6%, соодветно. Исто така, видно е подобрена и оперативната способност на банките за создавање приходи коишто ги покриваат расходите од нивното работење.

⁷Извештај за ризиците во банкарскиот систем на РМ во третиот квартал од 2014 година.

* Во нефункционалните кредити вклучено е спорното побарување од комитентот „Градинар“ АД Св.Николе, доколку од нефункционалните кредити се исклучи нефункционалното побарување од комитентот „Градинар“, тогаш учеството на нефункционалните кредити во вкупните кредити изнесува 8,6% (2013: 9,4%).

➤ **Пазарно учество на ТТК Банка**

Клучни билансни позиции за банкарскиот систем				
Опис	Пазарно учество на Банката во банкарски систем		Пазарно учество на Банката во мали банки	
	дек.13	сеп.14	дек.13	сеп.14
Билансна сума	1,9%	1,8%	30,1%	29,3%
Депозити од нефинансиски сектор	1,8%	1,8%	30,1%	28,7%
Капитал и резерви	2,4%	2,2%	39,1%	47,3%
Кредити на нефинансиски сектор	1,9%	1,7%	32,7%	30,8%

Пазарното учество на ТТК Банка на ниво на банкарски систем во кредитно-депозитните активности и според учеството на билансната сума континуирано се одржува околу 2%.

➤ **Споредбени показатели за изложеност на ризици на ТТК Банка**

Показатели	ТТК Банка			Средни банки		Мали банки		Банкарски систем	
	31.12.2013	30.09.2014	31.12.2014	31.12.2013	30.09.2014	31.12.2013	30.09.2014	31.12.2013	30.09.2014
Показатели за профитабилност									
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	0,8%	-0,6%	0,4%	0,6%	0,9%	-0,2%	-1,10%	0,6%	0,9%
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	5,7%	-4,7%	3,1%	4,7%	7,8%	-1,8%	-11,4%	5,7%	7,6%
Оперативни трошоци / Вкупни редовни приходи (Cost-to-income)	73,1%	72,7%	69,3%	72,2%	64,9%	97,7%	96,2%	60,6%	56,2%
Нето каматен приход / Вкупни редовни приходи	66,5%	66,0%	61,4%	69,1%	72,0%	60,7%	64,5%	65,9%	68,5%
нето каматен приход/оперативни трошоци	91,3%	91,6%	89,0%	95,7%	110,9%	62,2%	67,0%	108,6%	121,8%
Показатели за изложеност на ризици									
(В, Г и Д) / Вкупна изложеност на кредитен ризик	11,2%	12,9%	11,2%	6,1%	5,9%	12,1%	12,6%	10,0%	10,3%
Пресметана исправка на вредност и посебна резерва / Вкупна изложеност на кредитен ризик	9,4%	10,0%	9,6%	4,9%	4,8%	9,7%	9,6%	7,6%	7,8%
Нефункционални кредити / Вкупни кредити (кредити кон нефинансиски субјекти)	9,4%	12,0%	8,6%	8,7%	8,0%	15,1%	16,9%	11,5%	12,2%
Покриеност на нефункционалните кредити со исправката на вредност за нефункционални кредити	71,6%	66,8%	82,1%	77,6%	81,4%	76,5%	70,6%	80,1%	79,3%
Ликвидна / вкупна актива	27,7%	31,2%	29,8%	31,2%	31,2%	32,4%	35,2%	31,2%	33,3%
Ликвидна актива / Краткорочни обврски	50,9%	54,3%	54,7%	63,2%	63,8%	71,7%	74,1%	54,5%	59,1%
Ликвидна актива / Депозити на домаќинства	52,4%	57,3%	54,7%	83,0%	81,6%	62,1%	66,5%	58,7%	62,2%
Стапка на адекватност на капиталот	17,0%	17,5%	19,0%	18,8%	18,3%	17,6%	14,9%	16,8%	16,5%

Квалитетот на кредитната изложеност на Банката бележи подобрување на 31.12.2014 во однос на истиот период од претходната година. Имено, во анализираниот период, учеството на нефункционалните во вкупните кредити е намалено, а, од друга страна, расте покриеноста со исправки за истите, што упатува на намален кредитен ризик.

Банката континуирано во споменатиот период одржува висока и стабилна ликвидносна позиција која се потврдува преку движењето на ликвидносните показатели и стапките на ликвидност. Одржувањето висока стапка на адекватност на капиталот го минимизира ризикот од несолвентност во работењето на Банката.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Управувањето со ризиците претставува значајна функција во работењето на Банката, која обезбедува стабилност на долг рок и остварување на поставените цели со изложување на прифатливо ниво на ризик. Поради важноста на управувањето со ризиците при остварување на финансиските и деловните цели на Банката, во текот на 2014 година се спроведоа мерки и активности кои дејствуваа во насока на унапредување на воспоставениот систем за управување со ризици.

Во согласност со организационската поставеност, управувањето со ризиците се спроведува на сите нивоа во организационската хиерархиска структура, и тоа на:

1. **Стратегиско ниво** – од страна на Надзорниот одбор, Управниот одбор и Одборот за управување со ризици;
2. **Макрониво** – од страна на Дирекцијата за управување со ризици и
3. **Микрониво** - од страна на вработените, кои при преземање на ризикот својата улога во управувањето со ризиците ја остваруваат преку конзистентна примена на интерните акти на Банката.

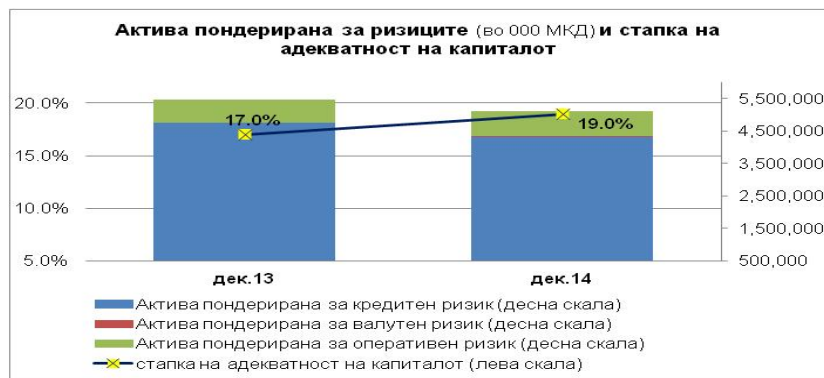
Управувањето со одделните ризици ги опфаќа активностите поврзани со идентификување, мерење/оцена, следење и контрола на ризиците, со што се создава основа за исполнување на следните цели:

- Вработените кои ги преземаат ризиците и вработените кои управуваат со ризиците јасно да ги разбираат истите;
- Изложеноста на одделни ризици и вкупниот профил на ризик на Банката да биде во согласност со стратегијата и рамката поставена од страна на Надзорниот одбор;
- Одлуките за изложување на одделни видови ризици да бидат во согласност со целите поставени во Развојниот план на Банката;
- Воспоставување и одржување прифатлив сооднос помеѓу стапката на принос и преземените ризици;
- Одржување адекватно ниво на капитал за покривање на сите преземени ризици.

○ Адекватност на капиталот

Составен дел од системот за управување со ризици претставува управувањето со капиталот на Банката и одржувањето соодветна стапка на адекватност на капиталот. Во рамките на овој процес Банката пресметува интерен капитал потребен за покривање на материјалните ризици на кои е изложена.

Во крајот на 2014 година стапката на адекватноста на капиталот изнесува 19,0%, што претставува зголемување за 2 процентни поени на годишна основа.

○ **Кредитен ризик**

Во текот на 2014 година кредитниот ризик претставуваше ризик со најголемо значење за работењето на Банката, а произлегува оттаму што кредитната активност на Банката претставува доминантна позиција во нејзината вкупна актива.

Во текот на првото полугодие од годината течеше процесот на стабилизација на софтверското решение преку кое се имплементира новата Одлука за управување со кредитниот ризик која стапи во сила од 01.12.2013 година.

Во текот на годината беа спроведени повеќе мерки кои имаа за цел унапредување на целокупниот процес на управување со кредитен ризик, и тоа од фазата на одобрување, преку фазата на следење и мерење на кредитниот ризик, сè до фазата на присилна наплата на побарувањата.

Банката изврши унапредување на шемите за рангирање на кредитокорисниците - правни и физички лица, кои беа дел од измените во Методологијата за класификација на изложеноста на кредитен ризик и пресметка на исправка на вредност/посебна резерва.

Во 2014 година Банката вршеше класификација на кредитната изложеност и пресметка на исправка на вредност и посебна резерва на поединечна и групна основа. Класификација и пресметка на исправка на вредност и посебна резерва на групна основа се вршеше само за побарувањата од физички лица кои припаѓаат во портфолијата на кредити (портфолио од дозволени пречекорувања на трансакциски сметки и портфолио од кредитни картички).

Преку постојано следење на диверзификацијата на изложеноста од аспект на: сектор, дејност, географска локација, тип на обезбедување, тип на производ, валута и слично, се обезбеди дисперзирање на кредитниот ризик и оптимизирање на квалитетот на кредитната изложеност.

Вкупната кредитна изложеност на Банката на 31.12.2014 година изнесува 6.501.321 илјади денари и во однос на 31.12.2013 година е намалена за 3,3%.

На крајот на годината вкупниот износ на пресметана исправка на вредност/ посебна резерва изнесува 625.385 илјади денари и истата на годишно ниво е намалена за 4,6 милиони денари.

Во прилог е претставена секторска структура на кредитната изложеност за 2013 и за 2014 година. Во текот на годината има намалување на изложеноста кон нефинансиски правни лица, за сметка на зголеменото учество на финансиските институции и држава, како и изложеноста кон физички лица и трговци поединци.

○ **Ликвидносен ризик**

Во текот на 2014 година Банката на континуирана и редовна основа, управуваше со ликвидносниот ризик во согласност со законските одредби и интерните акти, и тоа преку одржување соодветно ниво на ликвидни средства, усогласена рочна структура на средствата и обврските, одржување соодветни стапки на ликвидност, како и почитување на интерните лимити за показателите за ликвидност.

Во текот на годината беше направено ревидирање на Методологијата за утврдување на очекуваната рочна структура на активата и пасивата со користење ажурирани податоци за стабилноста на депозитната база и редовноста во наплата на кредитите.

Во текот на целата година Банката одржуваше солидна ликвидносна позиција преку одржување високо учество на ликвидната актива во вкупната актива и задоволително ниво на стапките на ликвидност, но и преку воспоставување усогласена очекувана рочност на средствата и обврските.

Ликвидната актива на 31.12.2014 година изнесува 2.030.217 илјади денари и на годишна основа е зголемена за 139 милиони денари. Најзначајни промени во структурата на ликвидната актива е трендот на зголемување на благајничките записи и на готовината и средствата кај НБРМ. На крајот на годината учеството на ликвидната во вкупната актива изнесува 29,8%, а покриеноста на краткорочните обврски со ликвидна актива е 54,7%.

○ **Пазарни ризици**

Преку следење на флукуациите на пазарните цени на хартиите од вредност кои се дел од портфолиото за тргување, Банката на редовна основа управуваше со пазарниот ризик.

Поради минималното учество на портфолиото за тргување во вкупната актива на Банката, ризикот кој произлегува од промена на цените на финансиските инструменти немаше значајно влијание врз нејзиното работење.

Во рамките на пазарните ризици Банката управува и со каматниот и со валутниот ризик. Банката на редовна месечна основа го утврдува ефектот од промените на каматните стапки врз економската вредност на портфолиото на банкарските активности, за што доставува извештаи до органите на управување и до НБРМ. Во текот на годината се изврши ревидирање на Методологија за утврдување на веројатноста и зачестеноста на промената на каматните стапки со најнови податоци и истата се користеше за распределба на каматоносните позиции во соодветен рочен блок.

Каматниот ризик мерен преку учеството на промената на економската вредност на портфолиото на банкарски активности во сопствените средства во текот на годината бележи зголемување, и од 0,99% на крајот од 2013 е зголемен на 3,90% на крајот на 2014 година, како резултат на зголемување на позитивната нето-позиција во денари и денари со девизна клаузула со фиксна каматна стапка. Позначајни причини за порастот на споменатите позиции се зголемените пласмани во државни хартии од вредност со иницијална рочност подолга од една година, од една страна, како и зголемените пласмани на станбени кредити со фиксна каматна стапка во првите години на отплата, од друга страна.

Управувањето со валутниот ризик се остварува преку почитување на законските и интернодефинираните лимити со кои се ограничуваат отворените девизни позиции по одделни валути и агрегатно, како и преку дефинирање и примена на прифатливи инструменти за ублажување на истиот. Во текот на годината споменатите показатели се движеа во рамките на воспоставените лимити.

На 31.12.2014 година отворената девизна позиција на Банката е долга и изнесува 20.348 илјади денари, што претставува 2,1% од сопствените средства на Банката. Агрегатната девизна позиција, освен на крајот на годината, во текот на цела година се одржува кратка, за на крајот на годината да премине во долга, пред сè, како резултат на намалувањето на депозитите во странска валута.

○ **Оперативен ризик**

Следењето и управувањето со оперативниот ризик, кој се појавува како последица на неадекватни или погрешни интерни процеси, поради грешки на вработените, грешки на системот или поради влијанието на надворешни настани во Банката, се спроведуваше во согласност со Политиката за управување со оперативен ризик.

Во текот на 2014 година сите настанати оперативни ризици беа евидентирани во системската апликација за електронско пријавување на штетните настани, кое овозможи побрзо и поефикасно решавање на настанатите оперативни ризици.

Почнувајќи од почетокот на оваа година, Банката формира централизирана електронска база на штетни настани која овозможува полесен увид во истите од страна на раководните лица, како и навремена информираност и побрза реакција од сите инволвирани страни во штетниот настан.

Во вториот квартал од годината беше организирана и спроведена обука со сите директори на дирекции со цел да се подигне свесноста за значењето на оперативните ризици, а оттаму и базата на штетни настани соодветно да се ажурира.

Од извршената анализа на пријавените оперативни ризици во текот на 2014 година најчести причини за појава на ризични настани биле системите и човечкиот фактор.

Управувањето со оперативните ризици се врши децентрализирано од страна на сите вработени и организациски единици, додека следењето и известувањето е надлежност на Дирекцијата за управување со ризици. Управувањето со оперативниот ризик е сложен процес кој бара активно учество на сите вработени во Банката со цел минимизирање на можноста за настанување штетни настани, ограничување на обемот на потенцијалните загуби и веројатноста за нивна реализација на ниво кое е прифатливо за Банката.

○ **Други немерливи ризици**

Во текот на 2014 година беа преземени мерки и активности за унапредување на процесот управување со стратеско планирање, кои треба да обезбедуваат навремени реакции по однос на компатибилноста на утврдените стратески цели со деловните стратегии и средствата за остварување на истите, навремена респонзивност кон промените на деловното опкружување, како и навремено преземање мерки за минимизирање и ограничување на ефектите при појава на потенцијален извор на стратески ризик кој може да влијае врз сопствените средства и добивката на Банката.

Врз основа на добиените материјали од надлежните организациски единици, Дирекцијата за управување со ризици на квартална основа изработуваше извештаи за следење на стратемскиот и репутацискиот ризик, кои ги доставуваше до Одборот за управување со ризици, Управниот одбор и Надзорниот одбор.

Преземените мерки за унапредување на системот за управување со ризици придонесоа Банката да оствари ефикасно управување со истите, односно изложеноста на ризиците од оваа група да ја одржува на умерено ниво.

○ **Стрес-тест анализи**

Дел од системот за управување со ризици претставуваат и стрес-тест анализите кои се спроведуваат најмалку на годишна основа. Банката во текот на годината изврши стрес-тестирање на изложеноста на одделните ризици, како и на нивното меѓусебно влијание преку спроведување комбинирано сценарио со состојба на 31.12.2014 година. Резултатите од стрес-тест анализата го рефлектираат влијанието на одделните ризици врз финансискиот резултат и стапката на адекватност на капиталот на Банката, при што истите покажаа добра солвентна позиција.

6. КОРПОРАТИВНО БАНКАРСТВО – Корпоративни клиенти и МСП

○ **Кредитирање на корпоративни клиенти и МСП**

Работењето со правни лица претставува најзначаен дел од активностите на Банката и е главен носител на приходите за Банката. Понудата за корпоративните клиенти се извршува централизирано, додека за малите и средните претпријатија (МСП) се врши дисперзирано преку деловните единици во рамките на деловната мрежа на Банката.

Банката преку своите модели за приближување до клиентите им дава поддршка за раст и развој, со понуда на широката палета на банкарски производи и услуги:

- краткорочни и долгорочни кредити од сопствени извори на ТТК Банка;
- кредити од средства од кредитните линии на МБПР;
- бизнис-платежни картички;
- депозити;
- гаранции;
- акредитиви и др.

Во рамките на своите можности и врз основа на доставени одржливи проекти, Банката овозможува адекватна финансиска поддршка и задоволување на потребите на корпоративните клиенти и МСП за свеж капитал, неопходен не само за нормално функционирање на нивното тековно работење, туку и за поддршка на инвестициските активности на клиентите.

Фокусот на Банката во годината која се карактеризираше со намалена кредитна активност беше претежно насочен кон одржување на квалитетот на кредитното портфолио, подобрување на процесите на кредитни анализи, мониторингот и наплатата на проблематичните пласмани. Банката со усовршување на своите процедури за кредитна анализа во фокусот ги става способноста на една компанија или проект да генерира доволно заработувачка за да ги отплати своите обврски и на оперативната способност на компанијата да го реализира дадениот проект.

Имајќи ја предвид големата конкуренција во банкарскиот сектор, Банката преземаше редовни активности за континуирано унапредување на деловните односи со постојните клиенти и идентификување нови бонитетни компании.

Кредитирањето се вршеше во согласност со утврдените критериуми во кредитната политика, политиката за управување со кредитен ризик, воспоставените процедури на Банката и во согласност со прописите и регулативата на НБРМ. Банката успеа да го подобри квалитетот на кредитното портфолио како резултат на анализа на потенцијалните ризици, внимателен пристап при рефинансирање на постојните кредити, одобрување нови кредитни изложености и диверзификација на портфолиото со стратесиска алокација на ресурсите кон секторите со поголем потенцијал за развој.

Од аспект на структурата на кредитното портфолио на Банката на 31.12.2014 година, учеството на кредитите на корпоративните клиенти изнесува 40,7%, а кредитите на МСП учествуваат со 59,3% во вкупните кредити на правни лица.

Според **валутната структура**, во кредитното портфолио на корпоративните клиенти остварен е раст на учеството на денарските кредити од 48,4% во 2013 год. на 56,0% во 2014 година за сметка на намалувањето на учеството на девизни кредити (8,6%) и денарски кредити со девизна клаузула (35,3%).

Во однос на **рочната структура**, во кредитното портфолио на корпоративните клиенти евидентен е пад на учеството на краткорочните кредити (33,7%) за сметка на долгорочните кредити кои го зајакнуваат учеството и истите со 31.12.2014 учествуваат со 66,3% во вкупното кредитно портфолио на корпоративните клиенти.

Нивото на квалитет на кредитното портфолио се зголеми и во делот на работа со малите и средните претпријатија (МСП) преку градење стабилни и трајни односи со клиентите, прудентното управување со кредитниот ризик, како и ефикасна организирана функција на наплата.

Во однос на **рочната структура**, кредитното портфолио на МСП се карактеризира со намалување на учеството на краткорочните кредити (26,8%) за сметка на долгорочните кредити кои го зголемуваат своето учество за 4,5 пп.

Според **валутната структура**, во кредитното портфолио на МСП има пораст на учеството на денарските кредити со девизна клаузула од 33,1% во 2013 година на 37,5% во 2014 година и зголемување на учеството на девизни кредити од 14,0% на 16,6% во 2014 година. За сметка на кредитите во валута, се намалува учеството на денарските кредити од 52,9% на 45,9%.

○ Депозитно работење на корпоративни клиенти

И покрај зголемената потреба кај компаниите за користење сопствени средства за финансирање, ликвидност и инвестиции во нови проекти, во текот на 2014 година движењето на депозитната база на портфолијата на корпоративните (големите) клиенти и МСП е стабилно и се одржува речиси на исто ниво.

Во текот на 2014 година, депозитите на корпоративните клиенти бележат намалување за 5,0%.

Во однос на **валутната структура**, учеството на денарските депозити се зголемува и тие понатаму остануваат носители на депозитната база на корпоративните клиенти со процентуално учество од 78,2% за сметка на девизните депозити кои се застапени со 18,5% и денарските депозити со девизна клаузула кои учествуваат со 3,2%.

Анализата на **рочната структура** на депозитите на корпоративните клиенти покажува евидентен пад на учеството на орочените депозити, додека депозитите по видување во 2014 година имаат доминантно учество од 94,1% во однос на учеството од 50,2% во 2013 година.

Депозитната активност во делот на МСП бележи благо намалување од 0,4%, но и понатаму се одржува стабилноста на депозитната база. **Валутната структура** на депозитите на МСП нема поголеми промени. И во оваа година се забележува денаризацијата на депозитите преку нивното доминантно учество во депозитната база на МСП, која на крајот на годината изнесува 85,6%. Следни се девизните депозити со учество од 9,9% и минимално учество од 4,5% им припаѓа на денарските депозити со девизна клаузула.

И во **рочната структура** на вкупните депозити на МСП нема голема промена во 2014 година, односно процентуалното учество е 74,4% во корист на депозитите по видување во однос на 25,6% учество на орочени депозити на МСП.

7. ДЕЛОВНА МРЕЖА

Преку Деловната мрежа, Банката на своите клиенти им овозможи професионално користење на производите и услугите на Банката, притоа ставајќи го акцентот на ефикасноста на своите услуги и квалитетно и брзо опслужување.

Во текот на 2014 година беа отворени четири нови организациски делови, и тоа Експозитура Скопје – Карпош 3, Експозитура Кривогаштани, Шалтер Тетово - Палма Мол, Шалтер Тетово - Брвеница, со што вкупниот број на локации на ТТК Банка порасна на 34.

Банката и во текот на 2014 година фокусот на работењето во сегментот Деловна мрежа го насочи кон остварување на поставените деловни цели, и тоа:

- Подобрување на услугата, а со тоа зголемување на задоволството и лојалноста на клиентите кон Банката;
- Преземање активности за дополнителна продажба на производи и услуги на постојните клиенти;
- Обуки и тренинзи на вработените со цел зајакнување на стручноста и знаењето на вработените во филијалите и експозитурите, како и соодветно наградување на знаењето и вештините на вработените;
- Континуирана поддршка на вработените во деловната мрежа (филијалите и експозитурите) за остварување на финансискиот план на Банката и следење на степенот на остварување на резултатите и поставените цели и

- Подобрување на организацијата на работење, надградување на информатичката технологија во насока на унапредување на деловните процеси.

Преку активностите на Деловната мрежа, Банката и во 2014 година се промовираше како партнер не само за клиентите, туку и за заедниците каде што Банката дејствува и работи.

➤ **Физички лица**

Банката во текот на 2014 година во однос на претходната година оствари пораст на кредитното портфолио.

Во текот на годината Банката активно, во согласност со пазарните услови, ја прилагодуваше понудата преку измена на условите и воведување продажни промоции.

Во доменот на работа со физички лица, Банката активно работеше на подобрување на производната понуда со акцент на кредитните производи, а во согласност со потребите и барањата на корисниците, како и пазарните услови.

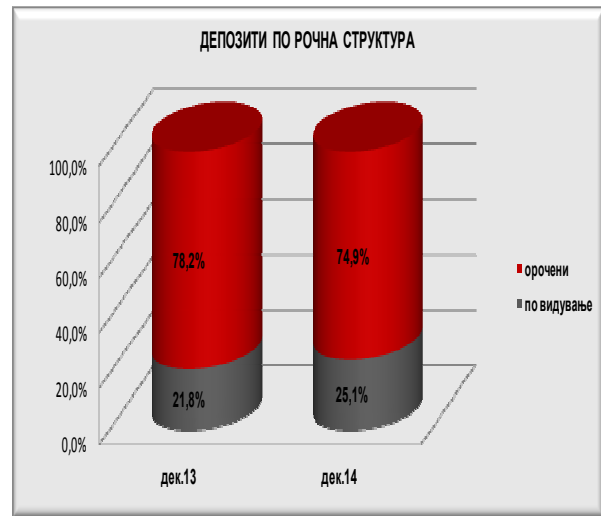
Конкурентноста на понудата овозможи успешна реализација и зголемување на портфолиото на кредити, кредитни картички, како и кај дозволеното пречекорување на трансакциска сметка.

Унапредувањето на постојната понуда беше реализирано, пред сè, преку:

- Подобрување на условите на кредитните производи за физички лица: Премиум Сمارт и Вип ненаменските потрошувачки кредити, Супер станбениот кредит; ненаменскиот хипотекарен кредит преку промена на условите за обезбедување, имплементирање фиксна каматна стапка, надолна корекција на каматната стапка со задржување на другите компаративни предности на производите.
- Воведување наменски кредитни производи за физички лица: кредит за школување и кредит за енергетска ефикасност.
- Воведување промотивни ценовни поволности во одредени периоди за одредени производи преку изземање или намалување на надоместоците за одобрување станбени кредити, ненаменски хипотекарни и потрошувачки кредити, изземање на членарината за првата година за корисници на кредитни картички за физички и правни лица.
- Подобрените услови на производите, специјалните понуди и промотивните активности кои Банката ги спроведуваше во периодите јануари-февруари, мај-јуни, ноември-декември, придонесоа за зголемување на вкупниот број апликации во чии рамки, пак, се зголемува учеството на одобрени апликации. Вкупниот број одобрени апликации се зголемува за 24% во 2014 година во однос на 2013 година и истото произлегува, пред сè, од повеќе одобрени апликации за ненаменскиот потрошувачки кредит (за 28%), како и за станбениот кредит (за 52%).

Со активностите за подобрување на условите на станбените кредити, дополнително преку таргетирање на бонитетните компании и доставување понуди за вработените, како и соработка со градежните компании, клиенти на Банката, продажбата на станбените кредити резултираше со пораст од 23,4%.

Во вкупните кредити одобрени на физички лица најголемо процентуално учество имаат потрошувачките кредити со 49,7%, потоа следуваат кредитните картички и негативните салда на тековни сметки со 15,8%, станбените кредити со 17,8%.

Во областа на депозитното работење, во 2014 година се забележува пораст како резултат на систематскиот пристап во спроведувањето на стратегијата на задржување на постојното депозитно портфолио и селектирање на новите депозити во согласност со пазарните услови. Во текот на 2014 година депозитите кај физичките лица бележат пораст, пред сè, од штедењето во домашна валута чие учество се зголемува од 57,0% во 2013 година на 59,8% во 2014 година. За сметка на денарското, учеството на девизното штедење се намалува од 43,0% на 40,2%.

Во однос на рочната структура, депозитите по видување учествуваат со 25,1%, додека орочените депозити до и над една година со 74,9%. Се забележува тренд на пораст на депозитите по видување за 18,8% во однос на 2013 година.

8. КАРТИЧНО РАБОТЕЊЕ

Картичното портфолио се карактеризира со тренд на раст во текот на целата 2014 година, која заврши со вкупно 31.947 издадени VISA картички, од кои само во 2014 година се издадени 7.699 картички.

Во однос на 2013 година, во 2014 година забележан е раст и на новоиздадените картички, и тоа за 9,6%.

Бројот на активни кредитни картички порасна за 12,8%, додека бројот на активни бизнис-картички порасна за 21,6%.

Значаен придонес кон зголемување на бројот на издадени Visa Classic кредитни картички дадоа активностите за аквизиција на правни лица за исплата на плата преку дебитни картички, како и многубројните презентации кај правни лица со цел зголемување на директната продажба на картичките и воспоставување стабилни и постојани деловни односи со клиентите. Банката континуирано спроведуваше продажни промоции за Visa Classic и Visa Business кредитни картички кои во текот на целата година Банката ги нудеше без членарина за одобрување. Дополнително, позитивно влијаеше и наградната игра на Visa, која се реализираше на национално ниво за сите корисници на Visa (дебитни и кредитни картички) за физички лица во периодот септември-ноември.

Во текот на 2014 година задржан е позитивен тренд во делот на прифаќање на картичките на ПОС терминалите и бројот на активни ПОС терминали бележи зголемување и раст од 27,9%. Воедно, прометот на ПОС мрежата бележи раст од 28,1%, додека бројот на трансакциите за 39,8%.

Во 2014 вкупниот број банкомати изнесува 32. Воедно, прометот на ATM мрежата бележи раст од 11,6%, додека бројот на трансакциите за 9,8%.

9. ПЛАТЕН ПРОМЕТ ВО ЗЕМЈАТА И ВО СТРАНСТВО

Во 2014 година Банката продолжи успешно да ги извршува активностите во делот на платните промети и максимално да се ангажира во задржување на довербата и задоволување на потребите на своите комитенти.

Во текот на годината Банката континуирано работеше на зајакнување на контролните механизми во тековното работење за да се обезбеди поддршка на Деловната мрежа, а со тоа и да се обезбеди брза и квалитетна услуга на клиентите.

➤ **Платен промет во земјата**

Во текот на 2014 година Банката вршеше услуги од денарскиот платен промет преку мрежата на филијали и експозитури и преку електронското банкарство наменето за физички и правни лица, нудејќи квалитетен, комплетен и ефикасен банкарски сервис.

Според податоците во 2014 година, евидентирани се позитивни движења во доменот на денарскиот платен промет.

Бројот на вкупно новоотворени денарски сметки за правни лица во текот на 2014 година изнесува 1.137 сметки и во однос на минатата година бројот е зголемен за 25,9%, додека бројот на новоотворени денарски сметки на физички лица изнесува 6.821 сметки и истиот е намален за 0,7% во однос на 2013 година.

Во текот на годината бројот на обработени трансакции на задолжување во денарскиот платен промет изнесува 3.021.995 трансакции во вредност од 79.137 милиони денари и бележи зголемување од 9,0%, додека бројот на трансакции на одобрување изнесува 2.054.033 трансакции во вредност од 79.170 милиони МКД и бележи зголемување за 5,7% во споредба со претходната година.

Од вкупниот број извршени трансакции, 1.546.199 се извршени преку интерниот клиринг, додека 1.475.796 се реализирани преку меѓубанкарскиот клиринг.

Покрај вообичаените стандардни услуги од платниот промет, Банката и во 2014 година продолжи да го промовира и да го развива користењето на електронското банкарство.

Зголемениот обем на работа во делот на платниот промет во земјата резултираше со зголемени провизии и надоместоци од денарскиот платен промет за 14,3%. Зголемувањето во најголем дел потекнува од работењето со физичките лица.

➤ **Платен промет со странство**

Во текот на 2014 година Банката вршеше услуги на клиентите од платниот промет со странство преку мрежата на филијали и експозитури. Притоа, вкупниот број остварени трансакции во платниот промет со странство за физички и правни лица реализирани преку Банката во 2014 година изнесува 14.364 трансакции во вредност од 4.565.071 илјади денари, од кои 9.143 обработени приливи во износ од 2.021.736 илјади денари и 5.197 извршени плаќања во износ од 2.525.972 илјади денари. Бројот на вкупно новоотворени девизни сметки на физички лица изнесува 1.198 сметки и во однос на 2013 година бројот е зголемен за 5,5%, додека бројот на новоотворените девизни сметки за правни лица во текот на 2014 година изнесува 159 сметки и истите се намалени за 7,0%.

Банката во делот на платниот промет со странство ќе продолжи да се стреми кон поквалитетен банкарски сервис.

10. ЕЛЕКТРОНСКО БАНКАРСТВО

Следејќи ја светската практика и развојот на информациските технологии со цел да обезбедат најсовремени производи и услуги, посебно внимание Банката придава на користењето на електронските сервиси, со што се обезбедува не само максимален комфор за клиентите, туку и значајна заштеда.

Електронско банкарство

Во текот на 2014 година електронското банкарство го задржа позитивниот тренд на раст, како во бројот на корисници така и во бројот на реализирани налози. Банката и во текот на 2014 година продолжи да ја развива платформата за електронско банкарство обезбедувајќи повеќејазична поддршка преку надградба на англиски и албански јазик, а следејќи ги потребите на корисниците овозможи и дополнителни услуги - орочување на депозити, купопродажба на

девизи, спроведување трајни налози за различни видови плаќања. За зголемување на бројот на корисници дополнително влијаеше и тоа што Банката континуирано оваа услуга ја нуди без фиксни трошоци за приклучок и со најниски надоместоци.

СМС-услуга

Бројот на корисници на СМС-услуги за физички лица во 2014 година бележи позитивен тренд, што укажува на тоа дека клиентите ја препознаваат предноста на овој сервис, кој овозможува брзо и сигурно информирање и контрола на состојбите на сметките, како и поголема безбедност и заштита при реализација на трансакции. Во текот на 2014 година сервисот СМС-услуга дополнително се надгради со нов пакет - SMS 1 пакет за физички лица, со кој тарифирањето ќе се реализира по поединечно известување (достапно во рамки на пакетот) за разлика од постојните E-MAIL, E-MAIL ПЛУС, SMS и SMS ПЛУС пакетите, каде што тарифирањето е по пакет.

Мобилно банкарство

На крајот од 2014 година Банката ја претстави новата апликација за мобилно банкарство m-banking со единствен, модерен и препознатлив дизајн, која овозможува управување со сопствените финансии преку целосна достапност на банкарските услуги, независно од времето и локацијата на корисникот. Апликацијата е прилагодена на мобилните телефони со оперативен систем Android и iOS. Апликацијата овозможува брзо и лесно извршување на основните финансиски трансакции, како и пристап до потребните информации. Подетално, истата овозможува преглед на состојба и промет на тековна сметка, преглед на состојба на кредитни производи - кредити и картички, преглед на состојба на депозитни производи, можност за отворање депозити, блокирање изгубена картичка, реализирање плаќања (ПП30 и ПП50 налози), уплати на рата за кредит или кредитна картичка, активирање и декативирање услуги (смс известувања, е-маил известувања), калкулатор за кредити и депозити, конвертор, курсна листа, информации за целокупната производна понуда на ТТК Банка, како и користење најразлични информации поврзани со работењето со ТТК Банка.

11. СРЕДСТВА И ЛИКВИДНОСТ

Во текот на 2014 година фокусот на работењето на Банката беше насочен кон остварување на поставените стратегиски цели во контекст на управувањето со ликвидноста и со активата и пасивата и во овие рамки управување со изворите на финансирање, управувањето со валутниот ризик и тргување со инструментите на финансиските пазари. Банката едновременно ги почитува основните банкарски принципи - ефикасност и ефективност - во управувањето со активата и пасивата на билансот на Банката преку управување со ликвидносниот, каматниот и со валутниот ризик.

Во текот на 2014 година банкарскиот сектор функционираше во услови на структурен вишок на ликвидност vis-a-vis НБРМ, која ја задржа каматната стапка на основниот инструмент за монетарно регулирање, благајничките записи (БЗ), на 3,25%.

Во текот на првите три месеци од 2014 година Министерството за финансии го зголеми долгот по основ на континуираните државни хартии од вредност (ДХВ). На крајот на годината, вкупниот долг по основ на континуирани ДХВ изнесува 66.162 мил. денари и е повисок од крајот на претходната година за само 843 мил. денари. Едновременно трендот за продолжување на просечната рочност на долгот по основ на ДХВ продолжува. Министерството за финансии

во текот на годината ги намали каматните стапки на своите инструменти на историски најниско ниво и стапката на принос на државните записи (ДЗ) во денари на рок од 12 месеци се намали од 3,60% на почетокот на годината на 1,70% на крајот, односно за 1,9 пп.

Во вакви услови, ТТК Банка продолжи со реструктурирањето на своето портфолио на ДХВ и БЗ, зголемувајќи го учеството на континуираните државни обврзници (ДО) за сметка на ДЗ. На овој начин Банката е едновременно ефективна и ефикасна во обезбедувањето на ликвидноста. од една страна, и во максимизирањето на приносите од вишокот на ликвидност, од друга, во линија со условите на финансискиот пазар во земјата.

Во изминатата година коефициентот на ликвидната актива, како однос на ликвидната актива и вкупната актива, анализиран на месечно ниво, се движи во интервалот од 27,12% до 31,18%⁸ и е во линија со нивото на ликвидност на банкарскиот сектор во целина. Во текот на целиот период Банката ефикасно и континуирано ја исполнува обврската за задолжителна резерва и просечно месечно постигнува коефициент на исполнување на денарската задолжителна резерва од 101%. Банката за 2014 година просечно месечно издвојува за девизната задолжителна резерва износ од 2,664 мил. евра. На издвоената задолжителна резерва НБРМ не плаќа камата. Банката ја следи девизната ликвидност преку интерни оперативни лимити, со цел максимизирање на можностите за валутна и рочна трансформација на изворите на средства.

Структурата на ликвидната актива која ја одржува Банката овозможува ефикасно управување со ликвидноста, обезбедувајќи принос на вишокот на ликвидност над пресметката на задолжителната резерва со пласманите во ДХВ и БЗ. Номиналниот износ на ДХВ и БЗ на крајот на годината изнесува 1.315 мил. мкд и е зголемен за 266 мил. мкд во однос на крајот на претходната година.

Во текот на 2014 година се менува структурата на портфолиото и учеството на БЗ се намалува од 30,87% на 26,22%, додека учеството на ДХВ се зголемува од 69,13% на 73,78%. Во рамки на портфолиото на ДХВ, во февруари 2014 се вклучуваат државните обврзници и истите достигнуваат 24,72% од портфолиото на ДХВ.

Стапката на принос на портфолиото се намалува од 3,61% на 3,12%, помалку од намалувањето на стапките на принос на ДХВ, како резултат на намалувањето на каматните стапки на безриичните инструменти и едновременно зголемување на учеството на ДО во портфолиото, односно зголемување на неговата преостаната рочност.

Банката се јавува како активен учесник на пазарот на пари преку шалтер во сегментот на неколатерализираните меѓубанкарски депозити и трансакции со државни записи и благајнички записи на секундарниот пазар.

Банката континуирано во текот на целата година одржува агрегатна отворена девизна позиција која е во рамки на лимитот поставен со регулативата на НБРМ и политиката за управување со валутен ризик и ефикасно управува со девизниот ризик минимизирајќи ја веројатноста од настанување загуба како резултат на неповолно движење на интервалутарните односи на девизниот пазар.

Банката во текот на годината ги исполнува и регулаторните обврски за стапките на ликвидност до 30 и 180 дена и ефикасно управува со рочната структура на активата и пасивата во рамки на прифатливото ниво на ризик.

⁸ Коефициентот на ликвидна актива, во согласност со политиката за управување со ликвидносен ризик на Банката, не ги вклучува пласманите на Банката во континуираните државни обврзници на Министерство за финансии.

Користењето на средствата од кредитните линии одобрени од страна на Македонската банка за поддршка и развој (МБПР) во денари со девизна клаузула и девизи во текот на 2014 година покажуваат намалување за 56.244 мил. денари.

Трезорот во 2014 година вршеше редовни активности како снабдување на филијалите и експозитурите со готовина, обработка на домашна и странска валута, опслужување на банкоматите кои се наоѓаат во изнајмени простории, како и дистрибуција на пари наменети за полнење банкомати лоцирани во филијали и експозитури на Банката. Во врска со новодонесениот закон за приватно обезбедување, Банката изврши усогласување во делот за транспорт и пренос на готовина на тој начин што склучи договор за соработка со правен субјект кој има дозвола за вршење дејност обезбедување и транспорт на готовина. Исто така, Трезорот постапи по Одлуката од НБРМ за проверка на автентичност и соодветност, услови на враќање во оптек на книжни и ковани пари и навреме испрати Извештај за план и примена на оваа Одлука. Како дополнување на планот, Банката изврши набавка на средства (машини) кои се успешно тестирани од стручни лица во НБРМ. Извршена е успешна преселба на Трезорот Тетово на нова локација, како и преселба на граѓанските сефови. Трезорот како претходно така и во 2014 година во делот издавање сефови за граѓани и правни лица оствари висок процент на издадени сефови.

12. МАРКЕТИНГ И РАЗВОЈ НА ПРОИЗВОДИ

➤ Физички лица

Следејќи ги потребите на корисниците и пазарните услови, ТТК Банка во текот на 2014 година континуирано обезбедуваше конкурентни услови за кредитирање. Активно се преземаа активности за постојано унапредување на квалитетот на производите преку воведување нови производи, како и понуда на постојните производи со нови поволности, а сè со цел обезбедување максимална поддршка за своите корисници.

Во текот на изминатата година се издвојуваат развојните активности и проактивниот пристап во управување со условите со акцент на понудата на Премиум кредитните производи, особено Премиум СМАРТ потрошувачките кредити, Премум СМАРТ ненаменските хипотекарни кредити наменети за корисниците со месечни примања преку ТТК Банка и уредна кредитна историја, како и Премиум ВИП потрошувачките кредити базирани на индивидуалните потреби на Премиум ВИП корисниците.

Унапредувањето на постојната понуда беше реализирано, пред сè, преку промена на условите за обезбедување, условите за месечни примања, имплементирање фиксна каматна стапка, надолна корекција на каматните стапки со задржување на другите компаративни предности на производите, одржување конкурентна каматна стапка за денарски кредити, дефинирање поволни услови и критериуми за рефинансирање на постојните изложености во Банката и др.

Дополнително се применуваа промотивни ценовни поволности во одредени периоди за одредени производи преку изземање или намалување на надоместоците за одобрување станбени кредити, ненаменски хипотекарни и потрошувачки кредити, изземање на членарината за првата година за корисници на кредитни картички за физички и правни лица, намалување на надоместоците за користење електронски сервиси за информирање, услугите во рамките на електронското банкарство и друго.

Единствениот концепт на обезбедување, дефиниран за сите наменски и ненаменски кредити, како и оптималниот број производи прилагодени за поширока група корисници, и во текот на изминатата година придонесуваше за успешна и ефикасна продажба.

Следејќи ги потребите на пазарот во текот на 2014 година, Банката ги презентираше и новите наменски кредитни производи за физички лица: кредит за школување и кредит за енергетска ефикасност.

Подобрените услови на производите, специјалните продажни промоции и промотивните активности кои Банката ги спроведуваше во периодите јануари-февруари, мај-јуни, ноември-декември, придонесоа за зголемување на вкупниот број одобрени апликации, односно вкупните реализирани пласмани на кредитни производи. Како најдобро продавани производи се издвојуваат ненаменските потрошувачки и станбените кредити за физички лица.

На остварувањето на добрите резултати од работењето во делот на платните промети, како и на позитивниот имиџот на Банката, влијаеа и програмите за лојалност, односно програмите за наградување на клиентите кои продолжија и во 2014 година.

➤ **Правни лица**

Во делот на работењето со правните лица, основна карактеристика на деловниот однос беше диференцираниот пристап за сегментите на корпоративни и МСП корисници. Достапноста, флексибилноста и индивидуалниот пристап на акаунт-менаџерите како веќе проверен и докажан концепт придонесе кон изнаоѓање ефикасни финансиски решенија и зачувување на долгорочните деловни односи со постојните корисници.

Во рамки на актуелните кредитни производи, применувајќи го темелно уредениот концепт на дефинирање на каматните стапки на производите во согласност со кредитната историја на корисниците, видот на прифатливото обезбедување, рочноста, валутата, обемот на промет, со прилагодување на пазарните услови Банката успешно работеше во пресрет на изнаоѓање ефикасни финансиски решенија за правните лица и активно ги поддржуваше издржаните проекти.

Во рамки на производната понуда во текот на 2014 година, еден од приоритетите беше и намалување на трошоците по единица производ и насочување на корисниците на електронските канали на дистрибуција – Интернет банкарството, кое ТТК Банка активно го промовираше како сервис кој овозможува ефикасно извршување на финансиските трансакции со ниски трошоци.

И во текот на 2014 година Банката активно ги пласираше поволните кредитни линии обезбедени преку МБПР со цел обезбедување свеж капитал за поддршка на малите и средните претпријатија, кој ќе биде насочен кон реализација на нови инвестициски проекти, нови вработувања, зголемена ликвидност на стопанството и зголемен извоз.

Екстерната комуникација како интегрален дел од маркетингот и промотивните активности и оваа година се фокусираше на реализација на маркетинг-целите, зголемување на свеста и создавање интерес за производите и услугите што ги нуди Банката со цел раст на имиџот и пораст на продажбата.

Сите новости во врска со промените во производите и услугите редовно се комуницираа во рекламните материјали со препознатлив имиџ и со примена на единствен конзистентен начин на пренесување на информацијата до корисниците.

Беа спроведени неколку кампањи:

- **MoneyGram (јули-октомври 2014)** - програма за лојалност за корисниците на услугата MoneyGram - брз трансфер на пари. Имено, за реализирани 3 **MoneyGram** трансакции **во која било локација на ТТК Банка** во периодот јули-октомври корисниците беа наградувани со подарок.
- **Штедење за поубава иднина 2014 - по повод Денот на штедењето** - 31 октомври во експозитурите и филијалите на ТТК Банка низ Р. Македонија се организираа едукативни средби преку посети на повеќе установи за згрижување и едукација на децата. На првите 3 корисници (со отворена с/ка во ТТК), а кои реализираа трансакција на шалтер на денот на штедењето во 7-те филијали (Скопје, Тетово, Куманово, Битола, Струмица, Штип, Охрид) како родители на деца кои немаат детски штеден влог во ТТК Банка, Банката им подари денарски детски штеден влог орочен на 12 месеци на износ од 1.000 денари.
- **Продажни промоции и промотивни кампањи** - во текот на изминатата година, Банката континуирано спроведуваше продажни промоции и промотивни кампањи, од кои позначајни се реализираните во периодите јануари-февруари, мај-јуни, ноември-декември со фокус на продажбата на ненаменските потрошувачки кредити, ненаменските потрошувачки хипотекарни кредити, како и станбените кредити.

ТТК Банка продолжи успешно да го спроведува проектот „Купи куќа, купи стан“ - субвенционирани станбени кредити во соработка со Министерството за финансии.

Редовно беа комуницирани и дистрибуирани сите информации, промени и рекламни материјали до вработените, со што навремено беа запознати со сите новини во работењето на Банката.

Банката редовно и транспарентно ја известуваше јавноста и медиумите за сите значајни настани поврзани со работењето на Банката преку директна соработка со истите и преку својата интернет-страница.

Во делот на *развојот на дистрибутивните канали*, ТТК Банка успешно ја одржуваше соработката со трговците-соработници на Банката во процесот на кредитирање.

Во делот на *грижата за корисници*, Банката ги унапреди правилата за навремена достава на одговори на поплаките на корисниците преку подобрување на процесот за управување со поплаки и во насока на доставување брза, навремена и точна информација до своите корисници.

➤ **Корпоративна општествена одговорност**

Како дел од бизнис-секторот, ТТК Банка во своето работење се грижи и дејствува за добробитта на општеството во кое работи. Во улога на општествено одговорна компанија, ТТК Банка настојува да ги сплоти ентузијазмот на своите вработени, заемната соработка и отворената комуникација со партнерите и со институциите, етичкото управување и транспарентноста во работењето кон сите засегнати страни, грижата за корисниците, како и поддршката во реализацијата на целите на заедницата. Корпоративната општествена одговорност е фундаментална вредност на ТТК Банка, којашто интегрира социјална, хумана и

етичка димензија. Посветеноста на ТТК Банка АД Скопје кон достоинство спроведување на стратегијата за општествена одговорност придонесе за Банката да оствари позитивни и успешни резултати во подигнување на свесноста за Банката, за градење имиџ на Банката како корпоративна општествена одговорна компанија, како и кон остварување многубројни позитивни придобивки за заедницата.

Во делот на *корпоративна општествена одговорност*, во изминатите неколку години ТТК Банка ја зацврсти својата позиција помеѓу лидерите на полето на спроведување на Општествено одговорни практики. И во 2014 година, ТТК Банка продолжи со спроведување на својата стратегија за Општествена одговорност преку реализација на бројни активности.

Етичко управување - Одговорното однесување е императив за ТТК Банка. Банката редовно и навремено ги ажурира и транспарентно објавува податоци и информации поврзани со работењето. Поставувањето ефикасен систем на корпоративно управување позитивно влијае на: јакнење на довербата на нашите соработници, корисници и вработените во Банката, зголемување на транспарентноста на работењето, јасна организациска структура, како и ефикасни системи на следење и контрола на ризиците.

Вложување во заедницата - Во согласност со определбата за општествено одговорна компанија која се грижи за потребите и барањето на заедницата, беа реализирани неколку позначајни спонзорства и донации во културата, образованието, науката и во спортот, со што Банката директно придонесува за просперитетот на заедницата.

ТТК беше препознатлива во својата поддршка на заедницата преку поддршка на:

- **спортски организации и настани:**

- **„Спортски бонтон“** - Водејќи се од пријатното искуство и одличниот прием од најмладите, ТТК Банка во улога на општествено одговорна компанија и оваа година го поддржа проектот за „Социјална и етничка интеграција преку спортот“, популарно наречен „Спортски бонтон“ со цел за социјална и етничка интеграција на младите преку спортот во Република Македонија, како општествена активност преку која со игра, забава и дружење на децата и младите од различна етничка припадност се зацврстуваат меѓуетничките односи во Република Македонија. Проектот се реализираше во повеќе општини во Република Македонија.

- **Кошаркарскиот клуб „Тетекс ТТК“** - Банката реализира повеќегодишна поддршка на активностите на Клубот, кој од година во година бележи сè подобри резултати.

- **„Титов врв 2014“** - ТТК Банка во улога на генерален спонзор и во 2014 година со задоволство ја поддржа оваа манифестација - традиционалното 33-то искачување на највисокиот врв на Шар Планина, во организација на планинарскиот клуб „Љуботен“. На манифестацијата учество зедеа голем број планинари и планинарски друштва од Македонија, како и од цела Европа.

- **културни и културно-забавни настани:**

- **„Денови на Иљо – 2014“ – Тетово** - ТТК Банка во улога на генерален покровител ја помогна реализацијата на оваа манифестација, во организација на Здружението за култура и уметност „Иљо Антески Смок“ од Тетово, а со цел да придонесе во зачувувањето и развојот на македонската култура, уметност и традиција. Оваа културна манифестација се одржа за првпат, а по повод патронатот на Здружението и неговото 92-годишно постоење и сведочење за традицијата и културата во полошкиот регион. На настанот настапија игроорни друштва од земјата и регионот, естрадни уметници и групи со народни и со староградски песни.

- **Образование и проекти за најмладите:** Со овие проекти, ТТК Банка настојува да овозможи правилен развој на децата, посреќно детство, полесна социјализација, како и еднакви можности за сите граѓани од заедницата.

- **Детски фестивал „Јаболчиња“ - Тетово** - како една од ретките детски манифестации кои традиционално се одржуваат во Тетово.

- **„Рана љубов кон книгата: читаме заедно“ – Скопје** - Со цел поттикнување на добрите навики кај најмладата популација, ТТК Банка со задоволство го поддржа проектот именуван како „Рана љубов кон книгата: читаме заедно“. Проектот со хуман и социјален карактер се реализираше со основна цел за создавање еднакви можности за сите граѓани на заедницата без разлика на различностите. Проектот опфати дружба и читање книги со деца од различни институции, основни училишта и познати личности, со цел запознавање и почитување на различностите, подигнување на свесноста на институциите и поединците и нивно мотивирање за поголемо внимание и грижа за најмладите.

- **Бесплатна претстава за децата од СОС Детското село - Скопје** - ТТК Банка во соработка со театарот „Буден театар“ обезбеди бесплатна изведба на куклената претстава „Палечка малечка“ за децата од СОС Детското село. ТТК Банка, како докажан лидер во општествена одговорност и филантропија, има поддржано неколку проекти од голема важност за децата од СОС Детското село.

Грижата и едукацијата на најмладите и оваа година беа еден од најголемите приоритети на ТТК Банка. Поттикнувајќи ја иницијативата и културата за штедење, како најдобар и најлесен начин да се оствари она што се посакува за поубава иднина, **ТТК Банка за најмладите обезбеди „Детски игралки“ со кои децата преку игра и практични совети имаат можност да научат повеќе за штедењето.** Сите дечиња кои имаат желба да се забавуваат и да научат повеќе за штедењето преку практични совети може да ја преземат и да ја испечатат детската игралка на интернет-страницата на ТТК Банка.

13. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА И ПОЗАДИНСКИ РАБОТИ

Во 2014 година, Банката продолжи со имплементација на проекти од информатичката технологија во областа на инфраструктурата и системскиот развој, со кои се надгради хардверската и виртуелната инфраструктура, се поддржа комерцијалниот развој на продукти, се консолидираа решенијата за автоматизација на работењето, беа развиени нови интерни решенија и додадени нови можности во електронското банкарство. Се надгради апликативното решение за управување со ризици, беа имплементирани измени за усогласување со новите регулаторни барања, се прошири и се подигна нивото на контрола, а беа завршени и логистичките проекти за развој на експозитурната мрежа. Измените и подобрувањата на ИТ системите овозможува Банката ефикасно да го следи растот на пазарот и обемот на работа и лесно да се прилагодува кон промените во организацијата, промените во регулативата и кон решенијата за нови продукти и услуги.

o Развој на софтвер

Во 2014 година во делот на софтверскиот развој беа направени следниве надградби и имплементации на нови апликативни решенија:

- Надградби на решенијата за SMS и е-маил известувања, со збогатување на можностите за нивно користење во повеќе области.
- Ново решение за администрирање на државни обврзници.
- Ново решение за мобилно банкарство, за Andorid и iOS оперативни системи.
- Надградба и дополнување на сервисите достапни преку електронското банкарство за физички лица - орочување на депозити, конверзија на валути и креирање трајни налози. Во е-банкарството, покрај македонскиот и англискиот интерфејс, беше додаден и албанскиот, а беа направени и соодветни измени за поддршка и интеграција на услугите со мобилното банкарство.
- Се изврши миграција на стари податоци и поставени се нови решенија за автоматизација на присилна наплата, со што интегрирано, автоматизирано и брзо се наплаќаат присилните решенија.
- Доразвиен е дополнителен дел за присилна наплата во модулот за население.
- Направени се автоматизми за масовна обработка за импорт на податоци и плаќање трајни налози.
- Во склоп на настојувањата за поголема автоматизација на процесите, имплементирани се измените и завршен е проектот on-line извод, во модулите за кредитирање на правни и физички лица, картички и девизен платен промет.
- Надградена е апликацијата за лоши пласмани со нови функционалности.
- Развиена е нова апликација која потполно го автоматизира процесот (книжења, пресметки, креирање налози и соодветна аналитика) на евидентирање и администрирање на преземени средства.
- Направени се измени во решенијата за девизен платен промет и CRIS во согласност со новите измени во Одлуката за кредитен регистар од НБРМ.
- Развиено и имплементирано е ново решение за автоматска обработка на информациите кои ги доставува Централниот регистар на РМ, за настанатите промени кај правните субјекти (сервис 500).
- Направени се решенија кои □ овозможуваат флексибилност на Банката во делот на менаџирање со провизиите и надоместоците (можности за надоместоци за администрирање на кредити на правни лица, за сервисирање неуредно плаќање обврски, за неискористен револвинг и овердрафт кредити, за репроцена, за водење сметка на

неактивен корисник, за надоместок за администрирање на неактивна штедна книшка по видување итн.).

- Доработено е и пуштено во употреба решение за автоматско продолжување на дозволени пречекорувања кај клиенти што ги исполнуваат условите за тоа.

○ **Инфраструктурни и системски проекти од информатичката технологија**

- Надградена е централната хардверска опрема на Банката. Набавени се и ставени се во функција 2 нови сервера кои ја проширија моќта на виртуелната инфраструктура на Банката VMWARE – на примарната локација.
- Направен е upgrade на VMWARE виртуелната околина од верзија 5.1 на верзија 5.5.
- Надградби се извршени на системот за дисков простор на резервната локација.
- Набавен е нов софтвер за ревизорска трага – Qradar.
- Миграција на web и e-banking сајтовите на нов сервер - Windows 2012 платформа.
- Направена е промена на провајдерот на телекомуникациски услуги за резервната (backup) податочна линија.
- Во согласност со известувањето за крај на поддршка на оперативниот систем XP од Microsoft и дописот од НБРМ, започната е замена на стариот оперативен систем и миграција на нов оперативен систем, кој треба да заврши до крај на 2015 година. Во овој контекст се направија и измени во лиценцниот модел на производите од Microsoft, кои ги користи Банката.
- Се воспоставија нови оптички поврзувања кон повеќе финансиски институции во земјата (меѓу кои МИПС, КИБС, ЦР), во согласност со новата Одлука за поврзување со информативниот систем на НБРМ.

○ **Логистички проекти за развој на експозитурната мрежа**

Во текот на 2014 година Банката ги направи сите потребни системски, мрежни и телекомуникациски поврзувања и поставување опрема за неколку нови експозитури, како и при преселба на неколку веќе постојни експозитури, и тоа:

- отворање експозитура Штип – ПСС.
- дислокација на банкоматот од АСУЦ во Клинички центар Штип.
- дислокација на Филијала Куманово.
- отворање нова експозитура во Палма Мол – Тетово.
- отворање нова експозитура во Кривогаштани.
- дислокација на експозитурата во Пробиштип.
- отворање нова експозитура во Брвеница.
- дислокација на експозитурата во Кавадарци.
- доопремување на експозитурата во Радовиш.
- дислокација и оспособување за работа на новата локација за архивирање документи во Кисела Вода и
- отворање нова експозитура во Карпош 3.

Во 2014 година Банката успешно ги реализира планираните надградби за изградба на модерен и ефикасен информативен систем, обезбедувајќи платформа која силно го поддржува развојот и активностите на Банката и обезбедувајќи континуирано висок квалитет на сервисите кон своите клиенти.

o Позадинско работење

Во текот на 2014 година Банката ја подобри ефикасноста во администрирањето на производите и услугите. Ги унапреди интерните системи за внатрешна контрола, мониторирање и управување со процесите и активно учествуваше во развојот на Тарифата за надоместоци и во делот на администрирање на истите. Банката континуирано во од ги имплементираше неопходните измени во процесите и системската евиденција, произлезени од промените во законската регулатива и воведувањето нови производи и услуги, како и дополнување и ревидирање на процедурите, со што целосно ги покри и ги ажурира сите активности од нејзиниот делокруг на работа.

14. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Фокусирањето на квалитетно управување со човечките ресурси претставува клучен фактор за успех на една современа организација каква што е впрочем и ТТК Банка. Оттаму и активностите на Банката се засноваа на современ пристап во управувањето со човечките ресурси. Претходната година беше обележана со засилување и унапредување на менаџментот на Банката. Беше регрутиран високопрофесионален кадар со дополнителни знаења и вештини, што придонесе во развојот на процесите и услугите во Банката, како и во градењето нова корпоративна култура. И во овој период главни задачи при управувањето со човечките ресурси беа зголемувањето на продуктивноста кај вработените, како и подобрувањето на услугата кон клиентите. Активностите од ова подрачје беа насочени, пред сè, кон регрутирање и селекција на квалитетни кандидати, развој и мотивација на постојните вработени и придонес кон севкупното успешно работење на Банката. Од голема важност е следењето и развојот на информатичките технологии, како и новите алатки чија цел е да овозможат стекнување знаење и евалуација на вработените.

Интензивната тимска соработка овозможи имплементирање и заживување на новата организација на деловните процеси во Банката, обезбедува унапредување на ефикасноста и обезбедување квалитетна и брза услуга за клиентите и примена на најдобрите меѓународни практики на прудентно управување со ризиците.

Банката работеше на зголемување на квалитетот на услугата преку унапредување на интерната комуникација, советодавни консултации и појаснувања на законската регулатива.

Во 2014 година беа ревидирани повеќе процедури кои се однесуваа на сите вработени и чија цел беше да го подобрат нивното функционирање во Банката, како и да создадат култура на почитување на пропишаните правила и политики. Навремено и ажурно се примени и се имплементираше законската регулатива од сите аспекти на исполнување на обврските и одговорностите на Банката како работодавец, работните односи, заштита од вознемирување на работно место, безбедност и здравје при работа.

o Организацииска структура

Организацииската структура на Банката претрпе определени промени во текот на 2014 година. Во април 2014 година беше формиран нов Оддел за внатрешна контрола и преглед на кредити, како и нова Дирекција за правни лица составена од два оддели: Оддел за работа со МСП и Оддел за работа со големи клиенти. Во текот на 2014 година Банката имаше вообичаена флукуација на вработени. Вкупниот број вработени заклучно со 31.12.2014 година изнесуваше 274 вработени.

Бројот на вработени кои го надградуваат своето формално образование продолжи да расте и во 2014 година. Бројот на магистри е во подем, а 71% од вработените се имаат стекнато со високо образование.

Просечната старост на вработените изнесува 39 години.

○ **Стручно усовршување**

ТТК Банка како организација не ја сочинуваат само работните процеси, услугите или производите што ги нуди, туку ја прават луѓето, како носители на активностите. Преку развојот на вработените, ТТК Банка го обезбедува и својот развој. Следствено, инвестирањето во човечкиот капитал овозможува зголемување на квалификациите и компетенциите на вработените, подобрување на нивната изведба и квалитетот на работењето. Обуката сфатена како начин за подобрување на компетенциите на вработениот со цел да се постигнат работните цели и да се подобри изведбата на работното место не доведува само до подобрување на капацитетите на вработените, туку претставува и средство за унапредување и задржување на кадарот во организацијата, а придонесува и за нивна мобилност во рамките на Банката.

Од овие причини ТТК Банка и во 2014 година им даде големо значење на обуките на начин што им овозможи на поголем број вработени да бидат учесници на повеќе стручни и технички обуки, семинари, конференции и настани од информативен карактер. ТТК Банка оваа година, исто така, поинтензивно почна да го поттикнува организирањето на интерните обуки со кои истовремено, покрај пренесувањето на знаењето, ќе се зацврсти и ќе се подобри комуникацијата и довербата меѓу вработените. Вработените во 2014 година посетија 50 екстерни обуки од различни области, а беа организирани и дваесетина интерни обуки.

ТТК Банка во текот на 2014 година безрезервно им овозможуваше практична настава на студентите од повеќе универзитети во Македонија. На тој начин ТТК Банка интензивно се трудеше да привлече едуциран и квалификуван кадар во својата организација и да создаде од него успешни банкири со стекнати потребни компетенции и вештини. Во текот на годината беа овозможени и успешно завршени практични настани за педесетина студенти.

Заклучно со 31.12.2014 година, исплатени се вкупно 37.338 илјади денари по основ на плати и други примања (регрес за годишен одмор, јубилејни награди и друго) на членовите на Управниот одбор и лицата со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција во Банката; 3.014 илјади денари за деловна успешност за 2013 година на членовите на Надзорен Одбор и Одбор за ревизија, 1.808 илјади денари за месечен надоместок за присуство на седници на членовите на Надзорниот одбор и 500 илјади денари за членовите на Одборот за ревизија.

Заклучно со 31.12.2014 година, вкупно одобрените кредити и други облици на изложеност кон лицата со посебни права и одговорности и со нив поврзаните лица изнесува 7.162 илјади денари.

15. ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Службата за внатрешна ревизија е независна организациска единица, чија организациска поставеност и одговорност ги уредува Надзорниот одбор на Банката. Таа за своето работење е директно одговорна на Одборот за ревизија и Надзорниот одбор.

Внатрешната ревизија на Банката има за цел да обезбеди објективна и независна оценка на адекватноста и ефикасноста на системите на внатрешна контрола, како и на адекватноста на воспоставените политики и процедури во Банката и нивната усогласеност со законската регулатива.

Во текот на годината, во согласност со Планот за работа, активностите на ревизија беа насочени на процеси кои се составен дел на системот за управување со ризици, општите контроли во процесот на сигурност на Информативниот систем, контролата на усогласеност на работењето на Банката со прописи, како и работењето на одделни организациски единици и мрежата на филијали/експозитури во Банката.

Внатрешната ревизија во целост го исполни Годишниот план во однос на планираните редовни ревизии, а спроведе и 5 вонредни ревизии. За наодите, идентификуваните слабости и препораките за надминување на истите, информирани се надлежните одговорни лица и органите на Банката преку писмени извештаи.

На редовна месечна основа се следеше исполнувањето на мерките по дадени препораки во извештаите за ревизија, за што се информираше Одборот за управување со ризици и Надзорниот одбор.

Покрај реализација на поставените цели со Годишниот план за ревизија и спроведување на вонредните ревизии, во извештајниот период внатрешната ревизија вршеше и консултативна и советодавна улога на барање на раководните лица од одделни организациски делови по прашања од повеќе области.

Кон крајот на годината беше изготвен Годишниот план за 2015 година врз основа на постојната Методологија за процена на ризици и се изврши соодветно ревидирање/измена на процедурите по области на ревизија и Упатството за архивирање на документација. Споменатите документи беа разгледани од Одборот за ревизија и одобрени од Надзорниот одбор на Банката.

16. КОНТРОЛА НА УСОГЛАСЕНОСТ НА РАБОТЕЊЕТО НА БАНКАТА СО ПРОПИСИТЕ И СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

Во текот на 2014 година Службата за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање на тероризам, ги извршуваше своите редовни и плански активности за идентификација и следење на ризиците од неусогласеност. Под ризик од неусогласеност со прописите се смета особено, но не исклучиво, ризикот од изречени мерки од страна на Народната банка, од финансиски загуби и репутациски ризик како последица на пропусти во усогласувањето на работењето на банката со прописите.

Во насока на реализација на активностите во надлежност, Службата ги следеше новодонесените прописи, информираше и преземаше активности за обезбедување на нивно навремено и соодветно имплементирање; вршеше процена на новите потенцијални ризици од промени и новини во прописите; преземаше мерки и активности за следење ризици од неусогласеност; даваше поддршка во стандардизација на процедурите, управувањето со процесите и контролните правила за остварување на целите на усогласеност; спроведуваше контрола и тестирање во согласност со Програмата и Годишниот план; ги информираше вработените за начините на имплементирање на соодветните прописи во нивното секојдневно работење; го одржуваше Моделот за усогласување; остваруваше контакти со надлежните институции и за реализираните активности ги известуваше органите на управување на Банката.

За реализација на активностите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, Банката во целост ги има имплементирани сите мерки кои произлегуваат од законската регулатива што се однесува на ефикасно откривање и спречување перење пари и финансирање на тероризам.

Банката има усвоено Програма за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и интерни акти кои ја регулираат оваа област и истите доследно ги применува во своето работење.

И во текот на 2014 година се преземаа мерки и активности за спречување на инволвираност на Банката во перење пари или финансирање тероризам и евентуално нејзино инволвирање во други криминални активности од страна на нејзините клиенти, со кое се обезбедува заштита на угледот и репутацијата, што е една од примарните задачи на Службата.

17. ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНОТО УПРАВУВАЊЕ НА БАНКАТА

Состав и функционирање на органите на Банката:

○ **Собрание на акционери**

Собранието на акционери ги врши работите определени со Статутот на Банката и со законските прописи.

Во извештајниот период имаше три седници на Собранието на акционери на Банката кои се одржаа на 28.04.2014 година, 30.07.2014 година и 29.10.2014 година.

На 28.04.2014 година беше одржана 20-та седница на Собранието на акционери што беше годишно Собрание на акционерите на ТТК Банка и на кое, во согласност со Законот за банките, Законот за трговските друштва и други закони и подзаконски акти, се разгледуваа годишните извештаи за работењето на Банката и на органите на Банката, како и други предлог-одлуки и предлог-акти кои припаѓаат во надлежност на Собранието на акционери. Притоа беа усвоени/донесени сите извештаи и предложени материјали по точките од дневен ред, и тоа: Годишната сметка на Банката за 2013 година, Годишниот извештај и финансиските извештаи на Банката за 2013 година и Годишниот извештај на Службата за внатрешна ревизија со писмените мислења на истите од Надзорниот одбор на Банката, Извештаите и оцената на работата на Надзорниот одбор и на Одборот за ревизија во 2013 година, листата на нето-должници, одлуките за употреба и распоредување на нераспределената добивка на ТТК Банка АД Скопје за 2013 година и за определување на износот на дивидендата и датуми на исплата на дивиденда за 2013 година (дивиденден календар), Одлуката за стекнување на сопствени акции со откуп, Развојниот план на Банката за период 2014-2016 година и Деловната политика и Финансискиот план (Буџет) на Банката за 2014 година, се избра друштво за ревизија на финансиските извештаи на Банката за периодот 2014-2017 година и се продолжи важноста на Кодексот за корпоративно управување во ТТК Банка.

На 21-та седница на Собранието на акционери која се одржа на 30.07.2014 година се донесе Одлука за продажба-отуѓување сопствени обични акции по пат на јавна понуда.

На 22-та седница на Собранието на акционери која се одржа на 29.10.2014 година се донесоа одлуки за именување членови на Надзорниот одбор и на Одборот за ревизија на Банката.

○ **Надзорен одбор**

Во согласност со Статутот на Банката, Надзорниот одбор на Банката се состои од седум членови, од кои два се независни членови.

Надзорниот одбор на Банката кој функционираше во текот на 2014 година го сочинуваат: м-р Глигорие Гоговски, претседател, Борислав Трповски, Тито Беличанец, Доне Таневски и Златко Черепналкоски, членови, и Методија Несторовски и Арсен Јаневски, независни членови.

1. Претседателот на Надзорниот одбор м-р Глигорие Гоговски е магистер по електротехнички науки, а надвор од Банката има функција на извршен директор на Одборот на директори во Тетекс АД Тетово (генерален директор).
2. Борислав Трповски е дипломиран правник со положен правосуден испит, а надвор од Банката има функција на претседател на Одборот на директори на Тетекс АД Тетово.

3. Тито Беличанец е доктор на правни науки, а надвор од Банката има функција на неизвршен член на Одборот на директори на Тетекс АД Тетово и член на Надзорниот одбор на „Македонијатурист“ АД Скопје.
4. Доне Таневски е дипломиран економист, а надвор од Банката има функција на претседател на Управниот одбор на „Македонијатурист“ АД Скопје.
5. Златко Черепналкоски е дипломиран електроинженер, а надвор од Банката има функција на директор за малопродажба во „Енерџи Деливери Солушнс ЕДС“ ДОО, снабдување со електрична енергија.
6. Методија Несторовски е доктор по економски науки, а надвор од Банката има функција на редовен професор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Економски факултет и независен член на Одборот на директори на „КБ Публикум Инвест“ АД Скопје.
7. Арсен Јаневски е доктор по правни науки, а надвор од Банката има функција на редовен професор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Правен факултет.

Членовите на Надзорниот одбор на ТТК Банка се именувани под услови, критериуми и спроведена постапка во согласност со закон и подзаконски акти на НБРМ и Статутот на Банката, при што е утврдено исполнувањето на потребните услови и критериуми за нивното именување, а за независните членови и критериумите за независност утврдени со Законот за банките. Независните членови на Надзорниот одбор и физичките лица поврзани со нив не се вработени и не се лица со посебни права и одговорности во Банката, не се акционери со квалификувано учество во Банката и не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката, не работат, односно во последните три години не работеле во друштво за ревизија кое во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност која просечно годишно надминува 3 милиони денари.

Во текот на 2014 година Надзорниот одбор ги извршуваше своите надлежности во рамките на определените со закон и подзаконски акти, Статутот и другите интерни акти на Банката, на одржаните дванаесет седници. Притоа Надзорниот одбор постојано го следеше работењето и економско-финансиската и ликвидносната состојба на Банката, кредитното портфолио, наплатата на побарувањата и текот на судските постапки, портфолиото на преземени средства и своите активности и работење ги насочи кон остварување на финансиските цели на Банката утврдени со Деловната политика и Финансискиот план на Банката за 2014 година и продолжување на доброто, стабилно и профитабилно работење на Банката и квалитетно и континуирано управување со ризиците во работењето на Банката, сигурноста на информативниот систем, усогласеноста на работењето на Банката со прописите и од областа на спречување перење пари и финансирање на тероризам. Во таа насока, Надзорниот одбор врз основа на транспарентните, конструктивните и советодавните дискусии на претседателот и на членовите на Надзорниот одбор, нивните стручни познавања, знаења и сознанија за светските економски движења и глобалните движења во еврозоната, макроекономските движења во земјата, а особено од банкарскиот сектор, носеше соодветни заклучоци за конкретни клучни прашања од работењето на Банката и за потребните претстојни активности во правец на подобрување на работењето на Банката, одржување на вредноста на капиталот на Банката, максимизирање на профитабилноста на работењето со преземање прифатливи ризици, одржување на стабилноста, сигурноста и ликвидноста на Банката, одржување на добриот имиџ на Банката.

Со цел квалитетно и континуирано управување со ризиците во работењето на Банката, усогласување со промените во работењето на Банката и промените во деловното опкружување и/или законската и подзаконската регулатива, Надзорниот одбор во согласност со своите надлежности ја оценуваше соодветноста на воспоставените политики за управување со ризици

и, имајќи ја предвид не/измената на регулативата од страна на Народна банка на РМ, како и не/променетите услови во работењето на Банката, одобри нивно целосно ревидирање, нивна измена и/или дополнување или ја продолжи нивната важност за следниот период и одобри и други измени и/или дополнувања во политики и акти поврзани со останатото работење на Банката. Надзорниот одбор го одобри и Годишниот план на внатрешна ревизија за 2014 година, а разгледа и одобри и акти и одлуки кои во согласност со закон се доставуваат на усвојување/донесување до Собранието на акционери на Банката, како акти и одлуки чие усвојување/донесување е во надлежност на Собранието на акционери.

Надзорниот одбор на своите седници разгледа/усвои месечни, квартални и годишни извештаи за управување со кредитен ризик и други видови ризици на кои е изложена Банката во своето работење, како и во врска со управувањето со преземените средства стекнати по основ на наплата на побарувања на Банката, извршени стрес-тест анализи на изложености на Банката на поединечни ризици и комбиниран стрес-тест за заедничкото влијание на повеќе ризици истовремено, извештаи/прегледи од Секторот за правни работи и проблематични пласмани за текот на судските постапки од/против Банката и поведените извршни постапки за наплата на побарувањата на Банката по основ на реализација на хипотеки/залози и други основи, како и други информации, анализи, извештаи од негова надлежност.

Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои и месечните извештаи на Одборот за управување со ризици и Извештајот со содржана оцена за работата на Одборот за управување со ризици во 2013 /колективно и од аспект на поединечните членови/, кварталните извештаи на Одборот за ревизија и Извештајот со содржана оцена за работата на Одборот за ревизија во 2013 година /колективно и од аспект на поединечните членови/, Годишниот извештај на Службата за внатрешна ревизија за 2013 година, по однос на кој даде и писмено мислење до Собранието на акционери, Извештајот на Управниот одбор за поставеноста и ефикасноста на системот на внатрешна контрола во 2013 година.

Надзорниот одбор на своите седници ги разгледа и ги усвои извештаите на Службата за внатрешна ревизија, ги анализираше наодите содржани во истите и го следеше статусот на реализација на препораките на внатрешна ревизија по однос на констатираните наоди од ревизиите.

Исто така, во согласност со законската и подзаконската регулатива, ги разгледа и ги усвои кварталните извештаи на Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и Одделот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, кварталните извештаи за износот и видот преземени средства, преземени активности за продажба и реализирање на плановите за продажба и износот на продадените преземени средства, како и други квартални извештаи произлезени од законската и подзаконската регулатива и од интерните акти на Банката.

Надзорниот одбор на полугодишно ниво ги разгледа и ги усвои и извештаите од Одговорното лице за обезбедување на сигурност на информативниот систем на Банката (ОСИС).

Исто така разгледуваше и записници и/или извештаи од извршени непосредни контроли од страна на Народна банка на РМ и други надлежни институции.

Надзорниот одбор, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, до Собранието на Банката го достави Извештајот и оцената на работата на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје во 2013 година /колективно и од аспект на поединечните членови/.

○ **Управен одбор**

Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје се состои од 2 члена и го сочинуваат:

1. Драгољуб Арсовски, претседател

Степен на образование - доктор на економски науки;

2. Наталија Алексова, член

Степен на образование - дипломиран економист.

Членовите на Управниот одбор на ТТК Банка се именувани под услови, критериуми и спроведена постапка во согласност со закон и подзаконски акти на НБРМ и Статутот на ТТК Банка, при што е утврдено исполнувањето на потребните услови и критериуми за нивното именување.

Управниот одбор во текот на 2014 година континуирано ги извршуваше работите поврзани со управувањето и застапувањето на Банката и водењето на работењето на Банката кои им се ставени во надлежност со законска и подзаконска регулатива, Статутот и другите акти на Банката. Одлучуваше за уредување прашања од тековен карактер, презеде повеќе мерки и активности за развој и подобрување на ефикасноста на внатрешната контрола на сите нивоа, како и за подобрување на внатрешната организација на Банката со цел зајакнување на функционирањето на системот на организациската поставеност на Банката, административната и сметководствената контрола и овозможување поефикасно следење и контрола на исполнување на оперативните цели, обезбедување точност во изработка на финансиските извештаи, обезбедување усогласеност на работењето на Банката со интерните политики и акти и законите и регулативата која го уредува работењето на банките, зголемување на ефикасноста на вкупното работење и унапредување на ефикасноста на управувањето.

Управниот одбор донесе повеќе измени и дополнувања и на методологии, процедури и упатства, со цел усогласување со ревидираните и/или изменети и/или дополнети политики за управување со ризиците од страна на Надзорниот одбор на Банката во процесот на оцена на нивната соодветност со променетата регулатива од страна на Народна банка на РМ, променетите услови во работењето на Банката, макроекономските фактори. Исто така донесе измени и дополнувања и на други правилници, методологии, процедури и упатства поврзани со останатото работење на Банката, во кои беа дефинирани основни правила на внатрешна контрола при извршување на оперативните активности во Банката.

Управниот одбор ги разгледуваше извештаите на внатрешната ревизија и ги анализираше наодите содржани во истите, како и извештаите од Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање на тероризам и од Одговорното лице за обезбедување на сигурност на информативниот систем на Банката (ОСИС) кои се доставуваа до надлежните органи.

Во текот на 2014 година Управниот одбор преземаше мерки и активности за реализирање на одлуките и заклучоците на Надзорниот одбор, препораките од Службата за внатрешна ревизија.

Управниот одбор, во согласност со Законот за банките, изготви Развоен план на ТТК Банка АД Скопје за период 2014-2016 година, Деловна политика и Финансиски план (Буџет) на ТТК Банка АД Скопје за 2014 година, Листа на нето-должници на ТТК Банка АД Скопје за 2013 година, Годишен извештај за работењето на ТТК Банка АД Скопје во 2013 година.

Во континуитет продолжи со преземање активности за зајакнување на информативниот систем за следење на адекватноста и ефикасноста на поставените системи на внатрешна контрола и на процесот за управување со сигурноста на информативниот систем од аспект на обезбедување доверливост, интегритет и расположивост, како и обезбедување континуиран пристап до сите потребни информации на вработените во Банката.

Истовремено, преку воспоставените системи на организација и работа на Банката и внатрешна контрола во сите области од работењето на Банката, Управниот одбор обезбеди непречено функционирање на Службата за внатрешна ревизија и на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање на тероризам и пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел непречено спроведување на нивните активности и овластувања.

Управниот одбор редовно ги следеше и извештајните анализи извршени од страна на менаџментот и од другите надлежни лица од организациски единици и делови на Банката.

Во текот на 2014 година Управниот одбор одржа состаноци по укажана потреба и со присуство на надлежни лица од организациските единици и делови на Банката соодветно на темите за кои се дискутираше на истите.

Управниот одбор одржуваше редовни контакти со средниот менаџмент на Банката и со раководните и други лица од организациските единици и делови на Банката, како и состаноци кои претежно имаа карактер на работни состаноци. Од состаноците произлегуваа заклучоци и соодветни одлуки со кои се дефинираа обврски и активности кои имаа за цел јакнење на механизми и контролни правила во клучните области од работењето на Банката и редовно ја следеше реализацијата на обврските и задолженијата по однос на заклучоците и донесените одлуки.

Во текот на 2014 година Управниот одбор одлучуваше и без одржување состанок, но со давање писмена согласност за донесување поединечни интерни акти и одлуки по прашањата од негова надлежност определени со законска и подзаконска регулатива, Статутот и другите акти на Банката, како и по согледана потреба за уредување настанати ситуации или појавени потреби од тековен карактер и заради јакнење на механизмите и контролните правила во клучните области од работењето на Банката.

Управниот одбор до Надзорниот одбор доставуваше месечни извештаи за работењето на Банката во 2014 год., со што во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката го известуваше Надзорниот одбор за своето работење најмалку еднаш месечно, а во согласност со Одлуката за основните начела и принципи на корпоративното управување во банка достави Извештај за поставеноста и ефикасноста на системот на внатрешна контрола за 2013 година.

○ **Одбор за управување со ризици**

Одборот за управување со ризици на ТТК Банка АД Скопје се состои од 5 члена и го сочинуваат:

1. Наталија Алексова, претседател

Степен на образование - ВСС

Член на Управен одбор;

2. Душица Иванџикова, заменик-претседател

Степен на образование - магистер по економски науки од областа на монетарната економија

Директор на Дирекција за управување со ризици;

3. Димитри Трпоски, член

Степен на образование - магистер по бизнис администрација

Директор на Сектор стратешко банкарство;

4. Зоран Колев, член

Степен на образование - доктор по економски науки

Заменик-директор на Сектор за комерцијално банкарство;

5. Јованка Ралевиќ, член

Степен на образование – ВСС

Директор на Дирекција за средства и ликвидност.

Зоран Колев за член на Одборот за управување со ризици е именуван со Одлука на Надзорниот одбор на Банката од 28.04.2014 година и со учество во работата на Одборот за управување со ризици отпочна од седницата одржана на 05.05.2014 година. Со именувањето на Зоран Колев за член на Одборот за управување со ризици, □ престана функцијата член на Одборот за управување со ризици на Грета Илиќ.

Составот на Одборот за управување со ризици е во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката и го сочинува еден од членовите на Управниот одбор /според Статутот тоа е членот на Управниот одбор во чија надлежност е Секторот стратешко банкарство/, а останатите членови се лица со посебни права и одговорности именувани согласно одредбите од Статутот на Банката, каде што точно е определено кои организациски единици и кои носители на раководни функции треба да го сочинуваат.

Именуваните членови ги исполнуваат потребните услови и критериуми предвидени со Законот за банките и Статутот на ТТК Банка и имаат искуство во областа на финансиите или банкарството од најмалку три години.

Одборот за управување со ризици во 2014 година работеше и одлучуваше во рамките на своите надлежности утврдени со закон и подзаконски акти, Статутот и другите интерни акти на Банката на своите седници кои се одржуваа еднаш неделно.

На своите седници Одборот за управување со ризици редовно ги следеше ризиците на кои е изложена Банката во своето работење и го следеше и оценуваше степенот на ризичност на Банката преку разгледување соодветни/воспоставени извештаи произлезени од законската и подзаконската регулатива која го регулира управувањето со ризиците, како и други воспоставени извештаи, прегледи, анализи и други видови информации и известувања за изложеност на Банката на одделни ризици изработувани од службите во Банката кои вршат оценка на ризиците и/или изготвени на барање на Одборот по оценка на потребата за дополнително согледување на потенцијални ризици во работењето на Банката.

Преку оваа документација, Одборот за управување со ризици вршеше и оценка на системите на управување со ризиците на Банката и ги анализираше ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката, го следеше спроведувањето на стратегијата за управување со ризици и воспоставените политики за управување со ризиците, се грижеше за соодветно ревидирање на истите предизвикано од промена на подзаконска регулатива од НБРМ, променетите услови во работењето на Банката и обезбедување формално правно одобрување од страна на Надзорниот одбор на Банката. Исто така преку разгледувањето на истата оваа документација, Одборот за управување со ризици го следеше и спроведувањето на интерните акти донесени од Управниот одбор на Банката во врска со одделните видови ризици на кои е изложена Банката во своето работење.

Во согласност со своите надлежности. Одборот за управување со ризици ја следеше и усогласеноста на работењето на Банката со прописите од областа на управувањето со ризици и ги следеше и оценуваше системите на внатрешна контрола и контролните правила и механизми воспоставени за идентификување, мерење, оценка и следење на ризиците на кои е изложена Банката, како и по однос на тестирање на изложеноста на Банката кон истите. Исто така, во согласност со законската регулатива, профилот на ризичност и видот и обемот на финансиски активности кои ги врши и надворешното опкружување, на годишно ниво ја оценуваше соодветноста на донесените политики со кои се уредува управувањето со одделни видови ризици и му предлагаше на Надзорниот одбор на Банката нивно ревидирање или продолжување на нивната важност.

Во периодот 01.01.-31.12.2014 година Одборот за управување со ризици одржа 53 седници, на кои донесе одлуки за ревидирање на воспоставените политики за управување со ризиците, утврди ревидирани политики или ја продолжи важноста на веќе воспоставени политики, како и заклучоци, насоки, препораки и инструкции во врска со појавени и/или потенцијални ризици во тековното работење на Банката.

Одборот за управување со ризици, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, доставуваше месечни извештаи за својата работа до Надзорниот одбор на Банката, а до Одборот за ревизија на сите седници кои се одржаа во текот на 2014 година, а најмалку еднаш во три месеци.

○ **Одбор за ревизија**

Во согласност со Статутот на Банката, Одборот за ревизија се состои од шест членови, од кои четири членови се избираат од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката и два се независни членови, од кои најмалку еден мора да биде овластен ревизор.

Одборот за ревизија на ТТК Банка АД Скопје кој функционираше во текот на 2014 година го сочинуваат:

1. Душко Апостолоски, претседател

Степен на образование – ВСС

Бенд Ревизија и Консалтинг ДОО Тетово, управител;

2. Данче Зографска

Степен на образование - ВСС

Друштво за ревизија и проценка „Елит“ ДООЕЛ Скопје, управител;

3. М-р Глигорие Гоговски

Степен на образование – магистер по електротехнички науки

Тетекс АД Тетово, Извршен директор на Одбор на директори (генерален директор)

Претседател на Надзорен одбор на ТТК Банка АД Скопје;

4. Борислав Трповски

Степен на образование – ВСС

Тетекс АД Тетово, претседател на Одбор на директори

Член на Надзорен одбор на ТТК Банка АД Скопје;

5. Методија Несторовски

Степен на образование – доктор по економски науки

Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Економски факултет, редовен професор

„КБ Публикум Инвест“ АД Скопје, независен член на Одбор на директори

Член на Надзорен одбор на ТТК Банка АД Скопје;

6. Златко Черепналкоски, Член

Степен на образование – ВСС

„Енерџи Деливери Солушнс ЕДС“ ДОО, снабдување со електрична енергија, директор за малопродажба.

Претседателот на Одборот за ревизија Душко Апостоловски и Членот на Одборот за ревизија Данче Зографска се независни членови и овластени ревизори.

Членовите на Одборот за ревизија на ТТК Банка ги исполнуваат потребните услови и критериуми предвидени со Законот за банките и Статутот на Банката, а независните членови и критериумите за независност утврдени со Законот за банките. Независните членови на Одборот за ревизија Душко Апостоловски и Данче Зографска и физичките лица поврзани со нив, не се вработени и не се лица со посебни права и одговорности во Банката, не се акционери со квалификувано учество во Банката и не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката, не работат, односно во последните три години не работеле во друштво за ревизија кое во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност која просечно годишно надминува 3 милиони денари.

Во текот на 2014 година Одборот за ревизија ги вршеше работите кои му се ставени во надлежност со Законот за банките, со друга законска и подзаконска регулатива и со Статутот и интерните акти Банката.

Одборот за ревизија во текот на 2014 година работите од своја надлежност ги извршуваше на одржаните шест седници на кои присуствуваа членовите на Управниот одбор и раководителот на Службата за внатрешна ревизија.

Во согласност со своите надлежности, Одборот за ревизија ја следеше усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи и точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди, ги оценуваше системите за внатрешна контрола, ја следеше работата и ја оценуваше ефикасноста на Службата за внатрешна ревизија, ја следеше респонзивноста за реализација на препораките на внатрешна ревизија од страна на одговорните лица и причините за неисполнување на препораките во дадените рокови, го следеше процесот на ревизија на Банката и ја оценуваше работата на Друштвото за ревизија.

На одржаните седници Одборот за ревизија предложи Друштво за ревизија за вршење ревизија на финансиските извештаи на ТТК Банка АД Скопје за период 2014-2017 година, донесе ревидирани сметководствени политики, разгледа и/или усвои/одобри/прифати: неревидирани финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2013 година, понуди од

овластени друштва за вршење ревизија на финансиските извештаи на ТТК Банка АД Скопје за период 2014-2017 година, извештаи на независниот ревизор - друштво за ревизија „Мур Стивенс“ ДОО Скопје и финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2013 година изготвени во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија и меѓународните стандарди за финансиско известување, како и Писмото доставено од ова друштво до Надзорниот и Управниот одбор на Банката за ревизијата на финансиските извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2013 година, извештаи за работењето на Банката во 2014 година, Годишен извештај за работењето на ТТК Банка АД Скопје во 2013 година, извештаи за работењето на Одборот за управување со ризици во 2014 година, извештаи на Службата за внатрешна ревизија за извршени ревизии во текот на 2014 година и за следење на реализацијата на дадените препораки, извештаи на Службата за внатрешна ревизија за 2013 година и за период јануари-јуни 2014 година, Годишен план на внатрешната ревизија за 2015 година.

Исто така, Одборот за ревизија во согласност со своите надлежности одржуваше состаноци со Управниот одбор, со Службата за внатрешна ревизија и со Друштвото за ревизија, во врска со утврдени неусогласености со прописите и слабостите во работењето на Банката.

Одборот за ревизија ги исполни и своите деловнички обврски и во согласност со својот Деловник за работа одржа поединечни состаноци со Службата за внатрешна ревизија и со Друштвото за ревизија, без присуство на Управниот одбор.

Одборот за ревизија, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, го ценеше своето работење во 2013 година од аспект на поединечните членови и колективно и даде оценка која заедно со писмениот Извештај за работењето во 2013 година ја достави до Надзорниот одбор и до Собранието на Банката, а за својата работа во текот на 2014 година достави квартални извештаи до Надзорниот одбор на Банката.

➤ **Информации и податоци кои се поврзани со примена на Кодексот за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје**

Кодексот за корпоративно управување на ТТК Банка АД Скопје е донесен на седницата на Собранието на Банката одржана на ден 28.04.2010 година. Во согласност со Одлуката за основните начела и принципи за корпоративното управување во Банка („Сл. весник на РМ“ бр.159/2007), кој предвидува дека Кодексот на корпоративно управување се ревидира најмалку еднаш годишно, на собранијата на акционери одржани на 29.04.2011, 30.11.2011, 03.05.2012 и 29.04.2013 година донесени се Одлуки за измена и/или дополнување на Кодексот за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје, а со донесената Одлука на седницата на Собранието на акционери одржана на 28.04.2014 година ја продолжи важноста на Кодексот за следниот едногодишен период.

Во Кодексот за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје опфатени се задолжителните елементи предвидени со Одлуката на НБРМ за основните начела и принципи на корпоративното управување во банка, уредени се основните начела и принципи за корпоративното управување во Банката и подетално се определени стандардите на управување и раководење на органите на Банката во рамки на управувачката структура.

Исто така, одредбите од Кодексот за корпоративно управување се во согласност со важечкиот Статут на ТТК Банка, Законот за банките, Законот за трговските друштва, Законот за хартии од вредност и во истиот се инкорпорирани принципите воведени во Кодексот за

добро работење на банките и штедилниците во Република Македонија усвоен на Здружението на банкарството на ден 11.02.2013 година.

Банката во своето работење се придржува кон основните принципи на корпоративно управување утврдени во Кодексот и кон одредбите кои се однесуваат на:

- Надлежности на Собранието на акционери, постапката за свикнување Собрание, постапката на гласање на Собранието на акционери, правата на акционерите, вклучувајќи го и правото на малцинските акционери.
- Составот и мандатот на членовите на Надзорниот одбор, критериумите и правилата за именување членови на Надзорниот одбор и начинот за нивно наградување, надлежностите на Надзорниот одбор, одржувањето седници и одлучувањето на Надзорниот одбор, видот, роковите и начините на кои Надзорниот одбор доставува извештаи до Собранието на акционери, наградувањето на членовите на Надзорниот одбор.
- Составот и мандатот на членовите на Управниот одбор, критериумите и правилата за именување на членовите на Управниот одбор и начинот за нивно наградување, надлежностите на Управниот одбор, одржувањето на состаноците и одлучувањето на Управниот одбор, видот, роковите и начините на кои Управниот одбор доставува информации и документи до Надзорниот одбор; наградувањето на членовите на Управниот одбор.
- Соработка помеѓу Надзорниот одбор и Управниот одбор.
- Составот и мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици, критериумите и правилата за именување на членовите на Одборот за управување со ризици, надлежностите на Одборот за управување со ризици, одржувањето на седниците и одлучувањето на Одборот за управување со ризици, видот, роковите и начините на кои Одборот за управување со ризици доставува извештаи до Надзорниот одбор и до Одборот за ревизија.
- Составот и мандатот на членовите на Одборот за ревизија, критериумите и правилата за именување на членовите на Одборот за ревизија, надлежностите на Одборот за ревизија, одржувањето на седниците и одлучувањето на Одборот за ревизија, видот, роковите и начините на кои Одборот за ревизија доставува извештаи до Надзорниот одбор и до Собранието на акционери, наградувањето на членовите на Одборот за ревизија.
- Начинот на постапување во ситуации кога при одлучувањето на органите на управување на Банката постои судир на интереси.
- Работењето на Службата за внатрешна ревизија и на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите.

Членовите на органите на Банката и лицата со посебни права и одговорности назначени од Управниот одбор на Банката, се избираат во согласност со критериумите и правилата за именување утврдени со Кодексот и Статутот на Банката, а врз основа на законската и подзаконската регулатива. Во своето работење ја почитуваат и ја применуваат законската регулатива, подзаконските акти, Статутот на Банката и интерните акти на Банката со кои се регулираат нивните надлежности и ги исполнуваат пропишаните обврски и одговорности и начинот на работа.

➤ **Информации и податоци за политиката на Банката за спречување судир на интереси**

Банката во 2014 година работеше во согласност со Политиката за идентификување и спречување на судир на интереси донесена од Надзорниот одбор на Банката на седницата од 31.07.2013 година.

Политиката е во согласност со Законот за банките, Одлуката за основните начела и принципи на корпоративното управување во банка и останатата регулатива која уредува прашања поврзани со судир на интереси, како и во согласност со прифатени професионални стандарди и кодекси на однесување.

Со оваа Политика се дефинирани општите правила и генерални насоки за идентификување, избегнување и спречување судири на интереси, како и за преземање мерки и активности во случаите кога постои судир на интереси.

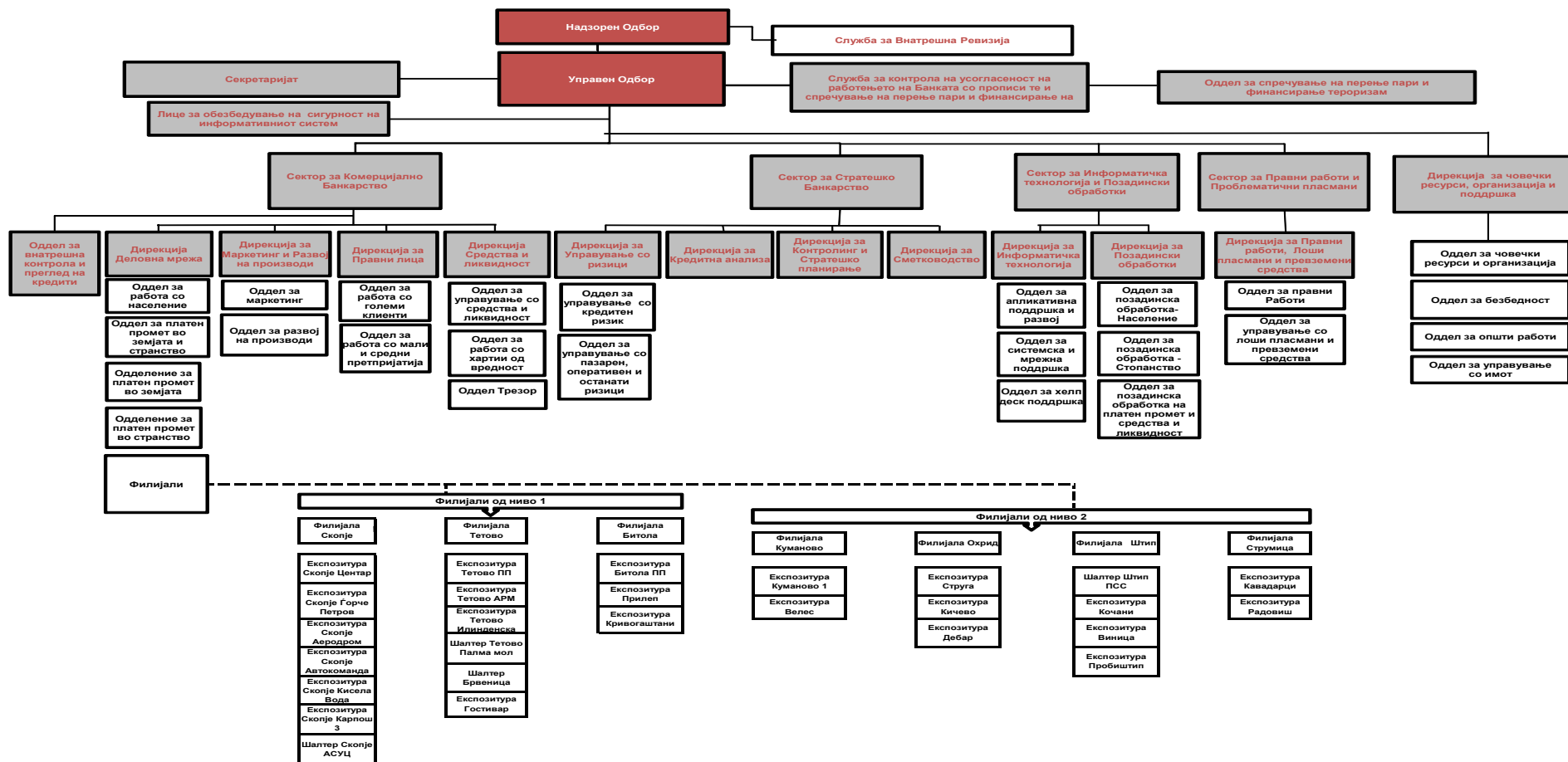
Политиката е обврзувачка за лицата со посебни права и одговорности во Банката и за сите вработени во Банката.

Конзистентната примена на оваа Политика овозможува навремено идентификување на судирите на интереси и преземање соодветни мерки и активности во случаите на постоење судир на интереси.

Членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, Одборот за ревизија, Одборот за управување со ризици и лицата со посебни права и одговорности, кои во согласност со Статутот на Банката се назначени од Управниот одбор на Банката, на секои шест месеци даваат писмена изјава за не/постоење судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката.

За постоење судир на интереси, членовите на органите на Банката даваат писмена изјава пред одржување на седницата која се доставува до Надзорниот одбор и Управниот одбор на Банката и во која се наведува основот од кој произлегува судирот на интереси. Членовите на органите на Банката не присуствуваат при донесувањето на одлуките доколку нивната објективност е доведена во прашање поради постоење судир помеѓу нивниот личен интерес и интересот на Банката.

➤ ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ

➤ **МРЕЖА НА ФИЛИЈАЛИ И ЕКСПОЗИТУРИ**

➤ **МРЕЖА НА БАНКОМАТИ**

СКОПЈЕ	
Филијала Капиштец	ул. Народен Фронт 19 а, тц. Беверли Хилс
Експозитура Аеродром	ул. Јане Сандански 26, влез 2, локал бр. 4
Експозитура Центар	ул. Даме Груев бр.7
Тетекс продавница	Ул. Димитрие Чуповски бр.1
Експозитура Горче Петров	бул. Партизански Одреди бр.171а, локал бр. 12
Експозитура Автокоманда	ул. 16-та Македонска Бригада бр.4
Експозитура Кисела Вода	ул. Сава Ковачевич бр.43, локал бр.12
Експозитура Карпош 3	бул. Партизански Одреди бр. 62/2-17
ВЕЛЕС	
Експозитура Велес	ул. Маршал Тито 46
ТЕТОВО	
Филијала Тетово	ул. Маршал Тито бр.14
Експозитура Ловец	ул. Илинденска бб
Експозитура АРМ	ул. Методија Андонов Ченто бр.2
Експозитура Илинденска	ул. Илинденска бр.226
ГОСТИВАР	
Експозитура Гостивар	ул. ЈНА бр.114
КИЧЕВО	
Експозитура Кичево	ул. 11 Септември бр.101/8
ДЕБАР	
Експозитура Дебар	ул. Јордан Зафировски бб
БИТОЛА	
Експозитура Вартекс	ул. Јосиф Јосифовски бб
Тетекс продавница	ул. Маршал Тито бр.30
АД Осигурителна Полиса	ул. Васко Карангелевски бб
КРИВОГАШТАНИ	
Експозитура Кривогаштани	ул. Маршал Тито бр.81
ОХРИД	
Филијала Охрид	ул. Македонски Просветители бб
ШТИП	
Филијала Штип	ул. Ванчо Прке бр.7
ПРОБИШТИП	
Експозитура Пробиштип	ул. Јаким Стојковски бр.7а
КОЧАНИ	
Експозитура Кочани	ул. Кеј на револуција 13
РАДОВИШ	
Експозитура Радовиш	ул. 22 Октомври бр.11
КУМАНОВО	
Филијала Куманово	ул. Гоце Делчев бр. 38
Експозитура Куманово	ул. ЈНА бр.102
ПРИЛЕП	
Експозитура Прилеп	ул. Борис Кидрик бб
КАВАДАРЦИ	
Експозитура Кавадарци	ул. Маршал Тито бр.14
СТРУГА	
Експозитура Струга	ул. Пролетерски Бригади 43
СТРУМИЦА	
Филијала Струмица	ул. Благој Јанков – Мучето бр.1
ВИНИЦА	
Експозитура Винаца	ул. Никола Карев бб

Претседател на НО
М-р Глигорие Гоговски